

Ann-Kristin Hansson

Bedrifts- og foretaksregisteret
Regler og rutiner for ajourhold av
BoF

Notater

Innhold

1 Innledning	4
1.1 Forord	4
1.2 Det sentrale bedrifts- og foretaksregisteret.....	4
1.2.1 Formål	4
1.2.2 Innhold og omfang	4
2 Enhetsdefinisjoner	5
2.1 Statistiske enheter	5
2.2 Foretak	5
2.3 Bedrift og andre underenheter	6
2.3.1 Bedrift (BEDR)	6
2.3.2 Flerbedriftsforetak	6
2.3.3 Ikke næringsdrivende virksomhet (AAFY).....	8
2.3.4 Spesialenheter	8
2.4 Konsern	9
2.5 hjelpeenheter.....	9
2.5.1 Definisjon av hjelpevirksomhet	9
2.5.2 Koding av hjelpeenheter.....	9
2.5.3 Hvordan avdekke hjelpeenheter	11
2.6 Offentlig sektor.....	13
2.6.1 Organisasjonsledd	13
2.6.2 Kirkelig fellesråd.....	13
3 Nye enheter/Statistisk populasjon	14
3.1 Nye foretak	14
3.2 Nye bedrifter (underenheter)	14
3.2.1 Bedrift i nyregistrert foretak (skyggesaker)	14
3.2.2 Ny bedrift i eksisterende foretak og i flerbedriftsforetak	15
3.2.3 Registrere ny bedrift eller endre på eksisterende	15
3.3 Organisasjonsformer (bedrift/ikke bedrift).....	16
3.3.1 Ikke bedrift	25
3.4 Huskeliste ved registrering av ny bedrift.....	25
4 Næringskoding	26
4.1 Generelt om næringskoding	26
4.1.1 Sekundærkoder	27
4.1.2 Flerbedriftsforetak	31
4.1.3 Organisasjonsledd	31
4.2 Næringskoding av konsern/hjelpeenheter	32
4.3 Bruk av spesielle næringer	32
4.3.1 Finansielle næringer	32
4.3.2 Fond/legater.....	35
4.3.3 Avgrensning industri/engros/IT/konsulentvirksomhet	36
4.3.4 Uoppgitt næring	36
4.4 Huskeliste for registrering av næringskode	36
5 Sektorkoding (Institusjonell sektor)	37
5.1 Generelt om sektorkoding	37
5.2 Organisasjonsformer – sektorkoder	38
5.3 Unntak sektorkoder	47
5.3.1 Feil organisasjonsform	47
5.3.2 Utenlandskeide foretak.....	47
5.3.3 Enheter som ikke skal sektorkodes	47

6	Navn/Avdelingsbetegnelser	48
6.1	Generelt om navn	48
6.1.1	Offisielt navn.....	48
6.1.2	Redigert navn	48
6.2	Navn foretak	49
6.3	Navn bedrift.....	49
6.3.1	Avdelingsbetegnelse (karakteristikk).....	49
6.4	Huskeliste for registrering av navn.....	50
7	Adresser	50
7.1	Generelt om adresser	50
7.1.1	Forretningsadresse.....	51
7.1.2	Postadresse	51
7.1.3	Elektroniske adresser.....	52
7.1.4	Telefonnummer	52
7.2	Huskeliste registrering av adresser	52
8	Målform	52
9	Roller	52
10	Eierskifte (bedrift).....	53
10.1	Definisjon av eierskifte.....	53
10.2	Behandling av eierskifte	53
10.2.1	Eierskifter innen jordbruk	54
10.3	Huskeliste for registrering av eierskifter	54
11	Sletting av enhet	55
11.1	Sletting av foretak.....	55
11.1.1	Foretak i privat sektor	55
11.1.2	Foretak i offentlig sektor	55
11.2	Sletting av bedrift	55
11.2.1	Sletting grunnet nedleggelse	55
11.2.2	Sletting for sammenslåing.....	56
11.2.3	Sletting som dublett.....	56
11.3	Huskeliste for sletting av bedrift	56
12	Reaktivisering av enhet.....	57
12.1	Reaktivisering av foretak.....	57
12.2	Reaktivisering av bedrift/AAFY	57
12.3	Huskeliste reaktivisering av bedrift.....	57
13	Datering.....	58
13.1	Datering av nye enheter.....	58
13.2	Datering av endringer og korreksjoner.....	58
13.3	Datering ved sletting.....	58
13.4	Datering ved reaktivisering	58
14	Kilder for ajourhold.....	59
15	Ansvars og arbeidsdeling.....	60
15.1	Oversikt over kontrollansvar SSB, NAV, ER, FR og andre registre.....	60
15.2	Statistisk sentralbyrå.....	61
15.2.1	Felles rutiner/ansvar i SSB.....	61
15.2.2	Seksjon for statistiske populasjoner	62
15.2.3	Seksjon for datafangsttjenester.....	67
15.2.4	Fagseksjonene	68
15.2.5	Meldinger til Seksjon for statistiske populasjoner	69

15.3 Enhetsregisteret	73
15.3.1 ER behandler følgende saker på vegne av SSB	73
15.3.2 Rutiner ved ER/FR	73
15.4 NAV Aa-registeret	74
15.4.1 Aa-registeret behandler følgende saker på vegne av SSB	75
15.4.2 Rutiner ved Aa-registeret	75
15.5 Momsregisteret	76
15.6 Foretaksregisteret	76
15.7 Stiftelsesregisteret (Lotteri- og stiftelsestilsynet)	77
15.8 Skattemanntallet for etterskuddspliktige	77
15.9 Konkursregisteret	77
16 Registrering av meldinger	77
16.1 Meldingsdatabasen i BoF	77
16.1.1 Generelt om Meldingsdatabasen	77
16.1.2 Saker som genereres automatisk	78
16.1.3 Meldinger som ikke fører til sak	78
16.1.4 Brev og utskrifter fra Meldingsdatabasen	78
16.2 SAKSYS	81
16.2.1 SSBs bruk av SAKSYS	81
16.2.2 Felles ajourhold	81
16.2.3 Brev og utskrifter fra SAKSYS	81
16.3 Online i BoF	83
16.4 Dokumentasjon	83
17 Administrativ (ekstern) bruk av opplysninger i registeret	85
17.1 Administrativ bruk av næringskoder	85
17.1.1 Fritak for el-avgift	85
17.1.2 Pålegg om verne- og helsepersonale (bedriftshelsetjeneste)	86
17.2 Administrativ bruk av organisasjonsnummer	86
17.2.1 Differensiert arbeidsgiveravgift	86
17.2.2 Skatteregler for fleridrettslag	86
17.2.3 Bingotillatelse	86
17.2.4 Enhetenes egen bruk av organisasjonsnummer	87
18 Begrepsbruk og forkortelser	87
18.1 Begrepsbruk	87
18.2 Forkortelser	88
19 Dokumentasjon ellers	88
20 Vedlegg	89
20.1 Endringsmelding til BoF	90
20.2 Brev type 4	91
21 Stikkordregister	94

1 Innledning

1.1 Forord

Dette notatet er utarbeidet på bakgrunn av internasjonale krav og retningslinjer, regelverk og rutiner som er vedtatt i arbeidsgrupper, Enhetsregisterets regelverk mv. Notatet skal brukes av alle som deltar i arbeidet med ajourhold av Statistisk sentralbyrås Bedrifts- og foretaksregister (BoF). Statistisk sentralbyrå (SSB), Enhetsregisteret (ER) i Brønnøysund og NAV Aa-registeret på Hamar samarbeider om å utføre ajourholdet.

Seksjon for statistiske populasjoner v/Ann-Kristin Hansson tar gjerne imot kommentarer og meldinger om eventuelle mangler/feil i notatet.

1.2 Det sentrale bedrifts- og foretaksregisteret

1.2.1 Formål

SSBs Bedrifts- og foretaksregister er i første rekke et internt hjelpemiddel i SSB for å utarbeide statistikk. BoF er knyttet til Enhetsregisteret i Brønnøysund og utfører oppgaver som er pålagt ved lov om Enhetsregisteret og forskrift.

BoF skal være heldekkende og kvalitetssikret for alle næringsbaserte enheter som er relevante for norsk statistikk. Registeret skal sørge for:

- Definisjon og konstruksjon av statistiske enheter
- Nærings- og sektorklassifisering av enhetene
- Link til tilsvarende enhet i andre administrative registre
- Redskap til forberedelse, gjennomføring og koordinering av statistiske utvalgsundersøkelser
- Redskap for utarbeidelse av næringsstatistikk
- Informasjonskilde til statistiske analyser av foretak og bedrifter
- Redskap for å administrere tvangsmulkt, jf. statistikkloven § 2-3
- Produsere informasjon til SSBs ledelse

Data som SSB samler inn og bruker til ajourhold av registeret, innhentes til vanlig med hjemmel i statistikkloven og forskrift om Statistisk sentralbyrås innhenting av opplysninger for å holde et sentralt bedrifts- og foretaksregister.

1.2.2 Innhold og omfang

Innholdet i BoF avgrenses til de enheter og kjennemerker som er viktige som felles grunnlag for den økonomiske og næringsmessige statistikken. Informasjon om foretak og bedrifter kan klassifiseres i følgende kategorier:

- Identifikasjonsnummer (foretaksnummer, bedriftsnummer, organisasjonsnummer)
- Andre kjennemerker (navn, adresser, nærings- og sektorkoder, tilstand, organisasjonsform, telefon-/telefaksnummer mv.)
- Størrelsesmål (omsetning, sysselsetting, tallet på ansatte)

Denne basisinformasjonen danner grunnlaget for trekking av utvalg, utsending av skjema og estimering av totaler for hele populasjonen.

2 Enhetsdefinisjoner

2.1 Statistiske enheter

Standard for næringsgruppering (SN2007) inneholder regler og retningslinjer for næringsklassifisering og definisjoner av de statistiske enheter som skal klassifiseres. De statistiske enheter SSB har lagt opp til å ta med i Bedrifts- og foretaksregisteret er:

- Konsern: *Et morselskap og minst ett datterselskap, der morselskapet gjennom eierinteresser kontrollerer datterselskapet.*
- Juridisk enhet: *Juridiske personer som er anerkjent i henhold til nasjonal lovgivning, uavhengig av de personer eller institusjoner som eier eller er medlemmer av dem, eller fysiske personer som utøver økonomisk virksomhet som personlig næringsdrivende.*
- Foretak: *Den minste kombinasjon av juridiske enheter som produserer varer eller tjenester, og som til en viss grad har selvstendig beslutningsmyndighet.*
- Lokal enhet: *Et foretak, eller del av et foretak, som ligger på ett sted og som kan identifiseres geografisk.*
- Bransjeenhet: *Omfatter alle deler av et foretak som bidrar til utøvelsen av en aktivitet på næringsgruppenivå (4-sifre) i NACE Rev. 2.*
- Lokal bransjeenhet: *Et foretak, eller del av et foretak, som utøver én økonomisk aktivitet fra ett geografisk avgrenset sted eller område.*

Det er i hovedsak juridisk enhet (=foretak/organisasjonsledd) og lokal bransjeenhet (=bedrift) som brukes i BoF.

2.2 Foretak

Grunnlaget for statistiske enheter er juridisk enhet. Eksempler på juridiske enheter er aksjeselskap, enkeltpersonforetak og ansvarlig selskap. Juridisk enhet utgjør registreringsenheten i Enhetsregisteret.

I de fleste tilfeller vil foretak være identisk med juridisk enhet. I enkelte tilfeller skal juridiske enheter knyttes sammen til sammensatte foretak.

I tillegg til juridiske enheter som aksjeselskap, enkeltpersonforetak, ansvarlig selskap mv., inneholder BoF også andre organisasjonsformer som SSB velger å definere som foretak, bl.a. organisasjonsformene Annen juridisk person (ANNA), Organisasjonsledd (ORGL) og Verdipapirfond (VPFO).

2.3 Bedrift og andre underenheter

Definisjon på underenhetstyper:

Bedrift: *En lokalt avgrenset funksjonell enhet hvor det hovedsakelig drives aktiviteter som faller innenfor en bestemt næringsgruppe.*

AAFY: *Ikke næringsdrivende virksomhet.*

Spesialenhet: *Statistisk hjelpeenhet for virksomhet som skal inngå i statistikk, men som ikke kan defineres som bedrift.*

2.3.1 Bedrift (BEDR)

Hovedregelen er at det skal registreres minst én underenhet, normalt bedrift, for alle foretak som driver næringsvirksomhet og/eller er arbeidsgivere. Enkelte typer virksomhet skal ikke registreres som bedrift. Disse er beskrevet i avsnitt 3.3.1.

I avsnitt 3.3 er det beskrevet hvilke organisasjonsformer som skal ha bedrift eller AAFY.

2.3.2 Flerbedriftsforetak

Virksomhet på flere adresser

Av bedriftsdefinisjonen følger at hvis et foretak driver virksomhet på lokalt atskilte steder, skal det registreres én bedrift for hvert sted. Ifølge Standard for næringsgruppering er lokal enhet et foretak eller en del av et foretak (for eksempel verksted, fabrikk, butikk, kontor) som ligger på et sted som kan identifiseres geografisk. Dette betyr at hvis et foretak driver virksomhet på to eller flere ulike adresser, skal det registreres en bedrift for hver adresse. Dette gjelder selv om det er i samme kommune eller i samme by. Betingelsen er at bedriften har en fast besøksadresse hvor minst én person har sin faste arbeidsplass. Dette omfatter også innehavere og familiemedlemmer som arbeider i enkeltpersonforetak, ansvarlig selskap eller selskap med delt ansvar uten å være ansatt. Videre sier standard for næringsgruppering at dersom en person arbeider på flere steder, eller arbeider hjemme, anses den lokale enhet som det sted vedkommende mottar sine instruksjoner fra og der arbeidet organiseres. Det må være mulig å angi hvor mange som er sysselsatt ved hver lokal enhet.

Virksomhet på sokkelen registreres som egne bedrifter. Det registreres én bedrift for hvert felt et selskap opererer på.

For foretak som driver innen fiskeoppdrett og jordbruk hvor de sysselsatte ambulerer mellom faste anlegg/eiendommer registreres én bedrift for hver kommune hvor foretaket driver virksomhet.

Eksempler på virksomheter hvor det ikke skal registreres flere bedrifter pga. ulike adresser:

- Bygge- og anleggsvirksomhet. Det ligger i virksomhetens karakter at den foregår på ulike adresser. Det skal ikke registreres egen bedrift for hvert sted et bygge- og anleggsforetak har oppdrag. Det skal imidlertid registreres bedrift for hvert sted hvor det er opprettet fast bemannede avdelingskontorer e.l.
- Transportvirksomhet, skogsdrift og annen virksomhet av ambulerende karakter, jf. bygge- og anleggsvirksomhet
- Ubemannede lokaler, for eksempel lager
- Hjemmekontor
- Utleie av eiendom med ambulerende ansatte. Hvis det er fast ansatte på hver eiendom/bygg, registreres én bedrift for hver eiendom/bygg.
- Ubemannede automater, f.eks. bensinautomater (registreres som spesialenhet i BoF)
- Ubemannede turisthytter (registreres som spesialenhet i BoF)
- Oljekonsesjoner (registreres som spesialenhet i BoF)

Unntak hvor det ikke er et krav, men hvor det kan, registreres flere bedrifter pga. ulike adresser:

- Virksomhet på begge sider av gata/veien, for eksempel kan én bensinstasjon på hver side av veien defineres som én bedrift.
- Når foretaket har virksomhet ”vegg i vegg”. Når virksomhetene for eksempel har adresse Storgata 2 og Storgata 4 kan de defineres som én bedrift.
- Flere virksomheter i samme bransje innenfor samme kjøpesenter.
- Filialer/servicekontorer, for eksempel for forsikringselskaper/banker, som kun har åpent 1 - 2 dager i uka.
- Det benyttes kun innleid arbeidskraft på en eller flere adresser, dvs. foretaket har ikke egne ansatte på adressen.
- Enkeltpersonforetak (ENK), ansvarlig selskap (ANS) eller selskap med delt ansvar (DA) som ikke har ansatte, men hvor eiere eller familiemedlemmer har fast arbeidsplass på ulike adresser.

Virksomhet i flere næringer

Av bedriftsdefinisjonen følger at det skal registreres flere bedrifter hvis et foretak driver virksomhet innenfor flere næringer¹ på samme sted/adresse. Hvis et foretak driver virksomhet i ulike næringer på samme sted registreres flere bedrifter hvis hver næring sysselsetter minst fem personer på heltid eller deltid². Hvis virksomhetene er innenfor industrinæringene (næringene 10-33), deles de ikke i flere bedrifter før hver næring sysselsetter minst ti personer på heltid eller deltid.

Unntak hvor det ikke skal registreres flere bedrifter pga. ulik næring:

- Medlemsblad for foreninger
- Enkeltpersonforetak som i tillegg til næringsvirksomhet har ansatt praktikant e.l. (praktikanten vil i slike tilfeller bli innmeldt i Aa-registeret på næringsvirksomheten).
- Hjelpeaktiviteter, se avsnitt 2.5.

Bedriftsinndeling i spesielle næringer

Varehus

Varehus med bredt vareutvalg defineres normalt som én bedrift, jf. SN2007.

Det gjøres unntak for varehus innenfor Coop-kjeden. For Coop OBS varehus registreres én bedrift med næringskode 47.111. I tillegg registreres det spesialenheter for følgende kategorier: bygg (47.521), elektrisk (47.540), hjemartikler (47.593), sport (47.641), sko (47.721) og klær (47.710).

For andre varehus der det er ”butikker i butikken”, kan hver butikk betraktes som egen bedrift. Dette forutsetter at det kan rapporteres omsetning til SSB og ansatte til Aa-registeret på den enkelte bedrift.

Konsesjonspliktige felt – olje- og gassutvinning

Det kan registreres en bedrift for hvert felt hvor et foretak driver utvinning av olje og/eller gass dersom Statens forurensingstilsyn, Seksjon for industristatistikk eller Seksjon for energistatistikk har behov for det. Disse bedriftene, de enkelte felt, skal registreres med kommunekode 2311/2321 som beliggenhetsadresse avhengig av om feltene ligger syd eller nord for 62 breddegrad. Foretakets postadresse registreres som postadresse.

¹ Dvs. virksomheter som tilhører forskjellige næringskoder etter SN2007,

² Deltid = de som er innmeldt i Aa-registeret, dvs. arbeidsforhold som vil vare mer enn seks dager og mer enn tre timer pr. uke.

Hovedkontortjenester/administrasjon

Hovedkontortjenester/administrasjon av virksomhet i eget foretak/konsern plasseres på næringskode 70.100, Hovedkontortjenester. Tidligere var hovedkontortjenester/administrasjon definert som hjelpeaktivitet, men i SN2007 har slik virksomhet egen næringshovedgruppe.

Hovedkontortjenester/administrasjon skal fra 01.01.2008 skilles ut i egne bedrifter etter samme inndelingsregler som andre næringer. I praksis vil SSB foreløpig ikke kontrollere alle foretak med tanke på å registrere egne bedrifter for administrasjonsavdelinger når administrasjon foregår på samme adresse som øvrig virksomhet.

2.3.3 Ikke næringsdrivende virksomhet (AAFY)

AAFY er en teknisk hjelpeenhet for rapportering av ansatte til NAV Aa-registeret. Av tekniske årsaker må underenhet være registrert for at det skal være mulig for arbeidsgiver å melde inn ansatte i Aa-registeret. Når det blir meldt at et foretak skal ha ansatte og virksomheten ikke defineres som bedrift skal derfor AAFY registreres. Eksempler på slike virksomheter er et boligsameie som skal ansette vaktmester, et lokalt idrettslag som skal ansette trener eller en NUF som ikke er registrert i Foretaksregisteret. Det skal *aldri* registreres AAFY hvis foretaket ikke skal ha ansatte. Det skal heller ikke registreres flere AAFY knyttet til samme foretak eller både AAFY og bedrift(er) knyttet til samme foretak.

I enkelte tilfeller, hvis foretaket sjøl har hatt et ønske om mer oppsplitting enn det reglene for bedriftsinndeling tilsier, har det blitt registrert flere AAFY og/eller AAFY i tillegg til bedrift. Dette gjelder bl.a.:

- Sjøfart - hvert skip har blitt registrert som egen AAFY, og/eller det har blitt registrert egen AAFY for enten landansatte eller sjøfolk selv om alle ansatte, i henhold til vår bedriftsdefinisjon, skulle vært meldt inn på samme bedrift.
- Skogeierlag/foreninger som har hatt behov for en underenhet i hver kommune hvor de har medlemmer.
- Idrettslag som har ønsket egne organisasjonsnummer for undergrupper som fotballgruppa, håndballgruppa osv.
- Boligbyggelag som ønsker eget organisasjonsnummer under boligbyggelaget for ansatte i borettslagene de er forretningsfører for.

I dag etterkommes ikke ønsker om registrering av flere underenheter til slike formål, verken som bedrifter eller AAFY.

2.3.4 Spesialenheter

Spesialenheter er statistiske hjelpeenheter som kun registreres i BoF. Spesialenheter tildeles ikke organisasjonsnummer eller organisasjonsform og de skal ikke registreres i ER, men de telles med i "antall bedrifter" i BoF. Følgende typer virksomheter registreres som spesialenheter i BoF:

- Ubemannede automater, f.eks. bensinautomater
- Ubemannede turisthytter
- Oljekonsesjoner som ikke registreres som bedrift
- Rørtransport som ikke registreres som bedrift
- "Butikk i butikken" for varehus innenfor Coop.
- "Filialer" av skoler. Hvis en kommune har arbeidsgiveransvaret for de ansatte i en fylkeskommunal skole, registreres skolen som spesialenhet i BoF knyttet til fylkeskommunen. De ansatte er innmeldt på en av kommunens bedrifter (skoler).

2.4 Konsern

Konsern består av et morselskap og minst et datterselskap, der morselskapet gjennom eierinteresser kontrollerer datterselskapet. Dersom et foretak eier mer enn 50 prosent av et eller flere andre foretak, defineres foretakene som et konsern.

Konsernrelasjoner registreres i egen konsernbase i BoF. Konsernet tildeles konsernnummer og konsernnummeret består helt til konsernet opphører som konsern, uavhengig av om foretak går inn i, eller ut av, konsernet. Alle foretak, også hvilende foretak, som eies av konsernet med mer enn 50 prosent skal knyttes til konsernet. I tillegg til norske foretak som inngår i konsernet, registreres utenlandske datterselskaper, dvs. første ledd i utlandet som er mer enn 50 prosent eid av norsk konsern. Dersom den norske konsernspissen er mer enn 50 prosent eid av et utenlandsk foretak registreres det utenlandske morforetaket som konsernspiss.

2.5 Hjelpeenheter

2.5.1 Definisjon av hjelpevirksomhet

En enhet, foretak eller bedrift, defineres som hjelpeenhet hvis følgende to kriterier er oppfylt:

1. Enheten driver tilnærmet 100 prosent virksomhet som er definert som hjelpeaktiviteter (se koding av hjelpevirksomhet).
2. Enhetens virksomhet retter seg tilnærmet 100 prosent mot andre enheter innenfor samme foretak/konsern.

Unntak: Komplementarselskaper, se nedenfor.

”Tilnærmet” 100 prosent betyr at en enhet kan defineres som hjelpeenhet selv om den har en større midlertidig/ekstraordinær markedsrettet virksomhet, og/eller noen få prosent av virksomheten er markedsrettet.

Unntak: Bakeriutsalg må utføre absolutt 100 prosent hjelpevirksomhet for at de skal defineres som hjelpeenheter. Det vil si bakeriutsalg som selger kaffe, aviser m.m. i tillegg til varer produsert i eget konsern, defineres ikke som hjelpeenheter. Disse registreres som ordinære bedrifter med næringskode 47.241, Butikkhandel med bakervarer og konditorvarer, hvis de er geografisk adskilt fra selve bakeriet. Hvis de er lokalisert sammen med bakeriet skilles de ikke ut som egen bedrift, men inngår som hjelpeaktivitet i bakeribedriften som har næringskode 10.710, Produksjon av brød og ferske konditorvarer.

Det skal registreres bedrift knyttet til hjelpeforetak hvis foretaket har ansatte og/eller ordinære driftsinntekter.

Komplementar- /kommandittselskaper

Foretak som har som eneste funksjon å være komplementar til kommandittselskap defineres som hjelpeforetak til kommandittselskapet, uansett om de inngår i samme konsern eller ikke.

Normalt er kommandittselskapet driftsselskap og komplementarselskapene hjelpeforetak til kommandittselskapet.

2.5.2 Koding av hjelpeenheter

Hjelpeenhetskode

Alle hjelpeenheter skal påføres to næringskoder. Næringskoden (primærkoden) blir den samme som den enhet/det konsern hjelpeenheden yter tjenester til. Hjelpeenhetskode fastsettes etter enhetens faktiske aktivitet. De aktiviteter som er nevnt i tabellen på neste side, er de virksomheter som er definerte som hjelpeaktiviteter.

Hjelpeaktivitet	Hjelpeenhetskode
Regnskap og bokføring	69.201, Regnskap og bokføring
Databehandling IT-tjenester	63.110, Databehandling, datalagring og tilknyttede tjenester 62.030, Forvaltning og drift av IT-systemer 62.010, Programmeringstjenester 62.020, Konsulentvirksomhet tilknyttet informasjonsteknologi 62.090, Andre tjenester tilknyttet IT
Eiendomsutleie/drift	68.209, Utleie av egen eller leid fast eiendom 68.xxx, Omsetning og drift av fast eiendom 81.xxx, Kombinerte tjenester tilknyttet eiendomsdrift
Kontorservice, kopiering m.m.	82.110, Kombinerte kontortjenester 82.190, Fotokopiering og andre spesialiserte kontortjenester
Produksjon av små redskaper til bruk i produksjon	Kode velges avhengig av hva slags redskaper som produseres
Utleie av maskiner og utstyr	77.xxx, avhengig av hva som leies ut
Prosesskontroll	71.200, Teknisk prøving og analyse
Reparasjon	33.xxx, Kode velges avhengig av hva som repareres
Lagring	52.100, Lagring
Transport	49.410, Godstransport på vei (andre koder innenfor transport kan forekomme)
Salg av egenproduserte produkter	46.2xx – 46.9xx, Engroshandel...avhengig av hva som selges. Hvis egenproduserte varer selges detalj blir hjelpeenhetskoden innenfor 47.xxx.
Innkjøp	82.110, Kombinerte kontortjenester
Markedsføring	73.110, Reklamebyråer
Telefonsalg av for eksempel abonnement	82.202, Telefonsalg
Salg av for eksempel flybilletter	79.110, Reisebyråvirksomhet
Renhold	81.210, Rengjøring av bygninger
Kantiner	56.290, Kantiner drevet som selvstendig virksomhet
Konvertere (eie rettighet til en vare som produseres av annet foretak i samme konsern)	82.990, Annen forretningsmessig tjenesteyting
Arbeidsgiveransvar for ansatte i annet foretak	78.200, Utleie av arbeidskraft
Holdingselskap (unntatt konsernspiss)	64.202, Ikke finansielle holdingselskaper
Finansforvaltning/investering (eier mindre enn 50 prosent) av andre foretak, investering i aksjer, interbanker, rene komplementarselskaper, m.m.	64.303, Porteføljeinvesteringsselskaper

Holdingselskaper (Konsernspisser)

Foretak som ikke har annen funksjon enn å eie et eller flere norske eller utenlandske datterselskaper, og som er konsernspisser, defineres ikke som hjelpeforetak. Slike foretak plasseres på næringskode 64.201/64.202, Finansielle/Ikke-finansielle holdingselskaper. Typekode i BoF skal være 01/02. Se også avsnitt 4.3.1.

Mellomliggende holdingselskaper

Foretak i norsk konsern som ikke driver annen virksomhet enn å være morselskap til andre foretak i konsernet, norske eller utenlandske, defineres som hjelpeforetak til konsernet det inngår i og skal plasseres på konsernets hovednæring. Slike foretak skal ha hjelpeenhetskode 64.202 og typekode 04. Mellomliggende holdingselskaper innenfor bank- og finansnæringene føres på næringskode 66.190, Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet. Disse får typekode 01/02.

Filialer i utlandet

Norske foretak som kun er opprettet for å eie/drive filialer i utlandet (omvendt NUF) plasseres i konsernets/delkonsernets næring og skal ha typekode 12 i BoF. Disse foretakene tildeles ikke hjelpeenhetskode.

Sammensatte foretak/foretaksknytninger

Ett hjelpeforetak som kun hjelper ett annet foretak får samme næringskode som foretaket det hjelper, og de to foretakene knyttes sammen til et sammensatt foretak i arkfanen "Foretaksknytninger" i BoF. Driftsselskapet får type H og hjelpeforetaket får type U. Dette gjelder selv om hjelpeforetaket er morselskap til driftsselskapet. I de tilfellene der flere hjelpeforetak hjelper kun ett driftsselskap, knyttes alle foretakene sammen til ett sammensatt foretak.

Kommandittselskapet og komplementarselskapene knyttes sammen til sammensatt foretak. Når et foretak er komplementar til flere kommandittselskaper kan de ikke knyttes sammen til ett foretak, men komplementaren er likevel hjelpeforetak.

Hjelpeforetak som hjelper flere foretak

Hjelpeforetak som hjelper flere foretak får konsernets, eller delkonsernets, næring, men knyttes ikke sammen med noen av foretakene til sammensatt foretak.

Bortsatt produksjon konvertere(Outsourcing)

Konvertere er enheter som utvikler varer og tjenester og selger disse under eget firmanavn/merkenavn. Utviklingsenheter uten eget salg, dvs. enheter som lever av konsulenthonorar eller royalties, er ikke konvertere. Normalt skal konvertere plasseres i varehandel, med unntak for enheter som også eier rettighetene til produktet og konseptet.

Foretak som eier rettighetene til et produkt/konsept, men som har satt bort produksjonen til:

- a) foretak i Norge, innenfor samme konsern, defineres som hjelpeforetak til produksjonsselskapet, og skal ha typekode 04.
- b) foretak i Norge, utenfor konsernet, defineres som ordinært industriforetak (ikke hjelpeforetak), men med typekode 13.
- c) utenlandsk foretak, i eller utenfor konsern, defineres ikke som hjelpeforetak, og kodes normalt etter egen aktivitet i Norge. Unntaksvis kan slike foretak kodes som ordinært industriforetak med typekode 13. Det vil i praksis være Seksjon for industristatistikk som avdekker slike unntak.

Enheter med typekode 13 skal ikke påføres hjelpeenhetskode.

2.5.3 Hvordan avdekke hjelpeenheter

Enhetsregisteret/SAKSYS³

Vedtektsfestet formål og virksomhet/art/bransje kan si noe om hvorvidt en enhet er hjelpeenhet. Navn og avdelingsbetegnelser kan også indikere hjelpevirksomhet. Navn som inneholder "holding", "eiendom", "invest", "servicepartner" o.l. kan være hjelpeforetak. Stiftelsesdokumenter mv. som sendes ER/FR i forbindelse med nyregistrering inneholder normalt opplysninger om eierskap (konsernrelasjoner).

Årsregnskap/årsberetning

Et årsregnskap skal inneholde resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noter.

- Resultatregnskapet viser foretakets inntekter og kostnader. Resultatregnskapet består av driftsinntekter (f.eks. salgsinntekter, leieinntekter) og driftskostnader (f.eks. lønnskostnader, vareforbruk) samt finansinntekter og finanskostnader (f.eks. renter). Vær oppmerksom på at finansinntekter, som f.eks. resultatandel fra kommandittselskap eller ansvarlig selskap, noen ganger føres som ordinære driftsinntekter.
- Balansen gir en oversikt over foretakets eiendeler og gjeld, og forteller mye om "helsetilstanden" i foretaket.
- Kontantstrømoppstillingen skal gi en oversikt over innbetalinger og utbetalinger og forklare likviditetsendringer.
- I notene skal det gis opplysninger som er nødvendige for å bedømme foretakets/konsernets stilling og resultat som ikke fremgår av årsregnskapet for øvrig.

³ SAKSYS er Brønnøysundregistrenes saksbehandlingssystem, se avsnitt 16.2.

Ved å lese gjennom resultatregnskap, balanse, noter og årsberetning, og prøve å finne svar på spørsmålene nedenfor, kan man danne seg et bilde av foretakets rolle og funksjon i konsernet. Notene, som beskriver foretakets formål/virksomhetens art, er ofte til hjelp for å vurdere om foretaket er hjelpeforetak og hvilken hjelpeaktivitet som utøves.

- Inngår foretaket i konsern og har det datterselskaper?
- Har foretaket driftsinntekter og hva består disse i så tilfelle av; salg av varer, tjenester, leieinntekter, osv.? Foretak som ikke har driftsinntekter er ofte hjelpeforetak, men et foretak kan være hjelpeforetak selv om det har driftsinntekter fra salg av varer, tjenester eller leieinntekter.
- Har foretaket ansatte? Hjelpeforetak, f.eks. investeringsselskaper og eiendomsselskaper, har ofte ikke egne ansatte. Foretak som har ansatte kan likevel være hjelpeforetak, f.eks. kan hjelpeaktiviteten være å leie ut arbeidskraft til andre foretak i konsernet.
- Har foretaket finansinntekter og hva består disse i så tilfelle av (renter, aksjeutbytte, resultatandeler fra andre foretak, konsernbidrag osv.)? Foretak som kun har finansinntekter er ofte hjelpeforetak.
- Eier foretaket aksjer/minoritetsandeler i andre foretak?
- Eier foretaket tomter/bygninger/maskiner/utstyr? I så tilfelle kan det være at foretaket leier ut dette internt i konsernet.

Andre kilder

- Momsregisteret, men vær oppmerksom på at konsernintern omsetning er momspliktig
- Hjemmesider på Internett
- Fagseksjonene i SSB
- Kontakt med konsern/foretak på telefon eller gjennom møte

2.6 Offentlig sektor

Offentlig sektor omfatter organisasjonsformene:

STAT, Staten

FYLK, Fylkeskommuner

KOMM, Kommuner

KIRK, Kirkelig fellelråd/Sokn

ORGL, Organisasjonsledd

IKS, Interkommunalt selskap

KF, Kommunalt foretak

FKF, Fylkeskommunalt foretak

SF, Statsforetak

deler av organisasjonsformen SÆR (helseforetak)

ADOS, Administrativ enhet, offentlig sektor

BEDR, Bedrift knyttet til ovennevnte organisasjonsformer

I saksbehandlingen regnes de offentlige forvaltningsorgan; staten, fylkeskommunene og kommunene, med underliggende organisasjonsledd og bedrifter, som offentlig sektor.

Det betyr at offentlig eide juridiske enheter, som AS, skal registreres etter reglene for privat sektor.

Den institusjonelle sektorkoden viser at disse enhetene eies av offentlig sektor⁴.

Det er ER/FR som registrerer og oppdaterer organisasjonsformene IKS, KF, FKF, SF og SÆR.

Bedriftsdefinisjonen og reglene for oppdeling av bedrifter i flerbedriftsforetak er i prinsippet felles for offentlig og privat sektor. Det er utarbeidet en oversikt over hvordan prinsippene skal praktiseres innenfor offentlig sektor, se notat 2002/42, Offentlig sektor og BoF.

2.6.1 Organisasjonsledd

I privat sektor registreres enhetene i to nivåer - institusjonelt/juridisk nivå (foretak) og funksjonelt nivå (bedrift).

En slik inndeling vil ikke vise organisasjonsstrukturen i offentlig sektor. I juridisk forstand er staten bare én enhet. En inndeling etter samme prinsipp som privat sektor ville innebære at departementer, statsetater osv. ville forsvinne fra registeret. Det er derfor etablert et nivå av enheter mellom de juridiske enhetene og bedriftene. Enhetene på dette nivået har fått organisasjonsformen Organisasjonsledd (ORGL).

For å kunne registrere organisasjonsstrukturen til alle offentlige juridiske enheter, er det registrert et varierende antall nivåer av organisasjonsledd mellom juridisk enhet og bedrift.

2.6.2 Kirkelig fellelråd

Organisasjonsformen Kirkelig fellelråd/Sokn (KIRK) har arbeidsgiveransvar for stillingene knyttet til kirkens lokale aktiviteter, som organister, klokkere, kirketjenere osv.

Når det finnes flere sokn i en kommune, skal det være etablert et kirkelig fellelråd som er det styrende organ for alle soknene i kommunen. De forskjellige soknene i kommunen vil også fremstå som egne juridiske enheter. Både kirkelig fellelråd og sokn vil være registrert som KIRK. Det skal fremgå av navnet om enheten er kirkelig fellelråd eller sokn.

Sokn er den formelle betegnelsen på den lokale kirkelige enheten. Kirkens medlemmer i soknet utgjør menigheten, med menighetsrådet som styrende organ.

⁴ For finansielle foretak kan sektorkoden ikke brukes for å skille mellom offentlige og privat eie (bortsett fra sektorkode 190 Statlige låneinstitusjoner)

3 Nye enheter/Statistisk populasjon

3.1 Nye foretak

Registrering av nytt foretak skjer normalt ved at foretaket selv søker om registrering i Enhetsregisteret og/eller i tilknyttet register. Nye foretak i privat sektor registreres når Enhetsregisteret finner at foretaket tilfredsstillter kravene til å være en registreringsenhet i henhold til enhetsregisterloven. Nye foretak i offentlig sektor registreres når SSB finner at kravene til å være registrert med organisasjonsform STAT, FYLK, KOMM eller ORGL er til stede.

3.2 Nye bedrifter (underenheter)

3.2.1 Bedrift i nyregistrert foretak (skyggesaker)

Når nytt foretak blir registrert i ER skal det normalt knyttes bedrift til foretaket. Hver gang et nytt foretak registreres av ER eller FR åpnes det derfor automatisk en såkalt skyggesak i SAKSYS for registrering av bedrift. Opplysninger om navn, adresser og telefonnummer kopieres automatisk til skyggesaken fra foretaket. Hvis det er meldt om særskilt navn eller adresse for virksomheten, eller om kjøp av virksomhet, skal saksbehandler som registrerer foretaket skrive disse opplysningene i skyggesakens fritekstfelt.

Når en behandler skyggesaken må en vurdere om foretaket skal ha bedrift eller ikke, og hvilken næringskode bedriften og foretaket skal ha. Hvis foretaket skal ha bedrift må en vurdere om det skal registreres ny bedrift, eller om en eksisterende bedrift skal endre knytning (overtakelse). I enkelte tilfeller, der kriteriene for registrering av bedrift ikke er oppfylt og foretaket skal være arbeidsgiver, kan underenhetstype AAFY registreres.

Når skyggesaken behandles foreligger ikke alltid all informasjon som er nødvendig for å sikkert kunne avgjøre om det skal registreres som bedrift eller ikke, og hvilken næringskode som er korrekt for foretaket og bedriften. En må derfor foreta en vurdering på bakgrunn av følgende opplysninger:

- Foretakets organisasjonsform
- Formål, virksomhet/bransje
- Om foretaket venter å få ansatte
- Om foretaket skal drive momspiktig virksomhet.
- Om foretaket skal registreres i Foretaksregisteret eller ikke
- Om bedriften, dvs. selve virksomheten, er registrert fra før under annet foretak (overtakelse)

I avsnitt 3.3 er det beskrevet hvilke organisasjonsformer som skal tildeles bedrift eller AAFY, og i avsnitt 3.3.1 er det beskrevet en rekke unntak fra registrering av bedrift.

Ved nyregistrering av BEDR, AAFY og OPMV kjøres en maskinell dublettkontroll i SAKSYS. BEDR, AAFY og OPMV som enten har lignende navn, eller samme næring (på 3-siffernivå) og samme postnummer kommer opp som dublettforslag. En må vurdere om noen av dublettforslagene er identisk med bedriften som skal registreres, dvs. om knytning skal endres på eksisterende bedrift (overtakelse) istedenfor å registrere ny bedrift.

Overtakelser er vanlig innenfor de fleste bransjer og forekommer spesielt ofte innenfor følgende bransjer:

- Jord- og skogbruk
- Hotell- og restaurantnæringene
- Bensinstasjoner
- Bilsalg/verksteder
- Dagligvarebutikker

3.2.2 Ny bedrift i eksisterende foretak og i flerbedriftsforetak

Ny bedrift i eksisterende (eldre) foretak registreres når:

- Et foretak har vært hvilende en periode for så å starte virksomhet igjen ved nyetablering.
- Et foretak utvider sin virksomhet ved nyetablering av virksomhet på flere adresser, se avsnitt 2.3.2.
- Et foretak driver virksomhet i forskjellige bransjer og virksomhetene er av et slikt omfang at de skal registreres som egne bedrifter, se avsnitt 2.3.2.

3.2.3 Registrere ny bedrift eller endre på eksisterende

En bedrift kan:

- a) endre næring
- b) flytte til annen kommune
- c) få ny eier

Hvis minst to av disse hendelsene inntreffer omtrent samtidig, er det ikke lenger samme bedrift.

Opprinnelig bedrift skal da slettes og ny bedrift registreres. Unntak: Hvis arbeidstakerne som er meldt inn på den opprinnelige bedriften fortsetter beholdes opprinnelig bedrift.

3.3 Organisasjonsformer (bedrift/ikke bedrift)

Unntak og presiseringer, se avsnitt 3.3.1.

Organisasjonsform		Info fra ERs dokumentasjon	Merknader	underenhet unntak, se 3.3.1	skygge- sak	nærings- kode	sektor- kode	statistisk populasjon
ENK	Enkeltpersonforetak	Næringsvirksomhet drevet under <i>fullt personlig ansvar av én enkeltperson</i> . En enkeltperson kan ha flere enkeltpersonforetak, forutsatt at hvert foretak drives atskilt geografisk eller bransjemessig	Et ENK kan ha mange ansatte og mange bedrifter (må ikke forveksles med "enmannsbedrift")	BEDR	JA	JA	JA	JA
AS	Aksjeselskap, privat	Selskap der ingen av deltakerne har personlig ansvar for selskapets forpliktelser. Deltakernes ansvar for selskapets gjeld er begrenset (til aksjekapitalen). Kan være børsnotert	AS kan, til forskjell fra ASA, ikke ta opp aksjekapital fra allmennheten. Alle deltakerne må møte på stiftelsesmøte. Hvis nye aksjonærer skal inn etterpå, må det tas opp på generalforsamling	BEDR	JA	JA	JA	JA
ASA	Aksjeselskap, allment	Samme som AS. Det er strengere lovverk for ASA. De fleste ASA er børsnoterte	ASA er som regel store foretak og inngår ofte i konsern	BEDR	JA	JA	JA	JA
ANS	Ansvarlig selskap	Deltakerne har <i>ubegrenset og udelte personlig ansvar</i> for selskapets samlede forpliktelser. Deltakerne har normalt rollen DTSO men kan ha rollen DTPR (såkalte DANS).		BEDR	JA	JA	JA	JA

Organisasjonsform		Info fra ERs dokumentasjon	Merknader	underenhet unntak, se 3.3.1	skygge- sak	nærings- kode	sektor- kode	statistisk populasjon
ANNA	Annen juridisk person	Rettssubjekt som ikke er fysisk person, men som rettslig sett opptrer som en enhet	ANNA ble brukt i forb. med konvertering av enheter fra Aa-registeret i 1995. I dag skal kun fond, utenlandske ambassader i Norge, opplæringsråd, fjellstyre, ungdomsbedrifter og stortingsgrupper registreres som ANNA. Pensjonskasser ble registrert som ANNA t.o.m. 2007	BEDR eller AAFY	JA	JA Unntatt ungd. bedrift	JA	JA
BA	Selskap med begrenset ansvar	Selskap der ingen av deltakerne har personlig ansvar for selskapets forpliktelser og som er unntatt fra aksjelovens bestemmelser. Deltakernes ansvar for selskapets gjeld er begrenset til andelsinnkuddet. Følgende selskap kan unntas fra aksjeloven (og registreres som BA):	Eksempler: Samvirkelag Utmarkslag Barnehage, foreldredrevet	BEDR Eller AAFY	JA	JA	JA	JA
SA	Samvirkeforetak	<i>Selskap uten økonomisk formål</i> , dvs. som driver en virksomhet som har egenverdi og ikke først og fremst er et middel til å gi økonomiske fordeler Samvirkelag som stiftes etter at Samvirkeoven trådte i kraft 1. januar 2008, skal registreres med denne organisasjonsformen. Eldre samvirkeforetak, som i dag er registrert som BA, blir først underlagt samvirkeoven fra 2013.	Samvirkeforetak har medlemmer og har som formål å fremme medlemmenes økonomisk interesse.	BEDR eller AAFY	JA	JA	JA	JA

Organisasjonsform		Info fra ERs dokumentasjon	Merknader	underenhet unntak, se 3.3.1	skygge- sak	nærings- kode	sektor- kode	statistisk populasjon
DA	Selskap med delt ansvar	Deltakerne har <i>ubegrenset ansvar</i> for selskapets forpliktelser for <i>bestemte deler</i> som til sammen utgjør selskapets samlede forpliktelser. Deltagerne er registrerte med rollen DTFR.		BEDR	JA	JA	JA	JA
FLJ	Forening/Lag/ Innretning	Selveiende institusjon som har ideelt, politisk eller annet formål. Har medlemmer. Næringsdrivende foreninger er registreringspliktige i FR.	Ofte vanskelig å vite hva som er egne foretak og hva som er bedrift (jf. hovedorganisasjon, fylkeslag, lokallag osv.)	BEDR eller AAFY	JA	JA	JA	JA
STI	Stiftelse	Selveiende institusjon uten medlemmer med en formuesverdi som er stilt til disposisjon for å fremme et bestemt formål. Selvstendige legater, institusjoner og fond som private har opprettet regnes som stiftelser. Næringsdrivende stiftelser er registreringspliktige i FR.		BEDR eller AAFY	JA	JA	JA	JA

Organisasjonsform		Info fra ERs dokumentasjon	Merknader	underenhet unntak, se 3.3.1	skygge- sak	nærings- kode	sektor- kode	statistisk populasjon
NUF	Norskregistrert utenlandsk foretak	Utenlandsk foretak som driver virksomhet i Norge. NUF som driver næringsvirksomhet i Norge er registreringspliktige i FR	NUF er den utenlandske enhetens <i>virksomhet</i> i Norge. Det er virksomheten i Norge som er av interesse for BoF og andre tilknyttede registre. I utgangspunktet skal kun NUF som er registrert i FR ha bedrift, men unntak finnes, se 3.3.1	BEDR eller AAFY se 3.3.1	JA	JA	JA, hvis reg. i FR se 3.3.1	JA, hvis reg. i FR se 3.3.1
UTLA	Utenlandsk enhet	Utenlandske foretak som driver næringsvirksomhet i Norge har registreringsplikt i FR. <i>Virksomheten</i> registreres som NUF	UTLA kan inngå i norsk konsern, som konsernspiss eller som datterselskap.	NEI	NEI	NEI	NEI	NEI
BBL	Boligbyggelag	Andelslag med vekslende antall andelseiere og vekslende kapital med formål å skaffe boligbygg på vegne av andelseierne		BEDR	JA	JA alltid 41.101	JA	JA
BRL	Borettslag	Andelslag med formål å skaffe andelseierne bolig og leie ut til andelseiere		AAFY	JA	JA alltid 68.201	JA	JA
KS	Kommandittselskap	Selskap med minst to deltakere der minst en skal ha ubegrenset ansvar (komplementar) og minst en skal ha begrenset ansvar med en fastsatt sum. KS er en blanding mellom et ANS og et AS	Det kan være vanskelig å vite hvilket foretak som driver virksomhet og hvilket/hvilke foretak som kun er deltakere. Knytningen KOMP i ER viser hvilket/hvilke foretak som er deltakere i et KS, men disse foretakene kan drive virksomhet i tillegg til at de er deltakere i KS	BEDR	JA	JA	JA	JA
PRE	Partсреderi	Selskap med formål å drive rederivirksomhet. Medlemmene har ubegrenset ansvar for selskapets forpliktelser, enten solidarisk (jf. ANS) eller i forhold til sine andeler		BEDR	JA	JA	JA	JA

Organisasjonsform		Info fra ERs dokumentasjon	Merknader	underenhet unntak, se 3.3.1	skygge- sak	nærings- kode	sektor- kode	statistisk populasjon
GFS	Gjensidig forsikringselskap	Foretak som driver forsikringsvirksomhet uten at det er en pensjonskasse.	Forsikringsvirksomhet kan bare drives av forsikringselskap (AS, ASA, FLI, GFS, NUF eller STI) og pensjonskasser (PK, ANNA, FLI eller STI). Må ha konsesjon fra Kredittilsynet for å drive forsikringsvirksomhet	BEDR	JA	JA	JA	JA
SF	Statsforetak	Foretak som eies av staten alene og som Kongen har bestemt at skal falle inn under lov om statsforetak.		BEDR	JA	JA	JA	JA
SPA	Sparebank	Foretak med formål å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra innskytere og forvalte de midler foretaket rår over	Forretningsbanker kan bare stiftes som AS	BEDR	JA	JA	JA	JA
SÆR	Annet foretak i følge særskilt lov	F.eks. studentsamskipnad	Helseforetakene er registrert som SÆR.	BEDR	JA	JA	JA	JA
EØFG	Europeisk økonomisk foretaksgruppe	Samarbeidsorgan der deltakerne er solidarisk ansvarlig for gruppens forpliktelser. Deltakerne er foretak fra forskjellige medlemsland	Finnes i dag ingen EØFG	BEDR	JA	JA	JA	JA

Organisasjonsform		Info fra ERs dokumentasjon	Merknader	underenhet unntak, se 3.3.1	skygge- sak	nærings- kode	sektor- kode	statistisk populasjon
KTRF	Kontorfellesskap	Oppstår ved at flere næringsdrivende avtaler å etablere samarbeid om å dekke visse fellesfunksjoner. Eks. flere advokater ansetter felles kontorhjelp/vaskehjelp	Særskilt "arbeidsgiverenhet". Enhetene som inngår i kontorfellesskapet skal ha hver sin BEDR. Det blir ikke lenger registrert KTRF	AAFY	JA	JA	NEI	NEI
IKJP	Andre ikke-juridiske personer	Dette er en søkkestpost for enheter som ikke er en juridisk person men som er definert som registreringsenhet (foretak) i et tilknyttet register. Eks.: arbeidsfellesskap	Særskilt "arbeidsgiverenhet". Det blir ikke lenger registrert IKJP	AAFY	NEI	JA	NEI	NEI
STAT	Stat	Med org. formen STAT menes Staten ved det enkelte fagdepartement og andre enheter som f.eks. Høyesterett, Stortinget og Norges bank	Tilhører offentlig sektor	ORGL eller BEDR	NEI	JA	JA	JA
FYLK	Fylkeskommune	Den enkelte fylkeskommune i Norge	Tilhører offentlig sektor	ORGL eller BEDR	NEI	JA	JA	JA
KOMM	Kommune	Den enkelte kommune i Norge	Tilhører offentlig sektor	ORGL eller BEDR	NEI	JA	JA	JA

Organisasjonsform	Info fra ERs dokumentasjon	Merknader	underenhet unntak, se 3.3.1	skygge- sak	nærings- kode	sektor- kode	statistisk populasjon
KIRK Kirkelig fellestråd		Tilhører offentlig sektor. Kirkeformen som ble innført i 1996 innebærer en rettslig selvstendigjøring av soknene. Soknene/fellestrådene får ansvar for adm. av bevilgninger fra stat/kommune og de skal ha arbeidsgiveransvar for organist, kirkefjerner osv.	BEDR	NEI	JA	JA	JA
ORGL Organisasjonsledd	Enheter i offentlig sektor som ikke er egne registreringsenheter men deler av slike enheter. ORGL må være knyttet til STAT, KOMM, FYLK eller ORGL	Tilhører offentlig sektor	ORGL eller BEDR	JA	JA	JA	JA
ADOS Administrativ enhet – offentlig sektor		Brukes der det er behov for rapporteringsenheter som ikke kan registreres som ORGL, BEDR eller annen organisasjonsform.	NEI	NEI	NEI	NEI	NEI
IKS Interkommunalt selskap	Ny organisasjonsform fra 1.1.2000 pga. ny lov om interkommunale selskaper. Samtlige deltakere må være kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskaper	Enkelte organisasjonsformer, bl.a. ORGL, kan omdannes til IKS. Er egen juridisk enhet og skal ikke ha knytning oppover til f.eks. ORGL eller KOMM	BEDR	JA	JA	JA	JA
KF Kommunalt foretak	Ny organisasjonsform fra 1.1.2000 pga. endringslov til kommuneloven vedrørende kommunalt og fylkeskommunalt foretak	Enkelte organisasjonsformer, bl.a. ORGL, kan omdannes til KF. Samme "status" som ORGL og skal ha knytning til KOMM	BEDR	JA	JA	JA	JA
FKF Fylkeskommunalt foretak	Ny organisasjonsform fra 1.1.2000 pga. endringslov til kommuneloven vedrørende kommunalt og fylkeskommunalt foretak	Enkelte organisasjonsformer, bl.a. ORGL, kan omdannes til FKF. Samme "status" som ORGL og skal ha knytning til FYLK	BEDR	JA	JA	JA	JA

Organisasjonsform		Info fra ERs dokumentasjon	Merknader	underenhet unntak, se 3.3.1	skygge- sak	nærings- kode	sektor- kode	statistisk populasjon
KBO	Konkursbo	De formuesgjensstander som beslaglegges ved en konkurs. Boet oppstår som egen juridisk person ved konkursåpningen og varer til bobehandlingen er avsluttet	Skal ha samme næringskode som opprinnelig foretak (konkursdebitor)	AAFY blir automatisk registrert i ER	NEI	JA	NEI	NEI
	BO	Andre bo	En formuesmasse. Med andre bo menes andre bo enn konkursbo, dvs. dødsbo og felleseiebo	AAFY blir automatisk registrert i ER	NEI	JA	NEI	NEI
PERS	Andre enkeltpersoner som registreres i tilknyttet register	Fysiske personer som registreres i et tilknyttet register, men som ikke faller inn under noen av de øvrige enhets typer	Har vært mest brukt for privatpersoner som ansetter f.eks. dagmamma i eget hjem. Disse skal nå registreres på fødselsnummer hos trygdeetaten. Har også vært brukt på lensmennenes auksjonsvirksomhet. Brukes i dag mest til registrering av utenlandske styremedlemmer, enkeltpersoner som reg. pga. utbygging av vann- og avløpsanlegg og lottakere	AAFY blir automatisk registrert i ER	NEI	JA	JA	NEI
SAM	Tingsrettslig sameie	To eller flere eier noe sammen på en slik måte at retten deres er regnet i parter etter delings- eller forholdstall. Hvis det drives økonomisk virksomhet, skal det registreres som selskap (for eksempel AS eller ANS) og ikke som SAM.	Hvis SAM/ESEK er reg. i Momsregisteret, skal bedrift registreres og næringskode fastsettes på bakgrunn av momspiktig virksomhet. Hvis ansatte og ikke registrert i Momsregisteret, skal AAFY registreres, næringskode skal være 97.000 og sektorkode 810. Hvis SAM/ESEK verken er reg. i Momsregisteret eller har ansatte, skal ingen underenhet registreres, og næringskodes skal ikke tildeles	BEDR eller AAFY. AAFY blir automatisk reg. i ER hvis ja til ansatte	NEI	JA	JA	JA
ESEK	Eierseksjons- sameie	Tvilstilfeller kan oppstå. Forskjellen på SAM og ESEK er at styret i ESEK kan representere sameierne utad					810 hvis ja til ansatte og/eller reg. i Moms- reg.	hvis ja til ansatte og/eller registrert i Momsreg.

Organisasjonsform	Info fra ERs dokumentasjon	Merknader	underenhet unntak, se 3.3.1	skygge- sak	nærings- kode	sektor- kode	statistisk populasjon
VPFO Verdipapirfond	En selvstendig formuemasse som vesentlig består av verdipapirer. Kan deles opp i tre hovedgrupper etter hvilke verdier de investerer i; Aksjefond, Obligasjonsfond, Pengemarkedsfond. Et aksjefond er f.eks. en beholdning av aksjer som mange sparere eier i fellesskap		NEI	NEI	JA 64.301	JA 380	JA
PK Pensjonskasse	Ny forsikringslov trådte i kraft fra 1.7.2006. PK uten forsikringsselement ble registreringspliktige i FR fra denne datoen. Reglene for PK med forsikringsselement trer i kraft 1.1.2008	Organisasjonsformen ble innført i 2006 i forbindelse med ny forsikringslov. Pensjonskasser har tidligere blitt registrert som ANNA. Disse vil bli fulgt opp av ER i 2007	BEDR hvis ansatte	JA	JA 65.300	JA 410	JA
OPMV Særskilt oppdelt enhet MVAL § 12, 2. ledd	Hvis en enhet fører særskilt regnskap for noen del av virksomheten den driver, kan denne delen anses som en særskilt avgiftspliktig enhet	Særskilt momsenshet. OPMV skal ikke registreres hvis virksomheten sammenfaller med bedrift. Hvis så er tilfelle, registreres bedriften som momsenshet	NEI	NEI	JA	NEI	NEI
VIFE Virksomhet drevet i fellesskap	Virksomhet som drives i fellesskap av flere anses som en avgiftspliktig enhet. Eks.: Fire frisører som driver hver for seg, men i samme lokaler, kan anses som en avgiftspliktig enhet	Særskilt momsenshet	NEI	NEI	JA	NEI	NEI
UTBG Frivillig registrert utleiebygg	Oppføring/utleie av bygg for bruk i virksomhet som er momspliktig kan søke frivillig registrering i Momsregisteret	Særskilt momsenshet	NEI	NEI	JA	NEI	NEI
TVAM Tvangsregistrert for MVA	Virksomhet som registreres i avgiftsmanntallet uten den avgiftspliktiges kjennskap	Etter kontroll vil enten normal registrering bli foretatt, eller enheten slettes	NEI	NEI	JA	NEI	NEI

3.3.1 Ikke bedrift

Bedrift skal ikke registreres når foretaket:

- er hvilende
- har som eneste formål å eie andre foretak og/eller aksjer
- kun er registrert på grunn av overgangsregel E i skattereformen, dvs. skal kun eie aksjer
- kun er komplementar til kommandittselskap
- verken har driftsinntekter eller ansatte
- kun har finansinntekter
- kun er registrert for å beskytte firmanavn
- er såkalt "hylleselskap" (= foretak som ikke er tatt i bruk). Hylleselskaper blir registrert i ER, ofte med navn som "Startskuddet". Etter en tid blir foretaket solgt og tatt i bruk. Det endrer da navn, adresser, formål mv. Bedrift registreres først når foretaket er tatt i bruk.
- ikke driver virksomhet i Norge (ikke har norsk beliggenhetsadresse)
- er utenlandsk ambassade i Norge
- er en lokal forening, f.eks. idrettslag eller fagforening, på kommunenivå eller "lavere". Hvis foreningen driver næringsvirksomhet, som f.eks. en barnehage, skal bedrift likevel registreres.
- ikke har momspliktig omsetning og formål er oppgitt til:
 - bedehus
 - skogsveiforening
 - utmarkslag, skogeierlag (lokalt)
 - sangkor, spellemannslag, musikkorps, hobbyklubb
 - undergruppe av idrettslag, som f.eks. turngruppa eller håndballgruppa
 - fond/legat som gir økonomisk støtte til ulike formål
 - boligsameie, huseierforening
 - kabellag/antennelag (skal likevel ha bedrift hvis det regnes som næringsvirksomhet)
 - domeneklubben...
 - utenlandsk ambassade
 - ungdomsbedrift/studentbedrift (registreres for skoleklasse). Næringskodes ikke.
- er NUF med momsrepresentant (REPR) og uten norske ansatte.
- er NUF kun registrert i ER (unntak: hvis momsomsetning og ikke REPR, skal bedrift likevel registreres).

Behandling av skyggesak på NUF:

- 1) Hvis NUF er registrert i FR og ikke har momsrepresentant registreres BEDR. Vær oppmerksom på at BEDR aldri skal ha utenlandsk adresse.
- 2) Hvis NUF ikke er i FR registreres ikke BEDR.
- 3) Hvis BEDR ikke registreres og NUF har meldt ja til ansatte registreres AAFY.

Hvis det er registrert ja til ansatte i ovennevnte tilfeller registreres AAFY. Foretak, som ikke skal ha verken BEDR eller AAFY, skal ha foretakstype 07 i BoF. Selv om verken BEDR eller AAFY registreres, skal foretaket i de fleste tilfeller tildeles nærings- og sektorkode.

3.4 Huskeliste ved registrering av ny bedrift

- Er det vurdert om virksomheten oppfyller reglene for bedriftsdefinisjon.
- Er det vurdert om virksomheten som skal registreres er nyetablert eller om den er overtatt fra annet foretak.
- Er det bedrift(er) knyttet til foretaket fra før og må den/de i så tilfelle påføres avdelingsbetegnelse.

- Er bedriftens beliggenhetsadresse korrekt meldt/registrert i forhold til skrivemåte i GAB og knytning til post- og kommunenummer.
- Skal foretakets næringskode endres i forbindelse med nyregistreringen.

4 Næringskoding

4.1 Generelt om næringskoding

Næringskoder fastsettes etter Standard for næringsgruppering. Fra 2008 er gjeldende standard betegnet SN2007 som bygger på EUs næringsstandard Nace Rev. 2. Strukturen i Nace er slik:

Næringshovedområde	– et første nivå identifisert ved en bokstavkode.
Næring	– et andre nivå identifisert ved en to-sifret tallkode.
Næringshovedgruppe	– et tredje nivå identifisert ved en tre-sifret tallkode.
Næringsgruppe	– et fjerde nivå identifisert ved en fire-sifret tallkode.

Bokstavkoden for næringshovedområde vises ikke i selve NACE-koden. I tillegg til den firesifrede NACE-koden er mange koder splittet opp på nasjonalt nivå ved hjelp av et femte siffer.

Bedrift, AAFY og andre underenheter skal *alltid* tildeles næringskode.

Næringskode fastsettes første gang på grunnlag av formål/virksomhet/bransje i ER og eventuelle tilleggsopplysninger.

Næringskode kan endres på grunnlag av endring i formål/virksomhet/bransje, opplysninger i statistikkskjema, årsregnskaper, årskontroll mv. På grunn av at det følger visse rettigheter med enkelte næringskoder, må en være svært forsiktig med å endre næringskoder uten at enheten har gitt en skriftlig beskrivelse av sin virksomhet.

Enheter som mener de tilhører næringer som for eksempel gir fritak for el-avgift, må endre formål i ER *før* næringskoden endres. En må kreve skriftlig dokumentasjon på hva slags virksomhet som utøves hvis formål/virksomhet/bransje i ER er generelt oppgitt eller tilsier en annen næringskode enn den enheten selv mener.

SSB har diskutert stabilitetsregler, men foreløpig er ikke slike regler vedtatt. Selv om stabilitetsregler ikke er vedtatt, må det unngås at en enhet endrer næringskode for ofte. Det bør alltid kontrolleres når en enhet sist endret næringskode, og hvorfor, før næringskoden endres eller korrigeres.

Regler for definisjon og koding av hjelpeenheter er beskrevet i avsnitt 2.5.2.

Enheter som driver blandet virksomhet næringskodes ut fra viktigste del av virksomheten. Det er den del av virksomheten som har størst bearbeidingsverdi⁵ som skal være bestemmende for næringskoden. Når bearbeidingsverdi ikke er kjent, velges næringskode ut fra den del av virksomheten som har størst sysselsetting. Hvis det heller ikke finnes opplysninger om sysselsetting, brukes omsetning som størrelsesmål.

Hvis virksomhetene er av et visst omfang, eller foregår på forskjellige steder, kan det være aktuelt å registrere flere bedrifter. Se avsnitt 2.3.2.

Normalt skal foretak næringskodes selv om det ikke er knyttet underenhet til foretaket. Unntakene er beskrevet i avsnitt 3.3.

⁵ Bearbeidingsverdi/bruttofortjeneste er definert som bruttoproduksjons-/omsetningsverdi med fradrag for verdien av vareinnsatsen.

Foretak skal normalt ha samme næringskode som tilhørende bedrift(er). Unntatt er foretak hvor bedrift ikke er registrert på bakgrunn av foretakets egentlige formål, men fordi foretaket driver en virksomhet i tillegg til sitt egentlige formål. For eksempel skal det normalt ikke registreres bedrift knyttet til et lokalt idrettslag, men hvis idrettslaget, i tillegg til å være idrettslag, også driver en kiosk, må bedrift registreres for kiosken. Foretakets næringskode blir da 93.120, idrettslag og klubber, og bedriftens næringskode blir 47.112, kioskhandel. Det samme gjelder følgende organisasjonsformer og virksomheter:

<i>Organisasjonsform</i>	<i>Næringskode foretak</i>	<i>Næringskode bedrift</i>
BRL, Borettslag	68.201 Borettslag	88.911 Barnehager
FLI, Forening/lag/innretning	88.995 Sosiale velferdsorg.	86.107 Rehabilitering og opptreningscenter
	94.910 Religiøse organisasjoner	56.101 Drift av restauranter...
		85.201 Ordinær grunnskoleunderv.
		88.911 Barnehager
		88.912 Barneparker
	94.991 Aktiviteter i interesseorg.	55.301 Drift av campingplasser
		56.101 Drift av restauranter...
		88.911 Barnehager
		88.912 Barneparker
		88.999 Andre sosialtjenester...
	93.120 Idrettslag- og klubber	47.112 Kioskhandel..
KOMM, Kommuner	84.110 Generell offentlig adm.	Ingen bestemt næringskode på bedriftene, men hvis ingen av bedriftene har samme næringskode som KOMM, må KOMM være flerbedriftsforetak.
ORGL, Organisasjonsledd	84.110 Generell offentlig adm.	Ingen bestemt næringskode på bedriftene, men hvis ingen av bedriftene har samme næringskode som ORGL, må ORGL være flerbedriftsforetak.
	84.120 Offentlig adm. tilknyttet helsestell, sosial virksomhet, undervisning	
	84.130 Offentlig adm. tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	

Det kan også forekomme andre tilfeller enn de som er nevnt ovenfor der foretak og bedrift ikke skal ha samme næringskode. I slike tilfeller må foretaket merkes i arkfana "Kvalitetsmerking" i BoF.

Foretak som har bedrifter i ulike næringer tildeles to eller tre ulike næringskoder som skal gjenspeile bedriftenes viktigste næringer.

4.1.1 Sekundærkoder

Som hjelpemiddel i statistikkproduksjonen er det åpnet for at det kan settes mer enn én næringskode pr. enhet (bedrift og foretak). Det er kun statistiske behov som skal ligge til grunn for at sekundære koder registreres.

Behov for sekundærkode er til stede for følgende næringer:

Primærnæringene

De som driver innenfor jordbruk eller skogbruk og som har en annen hovedaktivitet, skal tildeles næringskode innenfor næring 01 eller 02 som sekundærkode.

Sjøtransport

Slepebåter og forsyningskip skal ha sekundærkode dersom de har hovedvirksomhet i utenriksfart.

Primærkode

50.203 Slepebåter og forsyningskip

Sekundærkode

50.201 Utenriks sjøfart med gods

Primærkode

50.204 Forsyning og andre sjøtransporttjenester for offshore

Sekundærkode

50.101 Utenriks sjøfart med passasjerer
50.201 Utenriks sjøfart med gods

Varehandel

Agentur- og engroshandel

Alle enheter med primærkode innenfor næring 46, Agentur- og engroshandel, tildeles sekundærkode dersom den sekundære aktiviteten inngår i næring 47, Detaljhandel.

Primærkode

46.110, Agenturhandel med....t.o.m.
46.900, Uspesifisert engroshandel
ellers.

Sekundærkode

47.111, Butikkhandel med bredt....t.o.m.
47.990, Detaljhandel utenom utsalgssted

Alle enheter med primærkode i næring 45 som omhandler ”Agentur-, detalj- og engroshandel med..” og som også driver sekundær aktivitet innenfor næring 45, tildeles sekundærkode hvis sekundæraktiviteten omhandler ”Detaljhandel med...” eller ”Vedlikehold/repasjon av..”.
Eksempel: Hvis en enhet i hovedsak driver engroshandel med motorsykler, og i tillegg driver detaljhandel med motorsykler, skal enheten ha næringskode 45.401 som primærkode og 45.402 som sekundærkode.

Primærkode

45.111, Agentur- og engroshandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler.
45.191, Agentur- og engroshandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler.
45.310, Agentur- og engroshandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler.
45.401, Agentur- og engroshandel med motorsykler, deler og utstyr.

Sekundærkode

45.112, Detaljhandel med biler og..., eller
45.192, Detaljhandel med andre motorvogner..., eller
45.320, Detaljhandel med deler og utstyr..., eller
45.402, Detaljhandel med motorsykler..., eller
45.200, Vedlikehold og reparasjon av motorvogner..., eller
45.403, Vedlikehold og reparasjon av motorsykler

45.112, Detaljhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler.
45.192, Detaljhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler.
45.320, Detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler.
45.402, Detaljhandel med motorsykler, deler og utstyr.

45.200, Vedlikehold og reparasjon av motorvogner..., eller
45.403, Vedlikehold og reparasjon av motorsykler

Annen overnatting

De som driver innenfor næringshovedgruppe 55.2, 55.3 eller 55.9 og som har en annen hovedaktivitet, skal tildeles 55.2, 55.3 eller 55.9 som sekundærkode.

Primærkode eksempler

01.410, Melkeproduksjon på storfe
56.101, Drift av restauranter og kafeer

Sekundærkode eksempler

55.301, Drift av campingplasser..., eller
55.202, Drift av ferieleiligheter..., eller
55.900, Annen overnatting

Helse

Somatikk

En del kommunale bedrifter har en føde-/sykestue som er så liten at den ikke blir egen bedrift. Sekundærkode brukes for å holde oversikt over slike enheter (86.103).

Primærkode

84.120, Offentlig administrasjon tilknyttet

Sekundærkode

86.103, Andre somatiske spesialinstitusjoner

helsestell, sosial virksomhet etc.

86.104, Institusjoner i psykisk helsevern for voksne

87.102, Somatiske sykehjem

86.211, Allmenn legetjeneste

86.901, Hjemmesykepleie

86.904, Annen forebyggende helsetjeneste

Pasienthotell/sykehusdrift

Sekundærkode benyttes for å skille pasienthotell fra ordinær sykehusdrift og sykehoteller fra ordinære hoteller:

Primærkode:

86.101, Alminnelige somatiske sykehus
55.10 Drift av hoteller

Sekundærkode:

55.10 Drift av hoteller
86.101, Alminnelige somatiske sykehus

Psykisk helsevern

Sekundærkode registreres når poliklinisk virksomhet er samlokalisert med døgnvirksomhet.

Primærkode:

86.104, Institusjoner i psykisk helsevern for voksne

86.105, Institusjoner i psykisk helsevern for barn
og unge

86.106, Rusmiddelinstusjoner

87.202, Omsorgsinstitusjoner for rusmiddelmissbrukere

Sekundærkode:

86.223, Poliklinikker i psykisk helsevern for
voksne

86.224, Poliklinikker i psykisk helsevern for
barn og unge

86.225, Rusmiddelpoliklinikker

86.225, Rusmiddelpoliklinikker

Pleie- og omsorgstjenesten, hjemmebaserte tjenester

Sekundærkode registreres når hjemmehjelp og hjemmesykepleie er samlokalisert.

Primærkode:

86.901, Hjemmesykepleie
88.101, Hjemmehjelp

Sekundærkode:

88.101, Hjemmehjelp
86.901, Hjemmesykepleie

Arbeidsmarkedsbedrifter

Sekundærkode registreres for å vise hva den faktiske aktiviteten er. Som regel er dette virksomhet innenfor industri.

Primærkode:

88.993, Arbeidstrening for ordinært arbeidsmarked
88.994, Varig tilrettelagt arbeid

Sekundærkode, eksempler:

25.620, Bearbeiding av metaller
31.090, Produksjon av møbler ellers

Undervisning

Fengsel, gartneri eller annen virksomhet som i tillegg driver undervisning som sekundær aktivitet skal tildeles næring 85 som sekundærkode.

Primærkode, eksempler:

84.230, Retts- og fengselsvesenet
01.300, Planteformering

Sekundærkode:

85 Undervisning

Skoler som driver en aktivitet i tillegg til undervisningen, for eksempel gartneri eller gårdsdrift, skal tildeles sekundærkode som beskriver denne aktiviteten.

Primærkode, eksempler:

85.320, Videregående opplæring innen tekniske og andre yrkesfaglige studieretninger
85.410, Undervisning ved fagskoler

Sekundærkode, eksempler:

01.300, Planteformering
01.410, Melkeproduksjon på storfe

Innenfor undervisningssektoren vil det være behov for sekundærkode i blandet undervisning. Det gjelder kombinasjoner av næringene:

- 85.201, Grunnskoleundervisning
- 85.202, Spesialskeleundervisning for funksjonshemmede
- 85.310, Videregående opplæring innen allmennfaglige studieretninger
- 85.320, Videregående opplæring innen tekniske og andre yrkesfaglige studieretninger

4.1.2 Flerbedriftsforetak

Når et foretak har bedrifter som faller inn under to forskjellige næringsgrupper vil foretaket få samme næringskode som den bedriften som står for mer enn 50 prosent av bearbeidingsverdien. I tilfeller hvor et foretak har bedrifter innefor flere enn to næringsgrupper men ingen av bedriftene står for mer enn 50 prosent av bearbeidingsverdien skal foretakets næring bestemmes ved hjelp av top-down metoden som er beskrevet nedenfor. I eksemplet er det brukt antall ansatte som størrelsesmål istedenfor bearbeidingsverdi.

EKSEMPEL:

	Nærings- hovedområde	Nærings- undergruppe	Antall ansatte
Bedrift A	C	25.910	13
Bedrift B		28.110	3
Bedrift C		28.240	15
Bedrift D		28.930	8
Bedrift E		28.950	9
Bedrift F	G	46.140	7
Bedrift G		46.610	28
Bedrift H	M	71.121	13
FORETAKET			

Finn først det største næringshovedområdet:

Sum næringshovedområde C: 39

Sum næringshovedområde G: 35

Sum næringshovedområde L: 13

Næringshovedområde C er størst. Finn så den største næringen i næringshovedområde C på tosiffernivå:

Sum næring 25: 13

Sum næring 28: 26

Næring 28 er størst. Finn så den største næringshovedgruppen (tresiffernivå) i næring 28:

Næringshovedgruppe 28.9 er størst. Finn så den største næringsgruppen (fire-siffernivå) innenfor næringshovedgruppe 28.9: Næringsgruppe 28.950 er størst.

Foretakets næring blir følgelig 28.950 i dette tilfellet, selv om foretakets største bedrift har næringskode 46.610.

Hjelpeavdelinger skal holdes utenfor ved fastsetting av foretakets næringskode, hvis ikke *alle* bedriftene er hjelpeavdelinger.

4.1.3 Organisasjonsledd

Organisasjonsledd er å betrakte som en form for hjelpeenheter, og næringskodes derfor ikke alltid etter samme regler som foretak i privat sektor. For eksempel skal organisasjonsledd under kommuner som regel ha næringskode for offentlig administrasjon (næring 84), selv om de fleste bedriftene under organisasjonsleddet har andre næringskoder.

4.2 Næringskoding av konsern/hjelpeenheter

Konsernets næring fastsettes på bakgrunn av viktigste næring i konsernet. Konsernets næring fastsettes på samme måte som foretakets næring for flerbedriftsforetak. I enkelte tilfeller kan det være aktuelt å bruke andre størrelsesmål enn sysselsetting for å fastsette konsernets næring, f.eks. for konsern som i stor grad driver investering.

Hjelpforetak holdes utenfor ved fastsetting av konsernets næring. Se avsnitt 2.5.2 om koding av hjelpeenheter.

4.3 Bruk av spesielle næringer

4.3.1 Finansielle næringer

Mange av næringskodene innenfor næringene 64, 65 og 66 er konsesjonsbelagte. Det innebærer at en må ha konsesjon fra Kredittilsynet for å kunne drive innen disse næringene. Seksjon for finansielle foretak har oversikt over hvilke foretak som har slik konsesjon. Denne seksjonen skal derfor forespørres før en enhet plasseres i konsesjonsbelagt næring. Eneste unntak er næringskodene 64.301, Verdipapirfond og 66.120, Verdipapirmegling som Seksjon for finansmarkedsstatistikk skal ha melding om.

Nedenfor følger en liste over konsesjonsbelagte næringer som ikke kan benyttes før Seksjon for finansielle foretak eller Seksjon for finansmarkedsstatistikk er forespurt. Videre beskrives de finansielle næringer som kan benyttes uten først å spørre disse seksjonene.

Disse to listene over næringer, en for konsesjonsbelagte og en for ikke-konsesjonsbelagte, er ikke helt utømmende. Ved usikkerhet bør derfor Seksjon for finansielle foretak kontaktes.

4.3.1.1 Konsesjonsbelagte næringer

Foretak som skal plasseres i disse næringene skal Seksjon for finansielle foretak/Seksjon for finansmarkedsstatistikk få vite om.

64.11 Sentralbankvirksomhet

64.19 Bankvirksomhet ellers

64.201 Finansielle holdingselskaper

64.301 Verdipapirfond

64.91 Finansiell leasing

64.92 Annen kredittgivning (Kredittforetak, Finansieringsselskaper, Statlige låneinstitutter)

65.11 Livsforsikringsselskaper

65.12 Skadeforsikring

65.20 Gjenforsikring

65.30 Pensjonskasser

66.11 Administrasjon av finansmarkeder (børser, markedsplasser mv.)

66.12 Verdipapirmegling (Verdipapirforetak)

66.22 Forsikringsformidling

66.30 Forvaltningsselskaper for verdipapirfond

Næringskode 64.302, Investeringsselskaper og lignende

Denne koden er satt av til lov om spesialfond kommer. Foreløpig skal ingen enheter plasseres på denne koden.

Næringskode 64.201, Finansielle holdingselskaper

Enkelte finansielle holdingselskaper er lovregulert i henhold til forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap til slike. Disse finansielle holdingselskapene er konsesjonspliktige og det er kun et fåtall selskaper som har konsesjon som finansielt holdingselskap.

Det som kjennertegner disse er at de er holdingselskaper for banker, finansieringsforetak og forsikringselskaper.

Finansielle holdingselskaper som ikke er konsesjonsbelagte er knyttet til andre finansielle foretak, dvs. andre enn banker, finansieringsforetak og forsikringselskaper. Finansielle holdingselskaper som ikke er konsesjonspliktige skal oppfylle de samme kriteriene som konsesjonspliktige finansielle holdingselskaper. Det er også få selskaper uten konsesjon som oppfyller kravet som finansielt holdingselskap.

Finansielle holdingselskaper eier altså mer enn 50 prosent av ett eller flere andre selskaper i finansielle næringer. Dvs. dette er foretak som ikke har annen funksjon/virksomhet enn å eie datterselskaper som er plassert i finansielle næringer. På næringskode 64.201, Finansielle holdingselskaper, skal kun konsernspissen føres. Mellomliggende holdingselskaper i bank- og finanskonsern, som ikke har annen funksjon/virksomhet enn å eie datterselskaper, og hjelpeforetak, skal føres på næringskode 66.190, Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet.

Mellomliggende holdingselskaper i forsikrings- og pensjonskassekonsern som ikke har annen funksjon/virksomhet enn å eie datterselskaper, og hjelpeforetak, skal føres på næringskode 66.290.

4.3.1.2 Ikke-konsesjonsbelagte næringer

Nedenfor beskrives de næringskoder som *kan* benyttes uten først å spørre Seksjon for finansielle foretak eller Seksjon for finansmarked. Vær oppmerksom på at *deler* av næringene likevel er konsesjonsbelagte.

Næringskode 64.202, Ikke-finansielle holdingselskaper

Her plasseres selskaper som eier mer enn 50 prosent av ett eller flere andre selskaper i ikke-finansielle næringer og som ikke har annen funksjon/virksomhet enn eierskapet. På næringskode 64.202, Ikke-finansielle holdingselskaper, skal kun konsernspissen føres. Mellomliggende holdingselskaper som ikke har annen funksjon/virksomhet enn å eie datterselskaper skal føres på konsernets viktigste næring og kodes som hjelpeforetak.

Næringskode 64.303, Porteføljeinvesteringer

Her plasseres familieeide/privateide selskaper som plasserer overskuddskapital i finansielle instrumenter og lignende, som oftest i aksjer, obligasjoner og verdipapirfond. Dette er investeringsselskap som ikke inngår i konsern (men enkelte små familiekonsern kan forekomme). Kapitalen vil normalt være spredt på flere typer investeringer eller finansielle instrumenter, og vil i alle tilfeller ha karakter av kortsiktige porteføljeinvesteringer.

Næringskode 64.304, Skatteberettigede investeringselskaper

Her plasseres familieeide/privateide selskaper som registreres etter overgangsregel E i skattereformen, forutsatt at de ikke har ordinære driftsinntekter. Overgangsregel E innebærer at personlige eide aksjer/andeler kan overføres skattefritt til et nytt aksjeselskap. Slike selskaper må som hovedregel eie mer enn 10 prosent av kapitalen i et annet selskap, men ikke i noe tilfelle over 50 prosent av kapitalen. Investeringen vil normalt dreie seg om en enkelt aksjepost i ett selskap, og den vil dermed i vesentlig grad ha karakter av en langsiktig investering (i svært mange tilfeller vil det være en direkteinvestering, dvs. en eierandel på mellom 20 og 50 prosent). Dette i motsetning til den bredere plasseringen som foretas av selskaper i næring 64.303, Porteføljeinvesteringsselskaper.

Næringskode 64.305, Fond/legater opprettet for veldedige og allmennyttige formål, men som selv ikke fordeler støtte

Her føres fond/legater/stiftelser som er opprettet til veldedige og allmennyttige formål, men som selv ikke fordeler støtte. Den type foretak som det er snakk om her er stiftelser som er organisert som fond, dvs. stiftelsen er som et fond hvor kapitalen de har mottatt fra andre legater/stiftelser er plassert i markedet for å få mest mulig avkastning. Overskuddskapitalen blir betalt tilbake til legatene/stiftelsene som igjen fordeler støtte til et bestemt formål av ideell, humanitær, kulturell eller lignende art.

Stiftelsene er ikke konsesjonspliktige, men er regulert av stiftelsesloven. I praksis er det få selskaper som skal plasseres her. Fond/legater/stiftelser som fordeler støtte skal plasseres på næringskode 94.992, Fond/legater som støtter veldedige og allmennyttige formål.

Næringskode 64.309, Annen verdipapirforvaltning

Her plasseres selskaper der mange investorer har gått sammen om å plassere midlene sine i verdipapirer eller andre finansielle eiendeler (for eksempel skip, oljerigger, eiendom og andre større realkapitalobjekter) og som ikke er nevnt under næringsundergruppene 64.301 t.o.m 64.305. Såkalte investeringsselskaper, utviklingsselskaper (private equity, venture, buy out, såkorn), eiendomsfond og altså andre "realkapital"- fond plasseres her. Foretakene som plasseres her er verken konsesjonspliktige eller lovregulerte. De har i utgangspunktet samme "struktur" som et verdipapirfond.

Her føres også foretak som låner ut penger til mikrokredittinstitusjoner i andre land.

Definisjon på utviklingsselskaper (venture, private equity, buy out og såkorn):

- de har eierandeler under 50 prosent i de selskapene de investerer i (foruten buy out).
- ofte investerer de i én type næringsvirksomhet (for eksempel teknologi, medisin osv.).
- de har som regel få eller ingen ansatte.
- ofte er de nevnt på Norsk Venturekapitals forenings liste (www.nvca.no).
- investerer i foretakenes ulike faser (såkorn/venture/buy out).
- skyter ikke bare inn kapital, men også kunnskap i de selskapene de investerer i.
- foretaket har en todelt struktur, dvs. det består av et investeringsfond og et forvaltningsselskap.

Definisjon på investeringsselskaper:

- plasserer midler i verdipapirer
- foretaket har en todelt struktur, dvs. det består av et investeringsfond og et forvaltningsselskap
- selskapenes aksjer eies av et stort antall juridiske og fysiske personer. Det er helt essensielt for at vi skal kunne kategorisere dem som investeringsselskaper. Dersom foretaket eies av noen få privatpersoner eller inngår i et konsern, er det ikke et investeringsselskap.
- foretaket har god spredning på investeringene og eier sjelden mer enn 50 prosent i et annet selskap.
- foretaket titulerer seg noen ganger som "fond i fond", dvs. det investerer i verdipapirfond, venturefond eller hedgefond.

Definisjon på eiendomsfond:

Her føres selskaper som plasserer kapital i eiendommer. Selskapet eies av flere investorer og formålet er å tjene på avkastningen som investeringen i eiendommen(e) gir. Som regel har de ingen ansatte, da beslutningen om investering/forvaltning av investeringer blir gjort i et forvaltningsselskap.

Næringskode 64.990, Annen finansieringsvirksomhet ikke nevnt annet sted

Her plasseres pantelånere. De er ikke konsesjonsbelagt.

Næringskode 66.190, Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet

Denne næringskoden brukes for:

Finansagenter: De formidler finansiering og andre finansielle tjenester for både utenlandske og innenlandske banker og finansieringsselskap. En finansagent kan ha avtale med en eller flere banker og finansieringsselskap. Agenten er uavhengig, men kan kun markedsføre de produkter som de har avtale om.

Lånemeglerforetak: Som lånemeglerforetak regnes foretak som driver med ervervsmessig formidling av lån eller garanti for lån (lånemegling).

Finansrådgivere: Omfatter foretak som gir råd om finansielle tjenester, finansinvesteringer og lignende forhold (finansrådgivningsvirksomhet).

Valutavekslingsbyråer: Omfatter foretak utenom banker som driver med veksling av valuta.

Foretak som driver med konsernintern hjelpevirksomhet og støttefunksjoner for bank og finans samt mellomliggende holdingselskaper for foretak innenfor bank- og finans-næringene.

Næringskode 66.210, Risiko- og skadevurdering

Omfatter foretak som driver med risiko- og skadevurdering, skade- og tapsoppgjør samt vurderinger og oppgjør av forsikringserstatning. Foretak som driver med nevnte aktiviteter gjør det ofte i kombinasjon med andre oppgaver. Det må da tas en vurdering av hvilke oppgaver som dominerer foretakets virksomhet.

Næringskode 66.290, Hjelpevirksomhet for forsikring og pensjonskasser, skal brukes for:

Administrasjon av forsikringsmarkeder og annen hjelpevirksomhet for foretak innenfor forsikring og pensjonskasser.

Foretak som driver med konsernintern hjelpevirksomhet og støttefunksjoner for foretak innenfor forsikring og mellomliggende holdingselskaper innenfor forsikring/pensjonskasse konsern.

Næringskode 66.30, Fondsforvaltningsvirksomhet

Her føres foretak som driver med forvaltning av ulike typer fond. Dvs. forvaltningsselskaper til investeringsselskaper, eiendomsfond og utviklingsselskaper. Det vil alltid være ett fond tilknyttet forvaltningsselskapet. Forvaltningsforetakene kjennetegnes ved at de har:

- få ansatte
- har lite egne finansielle midler
- bidrar med kompetanse
- gir råd om hvilke investeringer som bør foretas
- gir råd om hvordan kapitalen best mulig kan forvaltes

Forvaltningsselskapene til verdipapirfondene er konsesjonspliktige.

Andre forhold som det bør legges vekt på ved tildeling av næringskode for finansielle foretak kan være:

- Ved tilgang til enhetens årsregnskap kan enkelte regnskapsposter, samt notene til regnskapet, gi oss verdifull informasjon.
- Foretak som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret skal ikke inn på finansiell sektor eller næring.
- Dersom foretaket inngår i et statlig eller kommunalt foretak (sektorkode 610, 630, 635, 660 eller 680), skal det vanligvis ikke inn på finansiell sektor eller næring.
- Dersom foretaket inngår i et finanskonsern, skal det som hovedregel også ha finansiell sektor og næring.
- Dersom foretakets navn eller formål tilsier holding eller investeringer i datterselskap må det kontrolleres hvilket konsern foretaket eventuelt inngår i. Investeringsselskaper som inngår i konsern defineres vanligvis som hjelpeforetak til konsernet, se avsnitt 2.5.2.

4.3.2 Fond/legater

Fond/legater som ikke driver næringsvirksomhet skal kodes slik:

- Fond/legater som fordeler støtte til veldedige, sosiale eller allmenntilgode formål eller undervisning plasseres i 94.992, Fond/legater som støtter veldedige og allmenntilgode formål.
- Fond/legater som fordeler støtte til forskning, plasseres i næring 72, Forskning og utviklingsarbeid. For å skille legatene fra annen virksomhet i denne næringsgruppen, er det foreslått å opprette nye næringsundergrupper hvor bare legater inngår, etter typen forskning som støttes. Inntil disse

næringsundergruppene er opprettet, plasseres slike legater/fond på næringsundergruppene 72.110, 72.190 eller 72.200.

- Når det gjelder næringsplassering av fond/legater som støtter andre formål enn det som er nevnt ovenfor, venter SSB på avklaring fra Eurostat. Inntil slik avklaring foreligger finnes det ingen regel for næringskodning av disse.
- Fond/legater som er opprettet for veldedige og allmennyttige formål, men som ikke fordeler støtte, plasseres på næringskode 64.305. Her plasseres fond og legater, i hovedsak familiestiftelser og lignende, som kun plasserer midler i markedet for å forvalte grunnkapitalen. Det finnes kun et fåtall av slike fond/legater. Se avsnitt 4.3.1.2.

4.3.3 Avgrensning industri/engros/IT/konsulentvirksomhet

Foretak som analyserer kunders behov, designer en løsning og kjøper inn utstyr/hardware fra andre, men supplerer med egenutviklet software til et komplett system som leveres kunden, kan være vanskelige å næringsplassere. Sluttproduktet kan være kommunikasjonsutstyr, navigasjonsutstyr, overvåkingssystemer mv.

Følgende klassifiseringsregler skal gjelde:

- Er det ren software det dreier seg om skal virksomheten grupperes i 62.010, Programmeringstjenester eller 58.290, Utgivelse av annen programvare.
- Produserer enheten selv fysiske komponenter (delprodukter) som selges, skal den grupperes under industri, uansett om disse komponentene selges hver for seg eller sammenstilles med andre komponenter inkl. programvare.
- Kjøper enheten derimot komponenter (delprodukter) som sammenstilles - uten at det foregår noen industriell prosess - skal den grupperes under engroshandel.

I tvilstilfeller skal slike enheter næringskodes på industri.

4.3.4 Uoppgitt næring

Næringskode 00.000, Uoppgitt, skal kun benyttes hvis:

- Opplysninger om formål/virksomhet/bransje mangler, og det heller ikke er mulig å finne ut hva slags virksomhet foretaket driver ved hjelp av andre kilder eller kontakt med foretaket.
- Opplysninger om formål finnes, men den type virksomhet som beskrives er umulig å næringsplassere for eksempel fordi regelverk for næringsplassering er uavklart.

4.4 Huskeliste for registrering av næringskode

- Hvis næringskode endres på en av flere bedrifter i flerbedriftsforetak må en vurdere om foretakets næringskode også skal endres.
- Er det kontrollert om den valgte næringskoden tilhører spesielle næringer som for eksempel en finansiell næring.
- Er det vurdert om enheten kan være hjelpeenhet.
- Når en næringskode endres/korrigeres må alle enhetens næringskoder registreres på nytt. Dvs. hvis en enhet skal påføres sekundærkode eller hjelpeenhetskode i tillegg til den næringskoden som er registrert fra før, må også opprinnelig kode registreres på nytt (selv om den er korrekt fra før). Alle næringskoder (primærkode, sekundærkode og hjelpeenhetskode) er å betrakte som ett felt på lik linje med at postnummer og kommunekode alltid må registreres selv om det bare er gateadressen som skal endres. Dette gjelder både i SAKSYS og i Meldingsdatabasen.

5 Sektorkoding (Institusjonell sektor)

5.1 Generelt om sektorkoding

Organisasjonsform, næringskode og eierskap er avgjørende for hvilken institusjonell sektorkode et foretak skal ha.

EUs nasjonalregnskapsstandard forplikter landene til å skille mellom foretak som eies av henholdsvis offentlig forvaltning, private og utlendinger.

Ved registrering av nytt foretak i ER blir den sektorkoden som er mest vanlig for organisasjonsformen påført maskinelt, med unntak av SAM, ESEK og NUF som ikke påføres sektorkode ved nyregistrering. I enkelte tilfeller blir den maskinelt påførte sektorkoden feil i forhold til næringskoden som fastsettes senere. Seksjon for statistiske populasjoner foretar derfor jevnlig maskinell kontroll av sammenhengen mellom organisasjonsform, nærings- og sektorkode.

Finansielle næringer (næring 64, 65, og 66) skal alltid ha finansiell sektor, bortsett fra næringsundergruppene 64.202, Ikke-finansielle holdingselskaper 64.303, Porteføljeinvesteringsselskaper 64.304, Skatteberettigede investeringsselskaper 64.305, Fond/legater opprettet for veldedige og allmennyttige formål, men som ikke selv fordeler støtte

Tabellen på neste side viser hvilke sektorkoder som er gyldige for hver organisasjonsform. Den sektorkoden som blir påført maskinelt ved nyregistrering, er uthevet. De organisasjonsformer der det er entydig kobling til sektorkode er skyggelagt lys grå. Når næringskoden er uthevet, betyr det at organisasjonsformen *alltid* skal ha denne næringskoden.

Mørk grå skyggelegging betyr ”ikke aktuelt for organisasjonsformen”.

Hvis en finansiell næring (næring 64, 65, 66) ikke er nevnt under en organisasjonsform, betyr det at den finansielle næringen ikke skal forekomme på denne organisasjonsformen.

Vær oppmerksom på at AS, ASA og NUF kan ha sektorkode for utenlandseid foretak i stedet for sektorkodene som er nevnt i tabellen på neste side, se avsnitt 5.3.2.

5.2 Organisasjonsformer – sektorkoder

Organisasjonsform	Off. eierandel < 50 % og næring:	Kode	Sektortekst	Off. eierandel > 50 % (direkte eller indirekte)	Kode	Sektortekst
ANNA Annen juridisk person	# 64, 65, 66, 72, 94.1.10, 99.000	770	Private konsumentorienterte organisasjoner uten profittformål (ideelle organisasjoner)	> 50 % eies av kommuner og/eller fylkeskommuner	660	Kommunal forretningsdrift
	= 72, 94.1.10	740	Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål			
	= 65.300	410	Livsforsikringselskaper (pensjonsforetak)			
	= 99.000	900	Utenlandske sektorer i alt			

Organisasjonsform		Off. eierandel < 50 % og næring:	Kode	Sektortekst	Off. eierandel > 50 % (direkte eller indirekte)	Kode	Sektortekst	
ANS	Ansvarlig selskap	# 64 (ekskl. 64.202, 64.303, 64.304, 64.305), 65,66, 94.110, 94.120, 94.200 = 64.202, 64.303, 64.304, 64.305	760 eller 710	Personlige foretak mv. Hvis <i>ikke</i> alle deltagere er AS/ASA med sektor 710, Private foretak med begrenset ansvar. Hvis alle deltagere er AS/ASA med sektor 710.	> 50 % eies av staten > 50 % eies av kommuner og/eller fylkeskommuner	630 660	Statlig eide foretak Kommunal forretningsdrift	
		= 94.110	740	Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål	Deltagerne er kommuner, fylkeskommuner eller kommunalt- /fylkeskommunalt eide AS	680	Selvstendige kommuneforetak	
		= 94.120, 94.200	770	Private konsumentorienterte organisasjoner uten profittformål (ideelle organisasjoner)				
		= 66	490	Finansielle hjelpeforetak				

Organisasjonsform	Off. eierandel < 50 % og næring:	Kode	Sektor tekst	Off. eierandel > 50 % (direkte eller indirekte)	Kode	Sektor tekst	
AS ASA	# 64 (ekskl. 64.202, 64.303, 64.304, 64.305), 65,66, = 64.202, 64.302, 64.303, 64.304, 64.305 = 64.190 = 64.920 = 64.920 = 64.201, 64.309, 64.990 = 65.110 = 65.120 = 66	710	Private foretak med begrenset ansvar	> 50 % eies av staten	630	Statlig eide foretak	
			Forretningsbanker og Postbanken Sparebanker	> 50 % eies av kommuner og/eller fylkeskommuner		680	Selvstendige kommuneforetak
			Kredittforetak				
			Finansieringsselskaper				
			Andre finansielle foretak				
			Livsforsikringsselskaper				
			Skadeforsikringsselskaper				
			Finansielle hjelpeforetak				
			Private foretak med begrenset ansvar				
			Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål				
BA	# 64 (ekskl. 64.202, 64.303, 64.304), 65, 66, 75, 86, 88, 94.110, 94.120, 94.2 = 64.202, 64.303, 64.304 = 94.110 = 75, 86, 88, 94.120, 94.2, 94.9	710	Private foretak med begrenset ansvar	> 50 % eies av kommuner og/eller fylkeskommuner	680		Selvstendige kommuneforetak
			Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål				
		770	Private konsumentorienterte organisasjoner uten profittformål (ideelle organisasjoner)				

Organisasjonsform		Off. eierandel < 50 % og næring	Kode	Sektortekst	Off. eierandel > 50 % (direkte eller indirekte)	Kode	Sektortekst
BBL	Boligbyggelag	= 41.101	710	Private foretak med begrenset ansvar			
BRL	Borettslag	= 68.201	760	Personlige foretak mv.			
DA	Delt ansvar	# 64 (ekskl. 64.202, 64.303, 64.304, 64.305) = 64.202, 64.303, 64.304, 64.305	760 eller 710	Personlige foretak mv. Hvis <i>ikke</i> alle deltagere er AS/ASA med sektor 710 Private foretak med begrenset ansvar. Hvis alle deltagere er AS/ASA med sektor 710	> 50 % eies av kommuner og/eller fylkeskommuner Deltagerne er kommuner, fylkeskommuner eller kommunalt-/fylkeskommunalt eide AS	660 680	Kommunal forretningsdrift Selvstendige kommuneforetak
ENK	Enkeltmannsforetak	66 # 66.190, 66.210, 66.220, = 66.190 = 66.210, 66.220, = 64.303	490 790	Finansielle hjelpeforetak Personlig næringsdrivende			
ESEK⁶	Eierseksjonssameie	= 97.000	810	Lønnskere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.			
EØFG	Europeisk økonomisk foretaksgruppe	# 64, 65, 66 = 66	760 490	Personlige foretak mv. Finansielle hjelpeforetak			

⁶ ESEK og SAM skal ha sektorcode 810 hvis ja til ansatte eller momsppliktig omsetning. Hvis ikke ansatte eller momsppliktig omsetning skal de ikke sektorcodes.

Organisasjonsform		Off. eierandel < 50 % og næring	Kode	Sektor tekst	Off. eierandel > 50 % (direkte eller indirekte)	Kode	Sektor tekst
FLI	Forening/lag/ Innretning	Næringsdrivende (reg. i FR) eller næring ⁷ : = 72, 94.110 eller omsetning i Momsreg.	740	Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål			
		Ikke næringsdrivende (ikke reg. i FR) eller næring ⁷ : = 64.305, 94.992, 85, 86, 87, 88, 94.120, 94.2, 94.9, 90.0, 91.0, 93.11, 93.12, = 64.920 = 65.300 = 65.120 = 66	770	Private konsumentorienterte organisasjoner uten profittformål (ideelle organisasjoner)			
FYLK	Fylkeskommune					510	Fylkeskommuner
	Gjensidige forsikringsselskap	= 65.110 = 65.120	310 410 470 490	Kredittforetak Livsforsikringsselskaper mv. Skadeforsikringsselskaper Finansielle hjelpeforetak			
IKS	Interkommunalt selskap						

⁷ De næringskodene som er nevnt er bestemte for sektorkoden uavhengig av om enheten er reg. i FR eller ikke. Eksempel: FLI med næringskode 72 skal ha sektor 740 selv om enheten ikke er reg. i FR. Tilsvarende skal f.eks. FLI med næringskode 85 ha sektorkode 770, selv om den er reg. i FR. Ved vurdering av sektorkode i forb. med behandling av slyggesak må vi, for næringskoder som ikke er nevnt, se på om enheten er reg. i FR eller ikke (hvis reg. i FR sektor 740, ellers 770).

Organisasjonsform		Off. eierandel < 50 % og næring	Kode	Sektortekst	Off. eierandel > 50 % (direkte eller indirekte)	Kode	Sektortekst
KF	Kommunalt foretak					660	Kommunal forretningsdrift Kommuner
FKF	Fylkeskommunalt foretak					660 510	Kommunal forretningsdrift Fylkeskommuner
KIRK	Kirkelig fellesråd					550	Kommuner
KOMM	Kommuner					550	Kommuner
KS	Kommandittselskap	# 64 (ekskl. 64.202, 64.303, 64.304.), 65, 66 = 64.202, 64.303, 64.304, = 64.309 = 66	710 eller 760	Private foretak med begrenset ansvar. Hvis alle eierne er AS/ASA med sektor 710 Personlige foretak mv. Hvis <i>ikke</i> alle eierne er AS/ASA med sektor 710	> 50 % eies av staten > 50 % eies av kommuner og/eller fylkeskommuner	630 680	Statlig eide foretak Selvstendige kommuneforetak
			390 490	Andre finansielle foretak Finansielle hjelpeforetak			

Organisasjonsform		Off. eierandel < 50 % og næring	Kode	Sektortekst	Off. eierandel > 50 % (direkte eller indirekte)	Kode	Sektortekst
NUF	Norskregistrert utenlandsk foretak	# 64 (ekskl. 64.202, 64.303, 64.304), 65, 66 = 64.202, 64.303, 64.304, = 64.190 = 64.920	717 ⁸ 217 317 eller 377 397 417 477 497	Private selskap med begrenset ansvar Forretningsbanker og Postbanken Kredittforetak Finansieringsselskaper Andre finansielle foretak Livsforsikringselskaper Skadeforsikringselskaper Finansielle hjelpeforetak			
ORGL	Organisasjonsledd				Statsforvaltning Fylkeskomm. forvaltning Kommunal forvaltning Statlig næringsvirksomhet Kommunal/fylkeskomm. næringsvirksomhet	110 510 550 610 660	Stats- og trygdeforvaltningen Fylkeskommuner Kommuner Statens forretningsdrift Kommunal forretningsdrift
PERS	Andre enkeltpersoner som registreres i tilknyttet register	= 97.000	810	Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.			

⁸ NUF som aldri har hatt aktiv BEDR skal ikke sektorcodes.

Organisasjonsform		Off. eierandel < 50 % og næring	Kode	Sektortekst	Off. eierandel > 50 % (direkte eller indirekte)	Kode	Sektortekst
PRE	Partсреderi	#64, 65, 66	760 eller 710	Personlige foretak mv. Hvis <i>ikke</i> alle deltakere er AS/ASA med sektor 710 Private selskap med begrenset ansvar hvor alle deltakere er AS/ASA med sektor 710			
PK	Pensjonskasse		410	Livsforsikringselskaper mv.			
SA	Samvirkeforetak		760	Personlige foretak mv.			
SAM⁹	Tingsrettslig sameie		810	Lønntakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.			
SF	Statsforetak					635	Statsforetak
SPA	Sparebank	= 64.190	250	Sparebanker			
STAT	Staten	Norges Bank	150			110	Stats- og trygdeforvaltn.
STI	Stiftelse	Næringsdrivende (reg. i FR) eller næring ¹⁰ : = 72, 94.110 eller omsetning i Momsreg.	740	Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål	Staten har ytt hovedparten av grunnkapitalen og/eller yter driftstilskudd	630	Statlig eide foretak
		Ikke næringsdrivende (ikke reg. i FR) eller næring: = 64.305, 94.992, 85, 86, 87, 88, 94.120, 94.2, 94.9, 90.0, 91.0, 93.11, 93.12, = 65.300	770	Private konsumentorienterte organisasjoner uten profittformål (ideelle organisasjoner)	Kommuner/fylkeskommuner har ytt hovedparten av grunnkapitalen og/eller yter driftstilskudd	680	Selvstendige kommuneforetak
			410	Livsforsikringselskaper mv.			

⁹ ESEK og SAM skal ha sektorkode 810 hvis ja til ansatte. Ellers skal enheter med disse organisasjonsformene ikke sektorkodes.

¹⁰ De næringskodene som er nevnt er bestemt for sektorkoden uavhengig av om enheten er reg. i FR eller ikke. Eksempel: FLI med næringskode 72 skal ha sektor 740 selv om enheten ikke er reg. i FR. Tilsvarende skal f.eks. FLI med næringskode 85 ha sektorkode 770, selv om den er reg. i FR. Ved vurdering av sektorkode i forb. med behandling av slyggesak må vi, for næringskoder som ikke er nevnt, se på om enheten er reg. i FR eller ikke (hvis reg. i FR sektor 740, ellers 770).

Organisasjonsform		Off. eierandel < 50 % og næring	Kode	Sektortekst	Off. eierandel > 50 % (direkte eller indirekte)	Kode	Sektortekst		
SÆR	Annet foretak iflg særskilt lov	# 64, 65, 66	770 ¹¹	Private konsumentorienterte organisasjoner uten profittformål (ideelle organisasjoner)	næring = 84,86 ¹²	110	Stats- og trydeforvaltn.		
			eller 710	Hvis SE (Europeisk selskap) i navnet				610 ¹³	Statens forretningsdrift
		= 64.190	210	Forretningsbanker og Postbanken					
		= 64.920	190	Statlige låneinstitutter					
		= 64.309, 64.990	390	Andre finansielle hjelpeforetak					
		= 65.300	410	Livsforsikringsselskaper mv.					
= 66	490	Finansielle hjelpeforetak							
VPFO	Verdipapirfond	64.301	380	Verdipapirfond					

¹¹ Gjelder studentsamskipnadene. Enkelte andre enheter, bl.a. private skoler, er feilaktig registrerte som SÆR

¹² Gjelder helseforetakene (HF)

¹³ Gjelder noen svært få enheter (sykehusapotek)

5.3 Unntak sektorkoder

5.3.1 Feil organisasjonsform

Hvis en type virksomhet som normalt registreres som for eksempel FLI blir registrert som ANS, er næringskoden avgjørende for valg av sektorkode foran organisasjonsform.

Foretak hvor opplysninger om navn, formål, mv. tyder på at det er registrert med feil organisasjonsform, skal nærings- og sektorkodes etter reglene for den organisasjonsform de *burde* hatt. Dette gjelder ikke mange foretak totalt, og de fleste er foretak med organisasjonsformen ANNA. Slike foretak skal alltid sendes ER for vurdering av organisasjonsform.

5.3.2 Utenlandskeide foretak

Foretak som er majoritetseid av utenlandske interesser, direkte eller indirekte, skal ha spesielle sektorkoder. Det finnes ni sektorkoder for utenlandskeide selskaper. Disse sektorkodene er kun aktuelle for organisasjonsformene AS, ASA og NUF:

217	Forretningsbanker, utenlandskeid
317	Kredittforetak, utenlandskeid
377	Finansieringsselskaper, utenlandskeid
387	Verdipapirfond, utenlandskeid
397	Andre finansielle foretak, ekskl. hjelpeforetak, inkl. 391 Finansielle holdingselskaper, utenlandskeid
417	Livsforsikringsselskaper mv., utenlandskeid
477	Skadeforsikringsselskaper, utenlandskeid
497	Finansielle hjelpeforetak, utenlandskeid
717	Private foretak med begrenset ansvar (aksjeselskaper mv.), utenlandskeid

5.3.3 Enheter som ikke skal sektorkodes

Følgende organisasjonsformer er ikke institusjonelle enheter og skal derfor ikke sektorkodes:

OPMV	Særskilt oppdelt enhet MVA-loven § 12, 2. ledd
VIFE	Virksomhet drevet i fellesskap jf. MVA-loven § 12, 4. ledd
TVAM	Tvangsregistrert for MVA
UTBG	Frivillig registrert utleiebygg
KTRF	Kontorfellesskap
IKJP	Andre ikke-juridiske personer
KBO	Konkursbo
BO	Andre bo (f.eks. dødsbo)
UTLA	Utenlandsk enhet
NUF	Norskregistrert utenlandsk foretak (skal ha sektorkode 717 hvis kriteriene for registrering av bedrift er eller har vært oppfylt, se avsnitt 3.3.1).
SAM	Tingsrettslig sameie (skal ha sektor 810 hvis ja til ansatte, eller registrert i Momsregisteret)
ESEK	Eierseksjonssameie (skal ha sektor 810 hvis ja til ansatte, eller registrert i Momsregisteret)
AAFY	Virksomhet til ikke næringsdrivende enhet
BEDR	Bedrift
ADOS	Administrativ enhet i offentlig sektor

6 Navn/Avdelingsbetegnelser

6.1 Generelt om navn

Det registreres to varianter av navn på alle enheter:

- Offisielt navn
- Redigert navn

6.1.1 Offisielt navn

Offisielt navn er enhetens fullstendige navn, registrert slik det er meldt av enheten. Offisielt navn vises i ER-kopien. Det er offisielt navn som skal brukes ved utsending av for eksempel statistikkskjema til enhetene. Offisielt navn framgår i utskrifter og attester fra Brønnøysundregistrene.

Skriveregler offisielt navn:

- Registreres i hovedsak slik det er meldt, men unngå i størst mulig grad følgende tegn: ” . ; : ! ? ,
- Skrives med STORE bokstaver. Innehavers navn, som alltid skal inngå i navn på ENK, skal skrives med små bokstaver.
Eksempel: HJØRNEKIOSKEN Per Hansen
- Hvis foretakets navn kun er et personnavn, skrives dette med STORE bokstaver.
Eksempel: PER HANSEN
- Organisasjonsform (AS, ANS osv.) plasseres sist i navnet dersom ikke spesielle ønsker, og skal alltid registreres *uten* tegn.
- Bindestrek, skråstrek, apostrof registreres i de tilfellene tegnene er naturlige eller nødvendige i henhold til norske rettskrivningsregler eller når de gir navnet en spesiell visuell effekt.
- Plassering av ord som hotell, studio, salong osv. bestemmes av enheten selv.
- Utenlandske bokstaver registreres ikke. Erstattes med norske bokstaver slik: ä = æ, ö = ø, ü = u
- Tall registreres som tall, dvs. ingen redigering til bokstaver.
- Unngå å forkorte navn.
- Unngå å dele ord - bruk heller flere linjer.

Det er 5 linjer à 35 posisjoner i offisielt navn i SAKSYS. I Meldingsdatabasen¹⁴ er det 2 linjer à 35 posisjoner.

6.1.2 Redigert navn

Redigert navn er som regel en omskrevet versjon av offisielt navn. Redigert navn kan sammenlignes med telefonkatalogens angivelser.

Det er redigert navn som vises i bedrifts- og foretaksbildene i BoF. Vær oppmerksom på at redigert navn kun inneholder 35 posisjoner. Hele det offisielle navnet vises i ER-kopien i BoF-basen.

Skriveregler redigert navn:

- Siste etternavn skrives først.
- Dersom etternavn stammer fra to eller flere personer, skrives de slik de er meldt.
- Dersom to etternavn er bundet sammen med bindestrek, skal de skrives slik de er meldt.
Eksempel: ÅSE BERG HANSEN AS = HANSEN ÅSE BERG AS
BERG HANSEN AS = BERG HANSEN AS (2 pers)
ÅSE BERG-HANSEN AS = BERG-HANSEN ÅSE AS
- Genitiv s registreres selv om genitivformen befinner seg i første ordet.
Eksempel: J OLSENS ENKE = OLSENS J ENKE

¹⁴ Meldingsdatabasen er SSBs saksbehandlingssystem for ajourhold av BoF/ER. Se avsnitt 16.1.

- Organisasjonsform (AS, ANS, osv.) plasseres *alltid* bakerst.
- Det skal være minst mulig tegn i redigert navn.
- Første ledd i navnet skal *aldri* forkortes, og andre ledd forkortes minst mulig.
- Titler eller virksomhetsbeskrivelser skal plasseres sist i navnet.
Eksempel: REVISJONSFIRMAET STANG & CO registreres som STANG & CO REVISJONSFIRMAET.
- Tall kan registreres. Romertall erstattes av arabiske tall.
- Utenlandske bokstaver registreres ikke. ä = æ, ö = ø, ü = u
- Enkeltstående bokstaver/initialer skal ikke trekkes sammen.
Eksempel: enkeltpersonforetaket A S Design Consult Anne Skjerpen vil bli villedende som AS Design Consult Anne Skjerpen
- Navn som inneholder ord som ender på g eller gt (i betydningen gate eller gata) registreres som gate, eventuelt gata
- Navn som inneholder ord som ender på v eller vn (i betydningen vei, veg, veien eller vegen) registreres som veien, eventuelt vei.

Det er kun én linje med plass til 35 posisjoner i redigert navn både i SAKSYS og i Meldingsdatabasen.

6.2 Navn foretak

Det er kun ER/FR som kan registrere/endre navn på foretak i privat sektor.
Navn på foretak i offentlig sektor registreres/endes av SSB.

Når SSB og andre tilknyttede register mottar melding om endring av navn på foretak i privat sektor, bør dette viderefremmes til ER/FR. Vær oppmerksom på at det i enkelte tilfeller blir meldt om nytt navn på foretaket når det burde vært meldt om eierskifte.

6.3 Navn bedrift

Normalt registreres bedriftens navn slik navnet er registrert på foretaket.

UNNTAK: Hvis det er meldt særskilt navn på bedriften registreres dette. Hvis bedriften har et særskilt navn, skal det *ikke* inneholde organisasjonsform (AS, ANS, osv.).

Eksempler på særskilt navn på bedrift:

<i>Foretakets navn:</i>	<i>Bedriftens navn:</i>
Ola Olsen AS	Rema 1000 Kongsvinger
Kari Karlsen	Narvesen kiosken 800

Vi registrerer ikke særskilt navn på bedriften når dette kun er en forkortelse av foretakets navn.

Eksempel:

<i>Foretakets navn:</i>	<i>Bedriftens navn meldt som:</i>
Kongsvinger Regnskap Partner AS	KRP AS

Hvis det er meldt særskilt navn på bedriften som ikke kan godtas registreres bedriftens navn identisk med foretakets navn.

6.3.1 Avdelingsbetegnelse (karakteristikk)

Avdelingsbetegnelse skal i de fleste tilfeller registreres på bedrifter i flerbedriftsforetak. Hvilken/hvilke deler av foretakets virksomhet som inngår i bedriften skal framgå av avdelingsbetegnelsen.

Hvis foretaket er delt inn i flere bedrifter fordi det har virksomhet på ulike adresser, skal dette fremgå av avdelingsbetegnelse. Eksempel: AVD HAMAR, AVD ELVEGATE MOLDE.

Hvis foretaket er delt inn i flere bedrifter fordi det driver virksomhet i ulike bransjer, skal avdelingsbetegnelsen vise dette. Eksempel: AVD VERKSTED, AVD SALG.

Hvis foretaket er inndelt både geografisk og etter bransje, skal både sted og bransje framgå av avdelingsbetegnelsen. Eksempel: AVD VERKSTED HAMAR, AVD SALG HAMAR, AVD SALG MOLDE.

Det skal ikke registreres avdelingsbetegnelse på bedrifter i enbedriftsforetak.

NB! Avdelingsbetegnelse registreres på tredje navnelinje i offisielt navn i SAKSYS.

I Meldingsdatabasen er det eget felt for avdelingsbetegnelse.

Vær oppmerksom på at hele navnet, dvs. både navn og avdelingsbetegnelse må registreres, selv om det kun er en av delene som faktisk skal endres.

6.4 Huskeliste for registrering av navn

- Er skrivereglene for navn ivaretatt.
- Hvis flerbedriftsforetak :
 - er det vurdert om flere bedrifter i foretaket skal endre navn.
 - er det husket på avdelingsbetegnelser.

7 Adresser

7.1 Generelt om adresser

Det kan registreres følgende typer adresser på alle enheter:

- Forretningsadresse (beliggenhetsadresse for bedrifter)
- Postadresse
- E-postadresse
- Internettadresse (WEB-adresse)

Det er enhetenes offisielle adresser som skal registreres. Alle registre som er tilknyttet ER blir automatisk oppdaterte med de adresser som registreres. Såkalte spesialadresser, dvs. adresser dit en bestemt type post ønskes sendt, registreres *ikke* som adresse i BoF/ER.

Når en enhet er registrert med både forretningsadresse og postadresse, brukes postadressen som utsendingsadresse. Når en enhet kun er registrert med forretningsadresse, brukes forretningsadressen som utsendingsadresse.

Postadresse registreres kun hvis den ikke er lik forretningsadressen.

Ved registrering av adresseendringer må en alltid kontrollere hvilken/hvilke adresser enheten er registrert med fra før. Eksempel:

Da det meldes om ny postadresse, og den nye postadressen er en gateadresse, må en kontrollere om denne gateadressen er registrert som enhetens forretningsadresse. I så tilfelle skal den ikke registreres som postadresse i tillegg. Hvis enheten er registrert med (en annen) postadresse fra før skal den gamle postadressen fjernes (utgå).

Ved registrering av adresser er det viktig å være klar over at de som melder om adresser ofte ikke er klar over at det registreres både postadresse og forretningsadresse eller at postboksadresser og gate-/vei-adresser oftest har forskjellig postnummer.

Når det meldes adresseendring og den nye adressen er i utlandet, eller er en c/o-adresse, kan det være indikasjon på at virksomheten er opphørt.

7.1.1 Forretningsadresse

Forretningsadresse på foretak = hovedkontorets beliggenhetsadresse/besøksadresse Det skal registreres forretningsadresse på alle foretak, med unntak av foreninger som ikke driver næringsvirksomhet, f.eks. idrettslag som ikke har noe kontor eller besøksadresse.

Forretningsadresse på bedrift = virksomhetens beliggenhetsadresse, dvs. den adresse der virksomheten faktisk foregår. For ambulerende virksomheter, som f.eks. transportvirksomhet, vil bedriftens forretningsadresse være kontoradresse. Det skal registreres forretningsadresse på alle bedrifter. Bedriftens forretningsadresse må være i Norge, med unntak av norske ambassader i utlandet og NORAD (direktoratet for utviklingshjelp).

Forretningsadresse består av:

- a) Gate-/veinavn og husnummer eller stedsnavn (mellomadresse)
- b) Postnummer og poststed
- c) Kommunenummer og kommunenavn

Skriveregler forretningsadresse

Gate-/veinavn eller stedsnavn består av 5 linjer à 35 posisjoner i SAKSYS. I Meldingsdatabasen består feltet av 3 linjer à 35 posisjoner. Linje 2-5 benyttes hvis forretningsadressen er lengre enn 35 posisjoner.

Hele adressen, dvs. gate-/veinavn, postnummer og kommunenummer, må alltid registreres selv om det for eksempel bare er gateadressen som er ny, og postnummer og kommunenummer skal være uforandret.

Gate-/veinavn registreres alltid i forretningsadresse hvis det finnes. På mindre steder, der gate-/veinavn ikke finnes, kan mellomadressen være stedsnavn. Hvis det heller ikke finnes stedsnavn registreres kun postnummer og poststed som forretningsadresse. Hvis stedsnavn er det samme som poststed, registreres ikke stedsnavn.

Mellomadresser som "Rådhuset", "Arkaden kjøpesenter" osv., registreres ikke i første linje i adressefeltet så sant det finnes en gate-/veiadresse. Slike mellomadresser kan registreres *i tillegg til* gate-/veiadressen. Gate-/veiadresse registreres da på første linje i adressefeltet. Senternavn o.l. registreres som tilleggsopplysning på andre linje. Opplysninger om etasje, oppgang, leilighetsnummer osv. registreres også på andre linje i adressefeltet.

Gate-/veiadresser og husnummer, eller stedsnavn, skal registreres slik de er registrert i GAB¹⁵ uten forkortelser. Meldingsdatabasen er koblet mot SSB-GAB, og adresser som registreres kontrolleres maskinelt mot GAB slik at gate- vei- og stedsnavn blir registrert med korrekt skrivemåte og knyttet til korrekt postnummer og kommunenummer. SAKSYS har foreløpig ingen slik kobling mot GAB.

7.1.2 Postadresse

Postadresse = Den adresse der posten normalt ønskes sendt. Postadresse kan registreres i tillegg til forretningsadresse på alle enheter. Postadresse skal ikke registreres hvis den er lik forretningsadressen. Normalt er det slik at bedrift i enbedriftsforetak skal ha samme postadresse som foretaket, men unntak kan forekomme. Bedrifter i flerbedriftsforetak har ofte egne postadresser.

¹⁵ GAB = Grunneiendom-, adresse- og bygningsregisteret.

Skriveregler postadresse

Postadresse består av:

- a) Postboks. Eventuelt gate-/veinavn og husnummer eller stedsnavn (mellomadresse)
- b) Postnummer og poststed
- c) Kommunenummer og kommunenavn

Feltet for postboks, eventuelt gate-/veinavn eller stedsnavn, består av 5 linjer à 35 posisjoner i SAKSYS. I Meldingsdatabasen består feltet av 3 linjer à 35 posisjoner. Linje 2-5 benyttes hvis postadressen er lengre enn 35 posisjoner.

Hele adressen, dvs. postboks eller gate-/veinavn, postnummer og kommunenummer, må alltid registreres, selv om det f.eks. bare er postboksnummeret som er nytt og postnummer og kommunenummer skal være uforandret.

Vær oppmerksom på at postboksadresser oftest har egne postnummer, også på mindre steder.

7.1.3 Elektroniske adresser

E-postadresser og Internettadresser kan registreres på alle enheter. Det er offisiell E-postadresse som skal registreres, dvs. ikke E-postadresse til spesielle kontaktpersoner eller saksbehandlere.

7.1.4 Telefonnummer

Telefonnummer, telefaksnummer og mobiltelefonnummer kan registreres på alle enheter.

7.2 Huskeliste registrering av adresser

- Hvis forretningsadresse – er skrivemåten på gate-/veinavn kontrollert mot GAB.
- Er det kontrollert om postnummeret som meldes er korrekt i forhold til gate-, vei- og postboksadresse.
- Hvis forretningsadresse på juridisk enhet – er krav til underskrift oppfylt.
- Er det vurdert om begge adresser, dvs. både postadresse og forretningsadresse skal endres eller om postadresse skal utgå.

8 Målform

Målform registreres normalt kun på foretak. Foretakene registreres med den målform de selv ber om og er ikke knyttet til vedtak om målform i den kommune de tilhører. Det registreres ikke målform på bedrift i ER.

Alle register som er tilknyttet ER blir automatisk oppdaterte med målform fra ER, og enhetene får henvendelser/dokumenter fra tilknyttede registre på den målform som er registrert i ER.

9 Roller

Organisasjonsformene KOMM, STAT, FYLK, ORGL og KIRK kan ha registrert kontaktperson og/eller daglig leder. ORGL og KIRK *kan* også være registrert med styre, men det er ikke et krav at styre skal være registrert.

Det registreres ingen roller på bedrift eller andre underenheter.

10 Eierskifte (bedrift)

10.1 Definisjon av eierskifte

For at en bedrift skal regnes som kjøpt eller solgt skal samme virksomhet fortsette, men med et annet foretak som driftsselskap (eier av virksomheten). Disse vilkårene må være oppfylt:

a) De aktiva som inngår som nødvendige bestanddeler i virksomheten, f.eks. råvarer, produksjonsutstyr, varelager, kontrakter og arbeidskraft (ansatte) må i det vesentlige overdras under ett.

I tillegg må minst et av følgende vilkår være oppfylt:

b) Ny eier fortsetter med samme type virksomhet.
c) Ny eier fortsetter virksomheten i samme kommune.

Eksempler på hva som defineres som eierskifte:

- Endring av organisasjonsform, for eksempel overgang fra ENK til AS. Virksomheten er den samme, men nytt foretak overtar driften. Selve *personen* som eier foretakene er ofte den samme.
- Et nytt AS overtar/kjøper virksomheten fra et annet AS og viderefører samme type virksomhet på samme adresse.
- Et AS overtar virksomhet fra et annet AS i forbindelse med fusjon/fisjon¹⁶.

Eksempler på hva som *ikke* defineres som eierskifte:

- Et foretak kjøper et varelager fra en nedlagt virksomhet og starter virksomhet på annen adresse.
- Et foretak kjøper/leier lokaler og starter helt annen type virksomhet i lokalene. Eksempel: Et AS kjøper/leier lokaler der det har vært drevet kafé og starter dagligvarebutikk i lokalene.
- Aksjene i et foretak skifter eier.
- Endring av deltakere i ANS/DA.
- Nytt foretak overtar virksomhet men flytter samtidig virksomheten til en annen kommune.
- En drosjeeier leier ut sitt løyve.

10.2 Behandling av eierskifte

Ved kjøp/salg av virksomhet beholder bedriften sitt organisasjonsnummer, men bedriften knyttes til et annet (overtakende) foretak.

NB! Hvis det er meldt inn ansatte og knytning endres på bedriften, vil de ansatte automatisk bli overført til det overtakende foretaket, dvs. de ansatte følger *bedriften*. Det er derfor *spesielt viktig* at det som registreres er korrekt når det gjelder knyttingsendringer, så vel ved eierskifter som ved retting av feilknytninger. Eierskifte må *aldri* registreres uten at minst én av de involverte foretakene har bekreftet dette, enten ved at det er meldt skriftlig, eller ved kontakt med foretaket på telefon.

Ved mistanke om overtakelse, uten melding fra minst ett av de involverte foretakene, må foretaket kontaktes. UNNTAK: Hvis bedriften er knyttet til et foretak som er meldt slettet, kan du registrere overtakelse uten å få det bekreftet, forutsatt at ”alt stemmer”. Det vil si at navn, adresse, næring og slettedato på juridisk enhet må være i samsvar med tilsvarende opplysninger på overtakende foretak.

¹⁶ Fusjon betyr en sammenslutning av aksjeselskaper ved at et bestående selskap tar opp i seg et eller flere selskaper som da oppløses. Det er vanlig at bedrift fra selskap som oppløses overtas av det bestående selskapet.

Fisjon betyr deling av aksjeselskap i to eller flere selskaper. Det er vanlig at en eller flere bedrifter overdras til utfisjonert selskap i forbindelse med fusjon. Det forekommer også at deler av bedrift overdras til utfisjonert selskap og i slike tilfeller må som regel ny bedrift registreres i et av selskapene.

Ved telefonkontakt vedrørende eierskifter må en være oppmerksom på hvordan spørsmålene formuleres. Foretakene er ofte ikke klar over forskjellen på foretak og bedrift. De ser et enbedriftsforetak som én enhet, ikke som både foretak og bedrift. De sier derfor ofte at ”dette er helt nytt”, men mener da ofte at *foretaket* er nytt. Det må derfor presiseres at det er *selve virksomheten* vi spør etter. Spørsmålet kan for eksempel formuleres slik: ”Er *virksomheten* de driver nystartet, eller har samme virksomhet vært drevet tidligere?” Husk å spørre etter dato for overtakelsen.

Hvis flerbedriftsforetak: Husk å spørre om overtakelsen gjelder alle/flere bedrifter.

Ved vurdering/registrering av eierskifte/knytningsendring er det viktig å være oppmerksom på følgende:

- Hvis det er meldt inn ansatte på bedriften i Aa-registeret, vil disse automatisk bli overført til det overtakende foretaket.
- Det forekommer at det blir meldt at virksomheten er nystartet når det burde vært meldt om kjøp/overtakelse av virksomhet.
- Det forekommer at det blir meldt om kjøp/overtakelse av virksomhet når det kun er kjøp/salg av aksjer/andeler i foretak.
- Det forekommer at det blir meldt om kjøp/overtakelse av virksomhet når det kun er en mindre del av virksomhet som overtas.

10.2.1 Eierskifter innen jordbruk

SSB har et samarbeid med Statens Landbruksforvaltning hvor de har spesielle regler i forbindelse med søknad om produksjonsstøtte til jordbruk og dyrehold (herunder øremerking av dyr). SSB sitt regelverk åpner for at et foretak innenfor jordbruk kun registreres med én bedrift i hver kommune, selv om foretaket har jordbrukseiendommer på ulike steder i kommunen. Det gjelder derfor litt spesielle regler for eierskifter i næring 01, jordbruk:

- Når en gårdbruker forpakter bort all sin jord vil bedriften bli overført til den som skal drive jorda, mens jordeier får endret næringskode til 70.202, utleie av eiendom, og blir stående uten bedrift.
- Dersom deler av jorda leies ut, vil jordeier beholde sin bedrift, mens den som forpakter jord vil bli tildelt en ny bedrift.
- Ofte vil det være slik at den bonden som forpakter jorda, eier og driver jord fra før, og følgelig også har bedrift fra før. Da skal bedriften til den som forpakter bort sin jord slettes for sammenslåing, og næringskoden på foretaket til denne endres til 70.202.
- Dersom det er dyrehold inne i bildet, er det den som skal beholde dyra som får bedriften.

10.3 Huskeliste for registrering av eierskifter

Ved registrering av eierskifte må følgende registreres:

- Knytning til overtakende foretak
- Gyldighetsdato for når overtakelsen fant sted (=eierskiftedato). Eierskifte må aldri registreres før eierskiftedatoen er passert.

Videre må følgende forhold kontrolleres/registreres:

- Skal bedriftens navn/avdelingsbetegnelse endres?
- Skal bedriftens adresser (forretningsadresse, postadresse, E-postadresse eller Internettadresse) endres? Normalt skal bedriftens beliggenhetsadresse beholdes.
- Skal bedriftens telefon-, telefaks- eller mobiltelefonnummer endres?
- Skal bedriftens næringskode endres? Normalt bør opprinnelig næringskode være korrekt når det er snakk om eierskifte, men det kan forekomme at koden skal endres, f.eks. hvis en hjelpeavdeling selges ut av et foretak/konsern.
- Har overtakende foretak næringskode fra før og er foretakets næringskode i så tilfelle korrekt etter overtakelsen?

- Har overtakende foretak bedrift fra før og skal denne i så tilfelle påføres avdelingsbetegnelse?
- Har overtakende foretak bedrift fra før og skal denne i så tilfelle slettes som dublett eller slettes for sammenslåing? Når virksomheten som er overtatt fra før er registrert som ny bedrift på overtakende foretak, må den nye bedriften først slettes som dublett i SAKSYS. Først når dubletten er slettet i BoF, normalt neste dag, kan eierskiftet registreres. Årsaken til at slike saker må registreres i to trinn er at det overtakende foretaket ellers vil opptre som flerbedriftsforetak, og dermed kan få feil brevtype fra BoF.
- Har overdragende foretak gjenværende bedrifter og er i så tilfelle foretakets næringskode fortsatt korrekt etter overdragelsen?
- Har overdragende foretak gjenværende bedrift og skal i så tilfelle avdelingsbetegnelse fjernes?
- Var noen av de involverte enhetene registrert som hjelpeenhet før eierskiftet og er dette i så tilfelle fortsatt korrekt?

11 Sletting av enhet

11.1 Sletting av foretak

11.1.1 Foretak i privat sektor

Opplysninger om at foretak i privat sektor skal slettes formidles til ER/FR.

11.1.2 Foretak i offentlig sektor

Ved sletting av ORGL eller KIRK, må det først kontrolleres om det finnes ikke-slettede bedrifter eller andre underenheter knyttet til enheten. Hvis så er tilfelle, må disse slettes eller endre knytning før enheten kan slettes.

Hvis enheten er registrert i Momsregisteret, vil slettesaken automatisk utsettes i SAKSYS, og ER sender varsel om sletting til enheten og til det aktuelle fylkesskattekontoret. Hvis verken enheten eller fylkesskattekontoret melder at enheten ikke skal slettes, blir den slettet i ER etter tre uker. Dette gjelder også bedrifter som brukes som momsenheter.

11.2 Sletting av bedrift

11.2.1 Sletting grunnet nedleggelse

En virksomhet nedlegges hvis produksjonen av varer og/eller tjenester opphører fullstendig.

Virksomheten opphører også hvis:

- Ny eier starter annen type virksomhet i overtatte lokaler.
- Ny eier flytter hele virksomheten til en annen kommune.
- Samme eier flytter virksomheten til en annen kommune og endrer samtidig næring/bransje.

Ved vurdering av om en bedrift skal slettes, er det viktig å være oppmerksom på følgende:

- Det forekommer at det blir meldt om opphør/nedleggelse av virksomhet når det skulle vært meldt eierskifte eller endring av adresse, navn eller næring.
- Det forekommer at bedrift meldes til sletting, fordi foretaket ikke er klar over reglene for bedriftsinndeling og/eller ikke ønsker å bruke bedriften til rapportering av ansatte (gjelder flerbedriftsforetak) og statistikkopplysninger.

Sletting må aldri registreres før nedleggelsesdatoen er passert.

11.2.2 Sletting for sammenslåing

Når en bedrift slettes for sammenslåing betyr det ikke at virksomheten er nedlagt, men at den ikke lenger oppfyller kriteriene for å være skilt ut som egen bedrift. Sletting for sammenslåing registreres i følgende tilfeller:

- a) Bedriften oppfyller ikke lenger reglene for oppdeling av bedrifter i flerbedriftsforetak (størrelsesgrenser/ulike adresser).
- b) Bedrift skifter eier og overtakende foretak har bedrift fra før på samme adresse og i samme næring.

I BoF får bedrift som slettes for sammenslåing referanse til den bedriften den slås sammen med.

Vær varsom med sammenslåing av bedrifter pga. størrelsesgrensene for oppdeling av bedrifter i flerbedriftsforetak. Bedrift bør ikke slettes og reaktiveres gjentatte ganger fordi antall ansatte i bedriften varierer omkring størrelsesgrensen for oppdeling.

11.2.3 Sletting som dublett

En bedrift eller AAFY skal aldri slettes som dublett mot foretak og motsatt.

Ved sletting av dubletter er hovedregelen at den eldste (det vil si den først registrerte) enheten beholdes. Unntaksvis kan den nyeste bedriften beholdes hvis det er denne som er i bruk av SSB eller av arbeidsgiver.

11.3 Huskeliste for sletting av bedrift

- Er det sikkert at bedriften er nedlagt eller kan det være slik at den har endret adresse eller eier? Hvis det er mange ansatte innmeldt på bedriften bør en dobbeltsjekke meldingen med arbeidsgiver.
- Er det gjenværende bedrifter i foretaket:
 - Skal i så tilfelle navn/avdelingsbetegnelse endres/fjernes på gjenværende bedrift.
 - Skal foretakets næringskode endres etter sletting av bedrift.
 - Er det vurdert om flere bedrifter skal slettes

12 Reaktivisering av enhet

12.1 Reaktivisering av foretak

Et slettet foretak i privat sektor reaktiveres av ER/FR når det er klarlagt at foretaket aldri skulle vært slettet.

Et slettet foretak i offentlig sektor, inkl. ORGL, reaktiveres av SSB når det er klarlagt at foretaket aldri skulle vært slettet.

12.2 Reaktivisering av bedrift/AAFY

En slettet bedrift reaktiveres når det er klarlagt at bedriften aldri skulle vært slettet, dvs. virksomheten har aldri vært nedlagt.

En slettet bedrift kan reaktiveres selv om virksomheten har vært nedlagt/ute av drift en periode. Følgende forhold må da være de samme som før bedriften ble slettet:

- a) Eier (foretak)
- b) Næring
- c) Beliggenhet

Hvis to eller tre av ovennevnte opplysninger er endret, eller bedriften har vært ute av drift i mer enn ett år, skal ny bedrift registreres. Unntak: Hvis det fortsatt er innmeldt ansatte på den slettede bedriften, og arbeidsgiver ønsker å beholde samme organisasjonsnummer, kan bedriften likevel reaktiveres.

AAFY kan alltid reaktiveres, uavhengig av hvor lenge den har vært slettet.

12.3 Huskeliste reaktivisering av bedrift

- Er det bedrift(er) knyttet til foretaket fra før og må den/de i så tilfelle påføres avdelingsbetegnelse.
- Skal foretakets næringskode endres i forbindelse med reaktiviseringen.
- Eventuelle endringer/korreksjoner registreres når bedriften er blitt aktiv i registrene, normalt neste dag.

13 Datering

13.1 Datering av nye enheter

På bedrifter og spesialenheter skal det registreres oppstartsdato. Oppstartsdato skal være den dato virksomheten faktisk startet. Hvis den reelle oppstartsdatoen ikke er kjent, brukes dato fra kilden som er grunnlag for registrering av ny bedrift.

Eksempel: Hvis ny bedrift registreres fordi foretaket har omsetning i Momsregisteret, brukes første dag i den første termin som har omsetning som oppstartsdato.

Det registreres ikke oppstartsdato på juridiske enheter, organisasjonsledd og AAFY.

13.2 Datering av endringer og korreksjoner

Det er knyttet to datoer til alle kjennemerker i BoF; gyldighetsdato og registreringsdato. Det er viktig å skille mellom reelle endringer og korreksjoner.

En reell endring betyr at et kjennemerke faktisk er endret. Hvis en enhet f.eks. har flyttet, skal adressen endres. Hvis det derimot har vært registrert feil adresse på enheten hele tiden, er rettingen å betrakte som en korreksjon.

Gyldighetsdato skal kun registreres ved reelle endringer, ikke ved korreksjoner.

I SAKSYS brukes undersakstype EN ved reell endring og KORR ved korreksjon. Det er kun ved reell endring av næringskoder og ved eierskifte det registreres gyldighetsdato i SAKSYS.

I Meldingsdatabasen må det alltid angis om det som registreres er en reell endring, eller en korreksjon. Ved reell endring må det for alle typer endringer oppgis hvilken dato endringen gjelder fra, dvs. gyldighetsdato. Hvis reell dato ikke er kjent, kan en bruke dato fra kilden som er grunnlag for registrering av endringen. Eksempel: Hvis næringskode endres på grunnlag av opplysninger i årsregnskap for 200x, brukes 01.01.200x som gyldighetsdato.

Ved korreksjon gjelder fortsatt gammel gyldighetsdato.

13.3 Datering ved sletting

Det skal registreres nedleggelsesdato ved sletting av bedrift. Opphørsdato skal være den datoen virksomheten faktisk ble nedlagt. Hvis den reelle opphørsdatoen ikke er kjent, brukes dato fra kilden som er grunnlag for slettingen.

Det registreres ikke nedleggelsesdato når bedrift slettes som dublett, og det registreres ikke nedleggelsesdato på foretak, organisasjonsledd og AAFY.

13.4 Datering ved reaktivisering

Det kan ikke registreres gyldighetsdato ved reaktiviseringer. Når en enhet reaktiviseres blir alle tidligere gyldighetsdatoer gjeldende, også oppstartsdato på bedrift. Kun registreringsdatoer blir oppdaterte i BoF/ER.

14 Kilder for ajourhold

Målsettingen er at SSB, enten selv eller gjennom andre tilknyttede registre, skal ha kontakt med alle enheter i BoF minst én gang i året.

Kilder for ajourhold av BoF er:

- 1) Batch-ajourhold fra ER
- 2) Meldinger på papir fra ER
- 3) Elektroniske meldinger i SAKSYS fra ER
- 4) SSBs statistikkskjema
- 5) Momsregisteret
- 6) Aa-registeret
- 7) Regnskap med årsberetninger
- 8) Aksjonærregisteret
- 9) Selvangivelsesregisteret
- 10) Direkte kontakt med enhetene
- 11) Overvåkingssystemet for bedrifter i BoF

Batch-ajourhold fra ER

BoF oppdateres hvert døgn med nye enheter, endringer og slettinger som registreres i ER.

Batch-ajourholdsrutina oppdaterer typekoder i BoF maskinelt. For eksempel endres typekode fra 01 til 02 når et foretak blir flerbedriftsforetak.

Meldinger fra ER/andre tilknyttede register

Når ER mottar meldinger med opplysninger SSB har kontrollansvar for, videresendes meldingen til Seksjon for statistiske populasjoner, enten som papirmelding eller som elektronisk melding i SAKSYS.

SSBs statistikkskjema

Når statistikkskjema inneholder opplysninger som skal oppdatere BoF/ER skal opplysningene enten registreres av fagseksjonen eller av Seksjon for datafangsttjenester, videreformidles til Seksjon for statistiske populasjoner, til tematisk ansvarlig fagseksjon eller til ER for behandling/registering.

Momsregisteret

BoF-basen inneholder en kopi av Momsregisteret. Denne kopien oppdateres hver uke med momsmantallsdata og annenhver måned med omsetningsoppgaver. BoF oppdateres med opplysninger om fellesregistreringer i Momsregisteret via ER.

Opplysninger fra Momsregisteret er også en av kildene i Overvåkingssystemet for bedrifter.

Aa-registeret

BoF oppdateres hver måned med antall ansatte fra NAV Aa-registeret. Aa-registeret mottar endringsmeldinger fra arbeidsgivere og registrerer enkelte av disse via SAKSYS, se avsnitt 15.4.

Antall ansatte fra Aa-registeret er også en av kildene i Overvåkingssystemet for bedrifter.

Regnskap med årsberetninger

Årsregnskapene med noter og årsberetning er en viktig kilde til manuell oppdatering av konsernknytninger, og gir ofte opplysninger om hva slags virksomhet foretaket driver.

Årsregnskapene er også en av kildene i Overvåkingssystemet for bedrifter.

Aksjonærregisteret

Aksjonærregisteret er opprettet av Skattedirektoratet. Registeret gir bl.a. opplysninger om aksjonærer i alle aksjeselskap og allmennaksjeselskap (AS/ASA) sortert på organisasjonsnummer for juridiske personer og på personnummer for fysiske personer.

En gang i året oppdateres Konsernbasen i BoF med konsernknytninger fra Aksjonærregisteret.

Selvangivelsesregisteret

Brukes som kilde i Overvåkingssystemet for bedrifter. En gang i året (når vi får næringsoppgaver) kontrolleres foretak som ifølge næringsoppgaven har næringsinntekt. SSB har også brukt Selvangivelsesregisteret til å utløse registreringsplikt i ER for personer med næringsinntekt.

Direkte kontakt med enhetene

Det er ofte nødvendig å kontakte enhetene for å innhente tilleggsopplysninger og/eller kvalitetssikre mottatte meldinger. Dette gjøres vanligvis pr. telefon. I enkelte tilfeller er det også nødvendig med møter.

Overvåkingssystemet for bedrifter

For å overvåke aktiviteten i foretak og bedrifter vi ikke er i kontakt med gjennom statistikk skjema, har SSB utarbeidet et system for maskinell overvåking av bedrifter i BoF. Hensikten med dette er å beskrive aktiviteten i bedrifter, slik den fremgår i utvalgte administrative registre.

Overvåkingssystemet omfatter et sett med aktivitetskoder, og regelverk for oppdatering av disse på bedrifter og foretak i BoF. Bedrifter i enbedriftsforetak, som ikke inngår i fagseksjonenes utvalg, slettes maskinelt dersom opplysninger i de kildene som inngår i overvåkingssystemet tilsier at virksomheten er opphørt. Andre bedrifter vil bli fulgt opp manuelt på bakgrunn av aktivitetskoden. Det er utarbeidet eget notat om Overvåkingssystemet for bedrifter.

Kilder i Overvåkingssystemet for bedrifter er:

- Momsregisteret
- Aa-registeret
- Selvangivelsesregisteret
- Årsregnskap

Kildene i overvåkingssystemet brukes også til å kontrollere om det skal registreres bedrift i foretak uten aktiv bedrift.

15 Ansvars og arbeidsdeling

15.1 Oversikt over kontrollansvar SSB, NAV, ER, FR og andre registre

Registrene som er tilknyttet ER kan kun registrere og endre opplysninger de har kontrollansvar for. Enkelte opplysninger har kun ett register, f.eks. Foretaksregisteret, alene kontrollansvar for. Andre opplysninger har flere tilknyttede registre felles kontrollansvar for. Endring/registrering av opplysninger som SSB, ER og NAV har felles kontrollansvar for, utføres av det register som mottar opplysningen. Når et register mottar melding med opplysninger registeret ikke har kontrollansvar for, må meldingen videreformidles til det register som har ansvaret. I de tilfellene en melding inneholder både opplysninger som kan registreres av det register som mottar meldingen, og opplysninger registeret ikke har kontrollansvar for, skal meldingen så langt som mulig behandles av *ett* register, dvs. meldingen skal videreformidles til det register som kan registrere *alle* opplysningene.

SSB har alene kontrollansvar for registrering og endring av enheter i offentlig sektor. Dette gjelder organisasjonsformene STAT, FYLK, KOMM, KIRK, ORGL og BEDR knyttet til disse organisasjonsformene, samt ADOS.

Det er SSB som har ansvar for fastsetting av regelverk for bedriftsdefinisjoner, inndelingsregler, nærings- og sektorskoding.

Selv om ER og NAV Aa-registeret utfører arbeid med næringskoding er det ikke forutsatt at karakteren av næringskoden, som en opplysning til bruk for statistiske formål, skal endres. SSB har fortsatt det prinsipielle ansvaret for næringskodingen og selve næringsstandarden. SSB vil også foreta kvalitetskontroller av det arbeidet som gjøres av Aa-registeret, ER og SSB.

Formelt er det ER som skal fronte i saker som kommer om næringskoder knyttet til administrativ bruk av næringskoden. Dette innebærer at forespørsler som kommer til SSB, eller andre register tilknyttet ER, videresendes til ER for håndtering. Imidlertid vil SSB ut fra sitt overordnede ansvar for næringsstandarden og de prinsipper, definisjoner, regler og retningslinjer som gjelder bistå ER i dette arbeidet.

For enheter i privat sektor er kontrollansvaret fordelt slik:

	Foretak	Bedrift i foretak med inntil tre bedrifter med til sammen færre enn 20 ansatte. AAFY	Bedrift i foretak med flere enn tre bedrifter og/eller flere enn 19 ansatte.
Nyregistrering	ER, FR	ER, SSB, NAV	SSB
Endring av:			
–Navn	ER, FR	ER, SSB, NAV	SSB
–FADR	ER, FR, SSB, NAV ¹⁷	ER, SSB, NAV ¹⁸	SSB
–PADR	ER, FR, SSB, NAV	ER, SSB, NAV	SSB
–Telefon-, telefaks-, mobiltelefonnummer, E-post og internettadresse	ER, FR, SSB, NAV	ER, SSB, NAV	SSB
–Næringskode	ER, SSB, NAV	ER, SSB, NAV	SSB
–Hjelpeenhetskode	SSB	SSB	SSB
–Sektorkode	ER, SSB	-----	SSB
–Eierskifte	-----	ER, SSB, NAV	SSB
–Andre opplysninger	ER, FR	SSB	SSB
Sletting	ER, FR	ER, SSB, NAV	SSB

15.2 Statistisk sentralbyrå

15.2.1 Felles rutiner/ansvar i SSB

Alle som mottar opplysninger om feil/mangler i BoF/ER har ansvar for å videreformidle opplysningene slik at BoF/ER blir oppdatert.

15.2.1.1 Bruk av organisasjonsnummer i SSB

For foretak med én bedrift skal bare foretakets organisasjonsnummer brukes som eksternt identifikasjon på statistikk skjema mv. Begrunnelsen for dette er at enbedriftsforetakene skal slippe å forholde seg til to organisasjonsnummer. Enbedriftsforetakene er ofte ikke kjent med at de har to organisasjonsnummer. Unntak: Når det gjelder organisasjonsledd med én bedrift, kan likevel

¹⁷ SSB og NAV Aa-registeret kan endre FADR på foretak med følgende unntak: Foretak som er registrert i FR, stiftelser og endring av kommune hvis annen organisasjonsform enn ENK.

¹⁸ På enbedriftsforetak oppdateres bedriftens navn, adresser, telefonnummer og elektroniske adresser automatisk når opplysningen endres på foretaket, uavhengig av antall ansatte.

bedriftens organisasjonsnummer brukes. Årsaken til at bedriftens organisasjonsnummer kan brukes på disse er at det er en fordel om samme type organisasjonsnummer brukes på alle enheter innenfor f.eks. en kommune, der noen organisasjonsledd har flere bedrifter og noen bare én bedrift.

For bedrifter i flerbedriftsforetak skal også bedriftenes organisasjonsnummer brukes utad. Flerbedriftsforetakene skal være kjent med bedriftenes organisasjonsnummer bl.a. gjennom NAVs Aa-register og årskontrollen.

15.2.1.2 Opplysninger mottatt per telefon fra enhetene

Alle må bidra til at enhetene får færrest mulig personer i SSB å forholde seg til. Det er derfor en fordel om en saksbehandler som har kontakt med en enhet, f.eks. for å spørre om statistikkdata, også innhenter opplysninger for oppdatering av BoF. Det er likevel ikke alle typer endringer som kan behandles ut fra opplysninger mottatt per telefon.

Hvis SSB får opplysning om endringer som er utenfor vårt kontrollansvar, skal vi be enheten melde endringen til Brønnøysundregistrene. Vi henviser til "Samordnet registermelding" på Brønnøysundregistrenes nettsider (www.brreg.no). Hvis enheten ikke har tilgang til internett kan SSB sende papirblankett til enheten.

15.2.1.3 Endringer på grunnlag av opplysninger i andre registre

Feil/mangler i BoF som avdekkes i forbindelse med jobbing mot andre registre (f.eks. i forbindelse med statistikk basert på Momsregisteret eller Aa-registeret), meldes til Seksjon for statistiske populasjoner på skjemaet "Endringsmelding til BoF" eller på registerutskrift fra BoF.

15.2.1.4 Store foretak

Det har vært spesielle rutiner for behandling og dokumentasjon av enheter som inngår i store foretak/konsern (merket gult i BoF). For å sikre god kvalitet på enheter som er definert som store i BoF, ble det etablert team på tvers av seksjonene. Teamarbeidet skulle sikre at alles kompetanse ble utnyttet, og at alle skulle få nødvendig informasjon om endringer på de store enhetene *før* endringen ble utført i BoF. På Q/DOK/BoF/Store foretak konsern/ ligger notater med rutiner for teamarbeidet, hvem som inngår i team, rutiner for dokumentasjon av store enheter osv.

Rutinene for arbeid med store foretak er for tiden under evaluering. Inntil nye rutiner er vedtatt i SSB må alle saksbehandlere være spesielt oppmerksomme ved endringer på store enheter. Som store enheter regnes alle som er merket gult i BoF (inngår i store konsern) og enheter med mange ansatte (flere enn 50 ansatte innmeldt). Før en registrerer endringer på slike enheter må en vurdere om fagseksjonene bør informeres om endringen på forhånd, dvs. før endringen utføres i BoF. Det gjelder spesielt ved endring av næringskoder.

15.2.2 Seksjon for statistiske populasjoner

Seksjon for statistiske populasjoner har ansvar for å behandle alle meldinger som blir formidlet til seksjonen, enten ved selv å registrere opplysningene, eller ved å videreformidle opplysningene til ER/FR.

15.2.2.1 Returpost

Enbedriftsforetak kvittert som returpost merket "ny adresse ukjent" eller "opphørt" i delregistrene, hentes direkte fra delregistrene av Seksjon for statistiske populasjoner. Foretakene kjøres gjennom overvåkingssystemet og bedrift slettes når foretaket ikke er aktivt. Foretakene formidles til ER som sender brev til kontaktperson eller innehaver med beskjed om at de må melde sletting eller ny adresse.

15.2.2.2 Maskinelle kvalitetskontroller

Seksjon for statistiske populasjoner utfører en rekke maskinelle kontroller for å kvalitetssikre opplysningene i BoF. I tillegg til Overvåkingssystemet for bedrifter er det rutiner for oppfølging av bedrift når foretak slettes eller endres, kontroll av sammenhengen mellom nærings- og sektorkode mv.

Følgende forhold kontrolleres ved Seksjon for statistiske populasjoner:

Hver uke:

- Foretak uten bedrift som melder ja til ansatte. Bedrift/AAFY registreres.
- Foretak slettet som dublett. Bedrift endrer knytning eller slettes (som dublett).
- Foretak slettet for fusjon. Bedrift endrer knytning eller slettes.
- Flerbedriftsforetak, eller enbedriftsforetak med flere enn ti ansatte, slettes. Bedrift endrer knytning eller slettes.
- Foretak reaktiveres i ER. Det vurderes om bedrift skal registreres/reaktiveres.
- Næringskode, forretningsadresse eller navn endres på enbedriftsforetak med merke i arkfana "Kvalitetsmerking" i BoF. Det vurderes om bedriften skal beholde opprinnelig næring, navn eller adresse.
- Forretningsadresse er endret på enbedriftsforetak i bl.a. næringene 55.1 - 56.1 og 56.3 gjennom felles ajourhold i SAKSYS. Det vurderes om bedriften skal beholde opprinnelig forretningsadresse.

Annenhver uke:

- Flerbedriftsforetak uten næringskode
- Foretak med ansatte uten næringskode
- Foretak har annen næringskode enn bedriften(e)
- Foretak med ugyldig næringskode

Hver måned:

- Kontroll av typekoder
- Kontroll av sektorkoder
- Ikke samsvar mellom næring og sektor (finansielle næringer). Sektor- eller næringskode rettes
- Flerbedriftsforetak endrer navn. Bedriftenes navn endres
- Foretak endrer navn og det nye navnet inneholder ordet "eiendom" o.l. Det vurderes om bedriften skal overdras til annet foretak eller om den skal endre navn og eventuelt næringskode.

Sporadisk/etter behov:

- Foretak endrer organisasjonsform. Det vurderes om foretaket har korrekt underenhet (BEDR eller AAFY).
- Opplysning om at enhet går inn i, eller ut av, fellesregistrering i Momsregisteret.
- Foretak i momspiktig næring mangler knytning til Momsregisteret. Vi forsøker å få opplysninger om hvilket momsnummer enheten skal knyttes til, om enheten inngår i fellesregistrering, eller om næringskoden er feil.
- BoF kontrolleres mot ER-kopien og eventuelle forskjeller rettes.
- ER-kopien kontrolleres mot ny kopi av ER.
- Organisasjonsform på underenheter
- Bedrifter i flerbedriftsforetak mangler ansatte
- NUF kontrolleres for om den skal inngå i statistisk populasjon eller ikke, dvs. om bedrift skal være registrert eller ikke.

15.2.2.3 Kvalitetsmerking

Enheter som har feil/mangler, men som av forskjellige årsaker ikke kan rettes, merkes i BoF slik at vi har oversikt over om en enhet er fulgt opp og hvorfor feil/mangler ikke er rettet. Gjennom kvalitetsmerking kan vi unngå at de samme enheter blir listet ut for manuell gjennomgang oftere enn nødvendig.

Det er derfor opprettet egne arkfaner for "Kvalitetsmerking" i skjermbildene BoF-foretak og BoF-bedrift.

Enheter som blir gjennomgått og *rettet* skal ikke merkes med koder. Kun enheter som av ulike årsaker ikke kan/skal rettes, skal merkes.

Kvalitetsmerking foretak

Kontaktperson BoF

Feltet "Kpers. BOF" benyttes for foretak der det er en fordel at samme person ved Seksjon for statistiske populasjoner håndterer alle meldinger vedrørende foretaket, eller følger opp foretaket vedrørende ansatterapportering/bedriftsstruktur.

Kontaktperson foretak

I feltet "Kpers Foretak" oppgis hvilken/hvilke kontaktpersoner Seksjon for statistiske populasjoner har hos foretaket (navn, telefonnummer, E-postadresse mv.).

Oppfølging ansatte

Feltet benyttes ved oppfølging av flerbedriftsforetak vedrørende ansatterapportering og gjennomgang av bedriftsstruktur. Se også feltet "Mangler ansatte" under "Kvalitetsmerking bedrift".

Når foretaket er kontaktet merkes det med kode.

I fritekstfeltet oppgis hva man er blitt enig med foretaket om, f.eks. "skal melde inn ansatte på alle bedrifter", "oversikt over bedriftene sendt foretaket for gjennomgang/rydding" og andre opplysninger som kan være til nytte ved senere oppfølging.

Kode G benyttes når det ikke er innmeldt ansatte fordi et annet foretak i samme konsern har arbeidsgiveransvaret (for eksempel når et foretak har omsetningen/produksjonen og et annet har arbeidsgiveransvaret). Hvis kode G benyttes, oppgis organisasjonsnummer til foretaket som har arbeidsgiveransvar i fritekstfeltet.

Hvis man forventer at foretaket må følges opp igjen senere oppgis saksbehandlers initialer i feltet "Kpers. BOF", og navn, telefonnr. mv. til kontaktperson hos foretaket oppgis i feltet "Kpers. foretak". Dersom det ved kontakten med foretaket kommer frem at den/de bedrifter det ikke er innmeldt ansatte på er nedlagt, og følgelig skal slettes, er det ikke nødvendig å merke foretaket.

Hvilken enhet skal merkes?

Feltet "Oppfølg. ans" finnes på alle foretak i BoF. Det vil si på juridiske enheter i privat sektor og KOMM, STAT, FYLK og ORGL i offentlig sektor. Som hovedregel merkes juridisk enhet i privat sektor og KOMM-, STAT- eller FYLK-enheten i off. sektor.

Unntak: Se feltet "Mangler ansatte" under "Kvalitetsmerking bedrift".

Mangler NACE

Feltet benyttes ved gjennomgang av enheter som mangler næringskode.

NACE # Bedrift

Feltet benyttes ved gjennomgang av foretak som har annen næringskode enn bedriften(e). I enkelte tilfeller er det korrekt at foretaket har en næringskode som ingen av bedriftene har. Når enbedriftsforetak endrer næringskode, og foretaket har merke i dette feltet, listes bedriften ut for å kontrollere om næringskoden faktisk skal endres på både foretak og bedrift, eller om den er feilaktig endret sammen med endring på bedriften på grunn av felles ajourhold i SAKSYS.

FADR # Bedrift

Feltet benyttes ved gjennomgang av foretak som har en annen forretningsadresse enn bedriftene(e). I enkelte tilfeller er det korrekt at foretaket har en annen forretningsadresse enn bedriften(e). Når bedrift i enbedriftsforetak endrer adresse og foretaket har merke i dette feltet, listes bedriften ut for å

kontrollere om adressen faktisk skal endres, eller om den er feilaktig endret sammen med endring på foretaket på grunn av felles ajourhold i SAKSYS.

NAVN # Bedrift

Feltet benyttes ved gjennomgang av foretak som har et annet navn enn bedriften. Når bedrift i enbedriftsforetak endrer navn og foretaket har merke i dette feltet, listes bedriften ut for å kontrollere om navnet faktisk skal endres, eller om den er feilaktig endret sammen med endring på foretaket på grunn av felles ajourhold i SAKSYS.

Sektorkode

Feltet benyttes ved gjennomgang av foretak som ifølge regelverk har feil sektorkode. Enheter kan i noen tilfeller ha korrekt sektorkode selv om de kommer ut som feil i de maskinelle kontrollene.

Eksempler:

SSB mener organisasjonsform er feil og sektorkoden er følgelig korrekt i forhold til den organisasjonsform enheten burde hatt (merkes O).

Enkelte kombinasjoner av organisasjonsform, næringskode og sektorkode forekommer så sjelden at de ikke er tatt hensyn til i regelverk/maskinell kontroll (merkes S).

Feil org. form

Feltet benyttes når SSB mener en enhet har feil organisasjonsform. Enheter med merke i dette feltet kan vurderes unntatt fra enkelte maskinelle kontroller der organisasjonsform er avgjørende for om enheten kommer ut som feil.

Mangler bedrift

Feltet benyttes ved oppfølging av foretak som er aktive ifølge overvåkingssystemet, men som mangler aktiv bedrift. I enkelte tilfeller avklares det at bedrift ikke bør registreres/reaktiveres fordi foretaket ikke driver næringsvirksomhet *nå*. At foretaket er aktivt kan for eksempel skyldes at det har blitt innberettet omsetning i Momsregisteret etter at virksomheten ble solgt/nedlagt.

Fritekstfeltet bør benyttes til å forklare hvorfor bedrift ikke registreres/reaktiveres.

Mangler moms-knytning

Feltet benyttes ved oppfølging av foretak som ifølge overvåkingssystemet er aktive og som er plassert i momspliktig næring, men som mangler knytning til aktiv enhet i Momsregisteret.

Feil underenhetstype

Feltet benyttes ved oppfølging av foretak som ifølge regelverk har feil type underenhet(er). Det skal kjøres maskinell kontroll på at f.eks. aksjeselskaper ikke har underenheter av typen AAFY. Dersom det viser seg at slike kombinasjoner likevel må forekomme, skal foretaket merkes og fritekstfeltet benyttes til å forklare årsaken til unntaket.

Orgform/nace

Benyttes for foretak som er registrert etter overgangsregel E.

Fritekst

Feltet benyttes til å notere opplysninger som ikke fremgår av kodene, og som kan være til nytte ved senere oppfølging av enheten.

Opplysninger som gjelder selve foretaket eller mange av foretakets bedrifter, skrives i foretakets fritekstfelt. Opplysninger som gjelder den enkelte bedrift skrives i bedriftens fritekstfelt.

Dersom det skrives inn fritekst flere ganger, skrives det nyeste øverst i feltet. Initialer og dato settes automatisk når fritekstfeltet benyttes.

Kvalitetsmerking bedrift

Mangler ansatte

Feltet benyttes ved oppfølging av flerbedriftsforetak vedrørende ansatterapportering og gjennomgang av bedriftsstruktur. Normalt merkes *foretaket* (se feltet "Oppfølging ansatte" under "Kvalitetsmerking foretak" ovenfor). Den enkelte bedrift merkes i de tilfellene vi ikke kan forvente at det blir innmeldt ansatte på akkurat denne bedriften. I enkelte tilfeller kan det være nødvendig å merke både foretaket og én eller flere av bedriftene, for eksempel hvis foretaket opplyser om at de benytter innleid arbeidskraft på én bedrift men skal melde inn ansatte på flere andre bedrifter.

Dersom det ikke er innmeldt ansatte på bedriften fordi et annet foretak i samme konsern har arbeidsgiveransvaret, merkes bedriften med L. I fritekst oppgis hvilken bedrift de sysselsatte er innmeldt på.

FADR ufullstendig

Feltet benyttes ved oppfølging av bedrifter som mangler fullstendig gate-/veiadresse, og som dermed ikke kan stedfestes. Bedrifter som er forsøkt stedfestet, men som det viser seg ikke har gate-/veiadresse, merkes.

Fritekst

Feltet benyttes til å notere opplysninger som ikke fremgår av kodene, men som kan være til nytte ved senere oppfølging av enheten.

Opplysninger som gjelder den enkelte bedrift skrives i bedriftens fritekstfelt. Opplysninger som gjelder selve foretaket, eller mange av foretakets bedrifter, skrives i foretakets fritekstfelt.

15.2.2.4 Prioritering av saksbehandlingen

I perioder hvor det ikke er mulig å være løpende à jour med behandling av meldinger prioriteres ajourholdet ved Seksjon for statistiske populasjoner slik:

1. Endringsmeldinger fra fagseksjonene
2. Endringsmeldinger fra eksterne kilder

De ulike meldingstypene prioriteres slik:

1. Nye bedrifter
2. Eierskifter (inkl. fusjoner og fisjoner)
3. Dubletter/feilkoblinger
4. Næringsendringer
5. Sektorkoder
6. Opphør
7. Navneendringer
8. Adresseendringer
9. Annet (telefonnummer mv.)

Behandling av store enheter, dvs. enheter med mange ansatte/stor omsetning, skal prioriteres foran de mindre enhetene.

15.2.3 Seksjon for datafangsttjenester

Seksjon for datafangsttjenester er ansvarlig for datafangsten for en rekke av fagseksjonenes statistikker. Det er Seksjon for datafangsttjenester sitt ansvar å registrere følgende opplysninger i Meldingsdatabasen, når de mottar endringsmelding i forbindelse med datafangsten:

- Forretningsadresser på bedrifter
- Postadresser på foretak og bedrifter
- Telefon-, telefaks- og mobiltelefonnummer
- E-postadresser og Internettadresser
- Målform

Meldinger om endring av nærings- og sektorkoder viderefremmes til tematisk ansvarlig fagseksjon. Andre typer endringsmeldinger viderefremmes til Seksjon for statistiske populasjoner. Meldinger som inneholder flere typer endringer, der noen av endringene skal behandles av Seksjon for statistiske populasjoner /fagseksjonen, sendes i sin helhet til Seksjon for statistiske populasjoner /fagseksjonen, slik at alle endringer blir registrert samtidig.

15.2.3.1 Delregistrene

Det er også Seksjon for datafangsttjenester sitt ansvar å oppdatere delregistrene med eventuelle spesialadresser.

Endringer som blir registrert direkte i et delregister oppdaterer *ikke* BoF. Det er kun enkelte opplysninger, som f.eks. melding om opphør på strukturundersøkelsene, som Seksjon for statistiske populasjoner henter ut fra delregisteret for oppdatering av BoF.

Ved utsending av skjema, purring og vedtak om tvangsmulkt skal navn og utsendingsadresse hentes fra BoF-basen. Eventuelle spesialadresser hentes fra det enkelte delregister. Ved alle utsendinger bør det også tas hensyn til endringer i statuskoder (opphør) og knyttingsendringer (eierskifter).

15.2.4 Fagseksjonene

15.2.4.1 Tematisk ansvar for enheter i BoF

Tabellen viser hvilken seksjon som har tematisk ansvar for enheter i BoF etter næringshovedområde. Kolonnen "Delegert ansvar" viser når det praktiske ansvaret er delegert til en annen seksjon. Ansvar for publisering av statistikk avviker i enkelte tilfeller fra tabellen.

	Næringshovedområde	Næring	Ansvarlig seksjon	Unntak	Delegert ansvar
A	Jordbruk, skogbruk og fiske	01 – 03	430		
B	Bergverksdrift og utvinning	05 – 09	215	05, 07,08, 09.9	470
C	Industri	10 – 33	470		
D	Elektrisitet-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	35	215		
E	Vannforsyning, avløps- og renovasjons-virksomhet	36 – 39	470		
F	Bygge- og anleggsvirksomhet	41 – 43	460		
G	Varehandel, reparasjon av motorvogner	45 – 47	460		
H	Transport og lagring	49 – 53	440	49.5	215
I	Overnattings- og serveringsvirksomhet	55 – 56	440		
J	Informasjon og kommunikasjon	58 – 63	440		
K	Finansierings- og forsikringsvirksomhet	64 – 66	960	64.301, 64.302, 66.12, 66.3	940
L	Omsetning og drift av fast eiendom	68	460		
M	Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	69 – 75	460		
N	Forretningsmessig tjenesteyting	77 – 82	460	79	440
O	Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	84	950		
P	Undervisning	85	360		
Q	Helse- og sosialtjenester	86 – 88	330	87.901,88 99 88.91	350 360
R	Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	90 – 93	360		
S	Annen tjenesteyting	94 - 96	460		
T	Lønnet arbeid i private husholdninger	97			
U	Internasjonale organisasjoner og organer	99			

15.2.4.2 Fagseksjonenes rolle i næringskodningen

Flere fagseksjoner har ansvar for å registrere endring av nærings- og sektorkoder på enheter i næringer de er ansvarlige for. Tematisk ansvarlige fagseksjoner som oppdaterer BoF er:

Seksjon 215, Energi
Seksjon 470, Industri
Seksjon 940, Finansmarked
Seksjon 960, Finansielle foretak
Seksjon 330, Helse
Seksjon 360, Utdanning
Seksjon 440, Transport, reiseliv og IKT
Seksjon 460, Bygg- og tjenester

Når tematisk ansvarlig fagseksjon mottar melding om endring av nærings- og sektorkode på enheter i registrerer de endringen i Meldingsbasen. Hvis næringskode skal endres til en næring seksjonen ikke er tematisk ansvarlig for, skal den seksjon som er tematisk ansvarlig forespørres.

Øvrige seksjoner, inkl. Seksjon for datafangsttjenester, sender melding om næringsendring til disse seksjonene. Hvis enheten tilhører en næring som ingen av de ovennevnte fagseksjoner har tematisk ansvar for, sendes meldingen til Seksjon for statistiske populasjoner.

Meldinger som inneholder flere typer endringer, der noen av endringene skal behandles av Seksjon for statistiske populasjoner, sendes i sin helhet til denne seksjonen, slik at alle endringer blir registrert samtidig og på ett sted.

15.2.4.3 Adresseendringer mv.

Tematisk ansvarlige fagseksjoner kan endre:

- Forretningsadresser på bedrifter
- Postadresser på foretak og bedrifter
- Telefon-, telefaks- og mobiltelefonnummer
- E-postadresser og Internettadresser
- Målform

Når seksjon for datafangsttjenester står for datafangsten er det denne seksjonen som utfører endring av adresser og telefonnummer.

Andre fagseksjoner videreformidler meldinger om slike endringer til tematisk ansvarlig seksjon eller til Seksjon for statistiske populasjoner.

15.2.5 Meldinger til Seksjon for statistiske populasjoner

Opplysninger som skal oppdatere BoF kan formidles på følgende måter:

- 1. Fagseksjonen/Seksjon for datafangsttjenester oppdaterer BoF via Meldingsdatabasen.**
- 2. Melding sendes tematisk ansvarlig fagseksjon.**
- 3. Melding sendes Seksjon for statistiske populasjoner maskinelt/elektronisk.**
- 4. Melding sendes Seksjon for statistiske populasjoner på papir.**

15.2.5.1 Melding til Seksjon for statistiske populasjoner maskinelt/elektronisk

Meldinger som skal behandles av Seksjon for statistiske populasjoner, kan sendes maskinelt/elektronisk under visse forutsetninger. Det er en betingelse at skannede skjema/filer er sortert, eller kan sorteres, etter type melding. Det arbeides for at flere typer meldinger enn de som er nevnt nedenfor skal kunne leveres elektronisk til Seksjon for statistiske populasjoner.

Skannede skjema

Skannede skjema med endringsmelding legges på egne filer, og Seksjon for statistiske populasjoner får melding om hvor filene er lagret. De skannede skjemaene blir lagt til behandling i eget skjermbilde i Meldingsdatabasen (Elektronisk arkiv – endringsmeldinger). Meldinger med opplysninger som SSB ikke har kontrollansvar for, printes ut og sendes til ER fra Seksjon for statistiske populasjoner. Denne rutinen kan foreløpig brukes når:

- Ny forretningsadresse på foretak er meldt på strukturundersøkelse.
- Navneendring er meldt på strukturundersøkelse.
- Eierskifte er meldt på strukturundersøkelse.

Opplysninger hentes fra delregister

Enheter som blir kvittert og kodet med bestemte koder i et delregister kan hentes ut maskinelt av Seksjon for statistiske populasjoner. Denne rutinen benyttes foreløpig når:

- Opphør, ute av drift og lignende er meldt på enbedriftsforetak til strukturundersøkelsene. Undertype ”ute av drift” registreres i delregisteret. Etter beskjed fra fagseksjonen/Seksjon for datafangsttjenester henter Seksjon for statistiske populasjoner ut de aktuelle enhetene og foretar en kvalitetskontroll, lignende overvåkingssystemet for bedrifter, før bedriften eventuelt slettes.
- Returpost fra enbedriftsforetak er kvittert og kodet ”ukjent” eller ”opphørt”. Fil med foretakets organisasjonsnummer og kildekode sendes til Seksjon for statistiske populasjoner, som foretar en kvalitetskontroll på de aktuelle enhetene, lignende overvåkingssystemet for bedrifter, før bedriften eventuelt slettes. Fila med foretak viderefremmes til ER, slik at de kan følge opp foretaket via kontaktperson eller innehaver, og få denne til å melde ny adresse eller sletting av foretaket.

Skjema levert gjennom IDUN

Når endringer er meldt på skjema levert gjennom IDUN. Seksjon for datafangsttjenester eller Seksjon for IT tar ut filer og Seksjon for statistiske populasjoner får beskjed om hvor filene er lagret. Denne rutinen benyttes når:

- Ny adresse er meldt på strukturundersøkelsene. Seksjon for datafangsttjenester tar ut fil og Seksjon for statistiske populasjoner behandler meldingene slik:
 - Melding om adresseendring som er eldre enn den adressen som er registrert i BoF, behandles ikke.
 - Endringsmelding som har samme adresse som allerede er i BoF, behandles ikke.
 - Alle endringer av forretningsadresse på foretak sendes ER pga. at de mangler underskrift.
 - Der postadresse er lik forretningsadresse blankes postadressen ut.
 - Endring av kun postadresse sendes tilbake til Seksjon for datafangsttjenester for manuell behandling.
- Nytt navn på foretak meldt på strukturundersøkelsene. Seksjon for IT tar ut fil med foretak som Seksjon for statistiske populasjoner behandler/viderefremmer til ER.
- Eierskifte er meldt på strukturundersøkelse. Seksjon for IT tar ut fil som sendes Seksjon for statistiske populasjoner for behandling. Fila inneholder følgende opplysninger: Navn på statistikk, organisasjonsnummer, type melding (salg/overdragelse), kontaktperson, dato for eierskifte og kommentarfelt.

15.2.5.2 Melding sendes Seksjon for statistiske populasjoner på papir

De typer meldinger som ikke endres av fagseksjon/Seksjon for datafangsttjenester, og som ikke kan sendes elektronisk til Seksjon for statistiske populasjoner, må sendes på papir eller som E-post til Bedreg@ssb.no. Papirmelding kan være kopi av statistikkskjema eller brev. Meldinger kan også gis på registerutskrift fra BoF, på skjemaet ”Endringsmelding til BoF” (vedlegg A) eller på blanketten ”Melding om adresseendring mv.” BR-1016 (gjelder adresseendringer som skal videresendes til ER).

Returpost sendes i returkonvolutten. Når ny adresse som oppgis på returpost er c/o-adresse eller adresse til utlandet sendes alltid returposten til Seksjon for statistiske populasjoner. Det samme gjelder hvis det er oppgitt at innehaver er død eller at virksomheten er solgt.

Før det sendes melding bør det kontrolleres at opplysningen ikke er registrert i BoF fra før.

Det må klart fremgå av alle meldinger *hvilken enhet* meldingen gjelder. Meldingen må være påført enhetens navn og organisasjonsnummer. I tillegg må alle meldinger være påført kildekode (produktnummer).

Det må gå klart fram av meldinger om bedrift i flerbedriftsforetak om endring kun gjelder én bestemt bedrift, eller om endringen gjelder flere/alle bedrifter i foretaket.

På de neste sidene er det beskrevet hvilke opplysninger de ulike typer endringsmeldinger må inneholde for at endringen skal kunne registreres.

Ny bedrift

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

- Navn og organisasjonsnummer til juridisk enhet
- Navn på bedriften
- Karakteristikk/avdelingsbetegnelse for bedrifter i flerbedriftsforetak
- Beliggenhetsadresse
- Postadresse (hvis bedriften har en egen postadresse)
- Virksomhet/bransje
- Forslag til næringskode
- Oppstartsdato

Gjelder også spesialenheter.

Næringsendring

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

- Opplysninger om virksomhet/bransje med så nøyaktig beskrivelse av virksomheten som mulig. Hvis enheten driver virksomhet i ulike bransjer, må meldingen gi opplysninger om hvilken del av virksomheten som er viktigst i forhold til bearbeidingsverdi eller sysselsetting/omsetning. Hvis enheten er stor (har mange ansatte), kan det være aktuelt å dele opp i flere bedrifter, se avsnitt 2.3.2.
- Forslag til næringskode
- Gyldighetsdato for ny næringskode. Skriv korreksjon på meldingen hvis det er en korreksjon.

Adresseendring på bedrift

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

Beliggenhetsadresse:

- Ny gateadresse eller stedsnavn der gateadresser ikke finnes
- Postnummer og poststed
- Kommune, nummer og navn
- Gyldighetsdato for ny beliggenhetsadresse. Skriv korreksjon på meldingen hvis det er en korreksjon.

Postadresse:

- Postboksadresse. NB! I større byer skal postboksadressen inneholde stedsnavn.
- Postnummer og poststed
- Kommune, nummer og navn
- Gyldighetsdato for ny postadresse. Skriv korreksjon på meldingen hvis det er en korreksjon.

Adresseendring på foretak

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

Forretningsadresse:

- Ny gateadresse eller stedsnavn der gateadresser ikke finnes.
- Postnummer og poststed
- Kommune, nummer og navn
- Gyldighetsdato for ny forretningsadresse. Skriv korreksjon på meldingen hvis det er en korreksjon.

Hvis ny forretningsadresse er meldt på skjema eller i brev som er underskrevet, sendes dette til Seksjon for statistiske populasjoner.

Meldinger til ER

Hvis meldingen gjelder ny forretningsadresse på foretak i privat sektor, og meldingen ikke er underskrevet, formidles meldingen til ER på blanketten "Melding om adresseendring mv." BR-1016. Påfør kundenummer 1066408 på blankettene.

Postadresse:

- Postboksadresse. NB! Stedsnavn bak postboksadressen i større byer.
- Postnummer og poststed
- Kommune, nummer og navn
- Gyldighetsdato for ny postadresse. Skriv korreksjon på meldingen hvis det er en korreksjon.

Navneendring på bedrift

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

- Nytt navn på bedrift
- Hvis bedriften inngår i flerbedriftsforetak, oppgi også karakteristik/avdelingsbetegnelse.
- Gyldighetsdato for nytt navn. Hvis det er en korleksjon - skriv "korleksjon" på meldingen.

Navneendring på foretak

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

- Nytt navn på foretaket

Eierskifte (kjøp/salg av bedrift)

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

- Navn og organisasjonsnummer til overtakende foretak.
- Eierskiftedato - dato for når bedriften ble overdratt.
- Navn og eventuell karakteristik/avdelingsbetegnelse bedriften skal ha etter eierskiftet.

Opphør (nedleggelse) av bedrift

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

- Dato for når virksomheten ble nedlagt – opphørsdato

Dublett

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

- Det må klart fremgå hvilken enhet som er korrekt og hvilken enhet som er dublett.

Sletting av bedrift for sammenslåing

Meldingen må inneholde følgende opplysninger:

- Navn og organisasjonsnummer på bedriften som skal slettes
- Navn og organisasjonsnummer til bedriften den skal sammenslås med
- Gyldighetsdato for sletting/sammenslåing

Sortering av papirmeldinger

Alle meldinger skal sorteres før de sendes til Seksjon for statistiske populasjoner:

Enhet i offentlig sektor

Ny bedrift
Næring/sektor
Adresser
Navn
Eierskifte
Opphør/nedleggelse
Dublett
Sletting for sammenslåing
Annet

Enhet i privat sektor

Enbedriftsforetak	Flerbedriftsforetak
Ny bedrift	Ny bedrift
Næring/sektor	Næring/sektor
Adresser bedrift	Adresser bedrift
Adresser foretak	Adresser foretak
Navn bedrift	Navn bedrift
Navn foretak	Navn foretak
Eierskifte bedrift	Eierskifte bedrift
Opphør/nedleggelse	Opphør/nedleggelse
Dublett	Dublett
Sletting for sammenslåing	Sletting for sammenslåing
Annet	Annet

Meldingene som skal sendes til Seksjon for statistiske populasjoner legges i omslag påført:

- Hvilken seksjon meldingene kommer fra
- Type melding
- Antall meldinger
- Dato for når meldingene er sendt
- Om seksjonen ønsker tilbakemelding for hver enkelt sak når meldingene er behandlet (bør unngås)
- Eventuelt ønsket prioritet/ferdigdato
- Kildekode (produktnummer)

Meldinger til Seksjon for statistiske populasjoner sendes til Wenche Rybråten.

15.3 Enhetsregisteret

ER ble etablert 1. mars 1995 i medhold av Lov om Enhetsregisteret av 3. juni 1994.

Enhetsregisterloven har følgende formål:

- Å fremme effektiv utnyttelse og samordning av offentlige opplysninger gjennom regler for et landsdekkende enhetsregister.
- Identifikasjon av juridiske personer m.m. ved tildeling og registrering av organisasjonsnummer.
- Redusert oppgaveplikt for næringslivet ved andre registres samspill med ER.

For de tilknyttede registre uttrykker loven en plikt til å bruke organisasjonsnummer og utveksle informasjon med ER. Tilknyttede registre er:

- NAVs Arbeidsgiverregister (Aa-registeret)
- Skattedirektoratets Merverdiavgiftsmanntall (Momsregisteret)
- Foretaksregisteret (FR)
- Fylkesmennenes registre over stiftelser
- Statistisk sentralbyrås bedrifts- og foretaksregister (BoF)
- Skattemanntallet for etterskuddspliktige (SME)
- Konkursregisteret

15.3.1 ER behandler følgende saker på vegne av SSB

ER behandler følgende saker knyttet til enheter i privat sektor når de mottar melding enheten:

- registrering, inkludert næringskoding, av ny underenhet (BEDR eller AAFY) knyttet til nyregistrerte foretak (skyggesaker) og
- registrering, inkludert næringskoding, av ny bedrift i flerbedriftsforetak
- registrering av eierskifte på bedrift
- sletting av bedrift og AAFY
- endring av næringskoder
- endring av navn/avdelingsbetegnelse på bedrift/AAFY
- endring av adresser på bedrift/AAFY

på enheter i foretak med inntil tre bedrifter med til sammen færre enn 20 ansatte.

Øvrige meldinger ER/FR mottar videreformidles til BoF.

15.3.2 Rutiner ved ER/FR

Melding videre til SSB

Når det er meldt om endringer SSB skal behandle i elektronisk melding til ER, lages det automatisk en elektronisk melding til BoF i eget vindu i SAKSYS.

Når det er meldt om endringer SSB skal behandle på papirskjema til ER, scanner ER dokumentene på vanlig måte, registrerer meldingsinnsendelse og videresender papirmeldingen til SSB v/Seksjon for statistiske populasjoner.

Adresseendringer til ER/FR

Når SSB, eller andre tilknyttede registre, videreformidler melding om ny forretningsadresse til ER er rutinene slik: Dersom adresseendringen er innenfor samme kommune, sender ER/FR et varsel til foretaket om at den nye adressen vil bli registrert dersom de ikke motsetter seg dette.

Hvis meldingen mangler underskrift fra korrekt rolleinnehaver, sender ER brev til foretaket der de blir gjort oppmerksom på at tilknyttet register har mottatt melding om adresseending. Foretaket blir så bedt om å melde ny adresse til ER med underskrift av korrekt rolleinnehaver.

Når adresseendringen medfører endring av forretningskommune, benyttes ikke denne rutinen. Siden endring av forretningskommune har store konsekvenser, bl.a. endring av skattekommune, *må* endringen besluttes av enheten og meldes av de som har myndighet til det. Den nye adressen verken benyttes eller registreres. I stedet sendes foretaket et pålegg om å melde ny forretningsadresse.

Returpost av typen "ny adresse ukjent" eller "opphørt"

Seksjon for statistiske populasjoner formidler slike meldinger til ER som sender brev til foretakets kontaktperson eller innehaver med beskjed om at de må melde sletting eller ny adresse. Hvis ER ikke får svar innen tre uker, slettes foretaket hvis det ikke er registrert i FR.

Sletting av foretak (og bedrift)

Når ER mottar melding om sletting av foretak og meldingen *ikke* inneholder opplysninger om bedriften(e):

- Hvis flerbedriftsforetak eller enbedriftsforetak med flere enn ti ansatte, legger saksbehandler ved ER inn behandlingstype SLBD. Behandlingstypen SLBD bestiller et brev som går ut til enheten med beskjed om at det er bedrifter knyttet til enheten. I brevet bes enheten om å melde salg eller nedleggelse av bedriften(e).
- Hvis enbedriftsforetak med færre enn ti ansatte, skjer ingen automatisk oppfølging. Hvis Seksjon for statistiske populasjoner ikke mottar melding om bedriften senere, f.eks. ved at ny eier melder om kjøp, vil bedriften etter en viss tid bli slettet av overvåkingssystemet for bedrifter.

•

Enkeltpersonforetak - innehaver død

I en uskiftesituasjon skjer det ikke en reell overdragelse av virksomheten. Etter arveloven råder gjenlevende som eier av uskifteboet. Gjenlevende trer derfor inn i avdødes forpliktelser, og overtar retten til å disponere over aktiva. Videre påtar gjenlevende seg ansvaret for gjelden som påhviler avdøde.

ER tillater endring av innehaver i enkeltpersonforetak i en uskiftesituasjon.

Når innehaver i enkeltpersonforetak dør, får ER opplysninger om dette umiddelbart via folkeregisteret. ER sender automatisk brev til enheten (gjenlevende) med beskjed om at ny innehaver må meldes innen et år. Hvis ny innehaver eller sletting ikke meldes innen et år, blir foretaket automatisk slettet i ER. Hvis ny innehaver meldes, vil det samme enkeltpersonforetaket fortsette å være registrert. På bakgrunn av ovennevnte rutine i ER, kan bedrift i enkeltpersonforetak ikke automatisk slettes selv om innehaver er død. FR har tilsvarende rutiner for enheter som er registrerte der.

15.4 NAV Aa-registeret

Arbeids- og velferdsetatens (NAV) Arbeidsgiver- og Arbeidstakerregister (Aa-registeret) gir en oversikt over alle arbeidsgivere og tilhørende arbeidstakere i Norge.

Aa-registeret oppdateres hvert døgn med arbeidsgiveropplysninger fra ER. Arbeidstakeropplysninger meldes til Aa-registeret av arbeidsgiver.

Med arbeidsstaker menes enhver som arbeider i en annens tjeneste for lønn eller annen godtgjørelse. Selvstendig næringsdrivende og oppdragstakere skal ikke meldes inn i registeret. Ektefelle som arbeider i den andre ektefellens personlige foretak, regnes ikke som arbeidstaker.

For å være innmeldt i Aa-registeret skal en arbeidstaker ha minst fire timer gjennomsnittlig arbeidstid per uke, i et tidsrom på minst to uker. For hver arbeidstaker skal det meldes om dato for inntak i tjeneste, forventet timeantall pr. uke og yrke. Mer om hvem som har registreringsplikt mv. er beskrevet i Forskrift om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret.

For trygdeetaten er opplysningene i Aa-registeret nødvendig ved behandling av stønadsaker og ved refusjon av sykepengene mv. I tillegg blir registeret brukt av andre etater som kemnerkontor/kommunekasserere, namsmenn, sosialkontor, tollvesenet og andre myndigheter som driver med innkreving. Registeret er videre viktig for at den enkelte arbeidstaker skal kunne dokumentere tidligere arbeidsforhold i forbindelse med beregning av tjenesteansiennitet mv. SSB bruker registeret i forbindelse med utarbeidelse av sysselsettingsstatistikk, sykefraværstatistikk mv. BoF oppdateres med antall ansatte fra Aa-registeret en gang i måneden.

15.4.1 Aa-registeret behandler følgende saker på vegne av SSB

NAV Aa-registeret behandler utfører yrkeskoding basert på innrapportert tekst.

Videre håndterer Aa-registeret følgende saker knyttet til enheter i privat sektor når de mottar melding fra arbeidsgiver:

- registrering, inkludert næringskoding, av ny underenhet (BEDR eller AAFY) i foretak som mangler underenhet, og
- registrering, inkludert næringskoding, av ny bedrift i flerbedriftsforetak
- registrering av eierskifte på bedrift
- sletting av bedrift og AAFY
- endring av næringskoder
- endring av navn/avdelingsbetegnelse på bedrift/AAFY
- endring av adresser på bedrift/AAFY

på enheter i foretak med inntil tre bedrifter med til sammen færre enn 20 ansatte.

Øvrige meldinger Aa-registeret mottar videreformidles til ER/FR eller BoF.

15.4.2 Rutiner ved Aa-registeret

Innmelding av arbeidstakere

På grunn av oppbyggingen av sitt IT-system, er NAV avhengig av at underenhet (BEDR eller AAFY) er registrert før ansatte kan meldes inn.

Når et foretak er registrert med kun én underenhet, kan foretakets organisasjonsnummer brukes til rapportering av ansatte, uavhengig av om det er registrert Ja eller Nei til ansatte i ER. Unntatt er foretak som rapporterer ansatte elektronisk til Aa-registeret gjennom sitt lønns- og personalsystem. Disse må rapportere på underenhetens organisasjonsnummer selv om det er et enbedriftsforetak. Når det er registrert flere underenheter knyttet til et foretak (flerbedriftsforetak), må ansatte alltid meldes inn på underenhetenes organisasjonsnummer.

Når en bedrift slettes, og det fortsatt er innmeldt ansatte på bedriften, vil den ikke bli slettet i Aa-registeret. Aa-registeret følger opp slike bedrifter for å få arbeidsgiver til å melde de ansatte ut, slik at bedriften kan slettes også i Aa-registeret.

Gironummer/giroadresse

Gironummer er det kontonummer som arbeidsgiver ønsker refusjoner fra trygdekontoret satt inn på.

Den adressen (det organisasjonsnummer) dokumenter i forbindelse med refusjon fra trygdekontorene skal sendes til kalles giroadresse. Hvis et flerbedriftsforetak ønsker at alle girodokumenter skal sendes til en bestemt enhet/adresse (som regel foretakets), registrerer Aa-registeret organisasjonsnummeret til denne enheten som giroadresse på bedriftene.

NAVs årskontroll

Årskontrollen skal være en kontroll av at opplysningene i Aa-registeret er riktige og fullstendige. Det gjelder både arbeidsgiverdelen (enhetene) og arbeidstakerdelen (de ansatte).

Årskontrollen sendes til et utvalg av arbeidsgivere som ikke rapporterer ansatte via sitt lønssystem. De som mottar årskontrollen er for eksempel foretak med manglende inntaks- og opphørmeldinger, manglende fordeling av ansatte på bedrifter, eller manglende yrkesdata. Årskontrollen blir normalt sendt ut i februar måned med svarfrist i april. Alle plikter å svare, selv om opplysningene er riktige. Årskontrollen omfatter kontroll av næringskoden på enbedriftsforetak.

15.5 Momsregisteret

Alle som driver virksomhet med omsetning som kommer inn under bestemmelsene i lov om merverdiavgift, plikter å være registrert i Merverdiavgiftsmanntallet (Momsregisteret).

Skattedirektoratet blir daglig oppdatert via batch-ajourhold fra ER, og foretar distribusjon av ajourholdsfilen til de enkelte fylkesskattekontorene.

Fylkesskattekontorene har kontrollansvar for om enheten er registrert i Momsregisteret. Videre har de innefor ER kontrollansvar for:

- Særskilt oppdelt enhet, jf. MVA-loven § 12, 2. ledd (OPMV)
- Enheter som er fellesregistrert i mva, jf. MVA-loven § 12, 3. ledd
- Virksomhet drevet i fellesskap, jf. MVA-loven § 12, 4. ledd (VIFE)
- Tvangsregistrert i MVA (TVAM)
- Frivillig registrert utleiebygg (UTBG)

Sletting av enheter som er registrert i Momsregisteret skal utsettes, slik at fylkesskattekontoret kan saksbehandle disse først.

15.6 Foretaksregisteret

Enheter som er *pliktige* til å registreres i FR er:

- Aksjeselskap
- Andre næringsdrivende selskap (ansvarlige selskap, kommandittselskap, andre selskap med begrenset ansvar)
- Næringsdrivende stiftelser
- Foreninger og andre innretninger som driver næringsvirksomhet eller har til formål å drive næringsvirksomhet
- Enkeltmannsforetak som driver handel med dertil innkjøpte varer, eller som sysselsetter mer enn fem fast ansatte i hovedstilling
- Statsforetak
- Foretak som i særlovgivning er pålagt registreringsplikt (borettslag, boligbyggelag, sparebanker, forretningsbanker, forsikringsselskap, studentsamskipnader)
- Utenlandske foretak som driver næringsvirksomhet her i landet eller på norsk kontinentalsokkel
- Interkommunale selskaper (ny organisasjonsform fra 1.1.2000)
- Kommunale/fylkeskommunale foretak (nye organisasjonsformer fra 1.1.2000)

Norske enkeltmannsforetak som ikke omfattes av registreringsplikten, har *rett til* registrering.

Gebyr

Registrering av nytt selskap/enhet og endringer som skal kunngjøres, er belagt med gebyr i FR.

Endringer som skal kunngjøres er:

- Endring av foretakets navn
- Endring av deltakere i ansvarlig selskap og kommandittselskap
- Kapitalnedsettelse

- Oppløsning for avvikling eller fusjon

15.7 Stiftelsesregisteret (Lotteri- og stiftelsestilsynet)

Alle stiftelser skal i henhold til Stiftelsesloven være registrert i Stiftelsesregisteret som føres av Stiftelsestilsynet. I tillegg til å føre Stiftelsesregisteret fører Stiftelsestilsynet tilsyn og kontroll med at forvaltningen av stiftelsene skjer i samsvar med stiftelsens vedtekter og stiftelsesloven. Alle næringsdrivende stiftelser vil i tillegg være registreringspliktige i FR.

15.8 Skattemanntallet for etterskuddspliktige

Formålet med Etterskuddsregisteret er å føre et etterskuddsregister (manttall) over skatteyttere som er etterskuddsskattepliktige etter lov av 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt § 2. Dette gjelder som oftest aksjeselskap.

Skattemanntallet for etterskuddspliktige ble tilknyttet register i 1998. De fleste enhetene i dette registeret var allerede registrert i ER fordi de var registreringspliktige i ett eller flere av de andre tilknyttede registre.

15.9 Konkursregisteret

Konkursregisteret inneholder opplysninger om konkursbo og tvangsavviklingsbo som er åpnet etter 1. september 1993. Registeret inneholder sentrale opplysninger om hvert bo, blant annet hvem som er eller har vært daglig leder, styreleder og revisor i et konkursrammet foretak, og om styreleder, daglig leder eller innehaver har roller i andre foretak på tidspunktet for konkursåpning.

Alle konkursbo blir registrert og tildelt organisasjonsnummer i Enhetsregisteret.

16 Registrering av meldinger

16.1 Meldingsdatabasen i BoF

16.1.1 Generelt om Meldingsdatabasen

Både Seksjon for statistiske populasjoner, enkelte fagseksjoner og Seksjon for datafangsttjenester bruker Meldingsdatabasen til å registrere endringer og slettinger. Meldingsdatabasen kan brukes av alle i SSB til å gjøre oppslag i registrerte endringer/slettinger.

Alle typer endringer og slettinger, med unntak av de som er nevnt under avsnitt 16.2.1, skal registreres i Meldingsdatabasen.

Fil fra Meldingsdatabasen blir overført til ER hver dag. Det som er registrert siden forrige filoverføring blir lagt inn og godkjent i SAKSYS samme dag. BoF blir oppdatert neste dag via batch fra ER.

Når det registreres endringer/slettinger på bedrifter i flerbedriftsforetak er det viktig å være oppmerksom på følgende: Hvis det registreres endring/sletting på én bedrift i et flerbedriftsforetak ene dagen og endring/sletting på en annen bedrift i samme foretak neste dag, eller etter at fil er overført ER, vil kun den ene bedriften være oppdatert i BoF neste dag. Hvis det blir produsert brev fra Meldingsdatabasen denne dagen vil følgelig kun oppdateringen på den ene bedriften fremgå i brevet/utskriften.

16.1.2 Saker som genereres automatisk

Ved endring/korreksjon av næringskode, adresser, telefon-/telefaksnummer, mobiltelefonnummer, E-postadresse og Internettadresse på enbedriftsforetak, oppretter Meldingsdatabasen automatisk en sak med samme endring på bedrift hvis du registrerer endringen på foretaket (og motsatt).

16.1.3 Meldinger som ikke fører til sak

Det kan være nødvendig å finne tilbake til en melding/et dokument selv om den ikke har ført til endring i BoF. Seksjon for statistiske populasjoner ønsker å ha oversikt over antall mottatte meldinger totalt, dvs. både meldinger som fører til sak i Meldingsdatabasen eller SAKSYS, og meldinger som ikke fører til sak.

Meldinger skal derfor registreres selv om de ikke har ført til endring. Dette gjelder f.eks. hvis:

- Meldingen blir videresendt til ER fordi SSB ikke har kontrollansvar for opplysning som meldes.
- Meldingen blir returnert fagseksjonen, f.eks. fordi meldingen er mangelfull.
- Det blir sendt brev til enheten om at meldingen ikke er tatt til følge.
- Det som meldes er registrert fra før.

Meldinger som ikke fører til sak registreres under arkfana "Ikke sak" i Meldingsdatabasen.

16.1.4 Brev og utskrifter fra Meldingsdatabasen

Det blir produsert brev og utskrift fra BoF ved registrering av endrings- og slettesaker i Meldingsdatabasen. Brev blir produsert hvis en merker av for brev i Meldingsdatabasen. Det blir automatisk produsert brev med utskrift fra BoF når ny bedrift i flerbedriftsforetak registreres i SAKSYS.

Brev blir normalt skrevet ut og sendt hver mandag.

Brev/utskrift typene 1, 2 og 3 blir produsert når saksbehandler har satt ✓ i feltet *Brev* i Meldingsdatabasen. Hvis det er endringer på flere bedrifter i samme foretak må det settes ✓ på alle bedrifter som endres. Systemet finner selv ut hvilken brevtype som skal produseres. Saksbehandlers navn står i brevene. Det er ikke utarbeidet absolutte regler for når det skal sendes ut brev, men i hovedsak bør nedenstående anbefalinger følges:

- Ved eierskifte
- Ved nedleggelse av bedrift
- Ved næringsendring
- Ved endring av adresse på foretak
- Ved endring på bedrift i flerbedriftsforetak
- Når enheten ber om tilbakemelding
- Andre endringer etter vurdering

Brev/utskrift type 4 blir alltid produsert når et flerbedriftsforetak får en eller flere nye bedrifter gjennom nyregistrering eller overtakelse. Det er mulig å forhindre at brevtype 4 blir produsert ved å registrere en dato i vinduet "Ekstrainformasjon for brev til foretak".

Offentlig sektor

Rutiner for brev og utskrifter omfatter også offentlig sektor. Organisasjonsledd regnes som juridisk enhet. Det er foreløpig *ikke* utarbeidet brev tilpasset følgende typer saker:

- Sletting (nedleggelse) av organisasjonsledd og juridiske enheter i offentlig sektor.
- Eierskifter på ORGL
- Korreksjon av knytning på ORGL

Ekstra informasjon for brev til foretak

I vinduet *Ekstra informasjon for brev til foretak* skal saksbehandler:

- Registrere attention hvis brev/utskrifter skal sendes en bestemt person i foretaket.
- Fylle ut sine initialer slik at det blir påført riktig saksbehandler på brevtype 4.
- Stoppe utsending av brevtype 4 frem til en bestemt dato hvis slik brev ikke skal sendes.

Vinduet når du fra knappen "Brev" i Meldingsdatabasen.

Vær oppmerksom på at det som registreres i vinduet blir stående etter at brev er sendt. Hvis samme person ikke skal stå som saksbehandler, og brev ikke skal gå til samme person neste gang noe registreres/endres på foretaket, må attention og initialer fjernes etter at brev er sendt.

Når det er satt en dato i kolonnen "Stopp Brev4 dato" blir det ikke produsert brev type 4 før datoen er passert. Etter denne datoen blir det ikke produsert brev type 4 før enda en ny bedrift/overtakelse blir registrert, dvs. det blir aldri produsert brev på bakgrunn av den/de nye bedrifter som ble registrert før stoppdatoen.

Oversikt over brevtypene

De ulike brevtypene (maler) er lagret på BoF sine sider på Byrånett.

Type 1a

Sendes til enbedriftsforetak ved endring på juridisk enhet.

Produseres ved følgende typer endringer på juridisk enhet:

- Næringskode
- Postadresse
- Forretningsadresse
- Telefonnummer
- Telefaksnummer
- Mobiltelefonnummer
- E-postadresse
- Internettadresse

Utskrift av juridisk enhet på baksiden av brevet.

Type 1b

Sendes til enbedriftsforetak ved endring på bedrift når bedriften skal ha annet navn og/eller annen forretningsadresse enn foretaket.

Produseres ved følgende typer endringer:

- Forretningsadresse på bedrift
- Navn på bedrift

Hvis forretningsadresse og/eller navn på bedrift i enbedriftsforetak endres, produseres brevtype 1b selv om det i tillegg er utført endringer som nevnt under type 1a.

Utskrift av juridisk enhet og bedriften på side 2 i brevet.

Type 1c

Sendes til flerbedriftsforetak ved endring på juridisk enhet og/eller bedrift(er).

Produseres ved følgende typer endringer:

- Næringskode på juridisk enhet og/eller bedrift(er)
- Postadresse på juridisk enhet og/eller bedrift(er)
- Telefonnummer på juridisk enhet og/eller bedrift(er)
- Telefaksnummer på juridisk enhet og/eller bedrift(er)
- Mobiltelefonnummer på juridisk enhet
- E-postadresse på juridisk enhet
- Internettadresse på juridisk enhet
- Forretningsadresse på bedrift(er)
- Navn på bedrift(er)
- Karakteristikk på bedrift(er)

Utskrift av juridisk enhet og den/de bedrifter det er endret på.

Type 2a

Sendes til enbedriftsforetak ved sletting av bedrift.

Ingen utskrift sendes.

Type 2b

Sendes til flerbedriftsforetak ved sletting og/eller salg av en eller flere bedrifter.

Utskriften (liste) viser juridisk enhet og alle bedrifter, inkl. de bedrifter som er nedlagt eller solgt.

Bedrifter som er nedlagt eller solgt listes ut med de opplysninger som var registrerte før bedriften ble slettet/solgt. Andre bedrifter listes ut slik de er registrerte i BoF på det tidspunkt utskriften produseres, dvs. hvis f.eks. navn endres på en bedrift, og en eller flere andre bedrifter slettes eller overdras, produseres kun brevtype 2b.

Type 3a

Sendes til enbedriftsforetak som selger bedrift.

Ingen utskrift sendes.

Type 3b

Sendes til foretak som kjøper én bedrift og som ikke har bedrift fra før, dvs. får en bedrift etter overtakelsen.

Utskrift av juridisk enhet og bedriften (jf. utskrift til type 1b) i selve brevet.

Type 4

Sendes til foretak som har minst én bedrift fra før og som får nyregistrert én eller flere bedrifter, og/eller overtar én eller flere bedrifter fra andre. Reaktivisering av bedrift genererer ikke brev.

Brevet produseres ikke fra Meldingsdatabasen slik som type 1, 2 og 3, men sendes til *alle* flerbedriftsforetak som har fått en eller flere nye bedrifter i en periode, uavhengig av om bedriftene er nye og registrerte i SAKSYS eller om de er overtatt og eierskiftet er registrert i Meldingsdatabasen.

Vedlagt sendes utskrift av juridisk enhet og alle bedrifter, inkl. de bedrifter som var knyttet til enheten fra før (jf. utskrift til type 2b). Alle bedrifter listes ut slik de er registrerte i BoF på det tidspunkt utskriften produseres.

16.2 SAKSYS

SAKSYS er Brønnøysundregistrene sitt saksbehandlingsverktøy. SAKSYS brukes også av NAV Aa-registeret og av SSB.

Alle nye enheter som skal tildeles organisasjonsnummer må registreres i SAKSYS, fordi det er i SAKSYS nye organisasjonsnummer tildeles og dublettkontroll utføres.

16.2.1 SSBs bruk av SAKSYS

Saksbehandlere i SSB skal kun bruke SAKSYS til registrering av følgende typer saker:

- Ny enhet (unntatt spesialenheter).
- Reaktivisering av slettet enhet.
- Slette enhet som dublett.
- Slette BEDR for sammenslåing med annen BEDR.
- Roller, f.eks. kontaktperson, (gjelder offentlig sektor).
- Teksten virksomhet/art/bransje (gjelder offentlig sektor).

Alle andre typer saker skal SSB registrere i Meldingsdatabasen, unntaksvis online direkte i BoF (se avsnitt 16.3).

Når SSB registrerer ny bedrift i flerbedriftsforetak, eller bedrift knyttes til flerbedriftsforetak ved overtakelse, må saksbehandler registrere foretakets organisasjonsnummer og sine initialer i vinduet ”Ekstra informasjon for brev til foretak”.

SSB kan også bruke SAKSYS til oppslag, men bør i størst mulig grad gjøre oppslag i BoF-basen.

16.2.2 Felles ajourhold

Felles ajourhold er en maskinell rutine i SAKSYS som gjør at samme opplysning ikke trenger å registreres på både foretak og bedrift i enbedriftsforetak.

Opplysninger som har felles ajourhold er:

- Navn
- Beliggenhetsadresse (FADR)
- Postadresse (PADR)
- Telefonnummer
- Telefaksnummer
- Mobiltelefonnummer
- E-postadresse
- Internettadresse
- Næringskode(r)

Felles ajourhold for enbedriftsforetak innebærer at når navn, adresser, telefonnummer eller elektroniske adresser endres på *foretak*, oppdateres bedriften automatisk med samme opplysning. Tilsvarende oppdateres foretaket automatisk når næringskode endres på *bedriften*.

Vær oppmerksom på at bedriften ikke blir oppdatert via felles ajourhold hvis næringskode endres på foretaket. Tilsvarende blir ikke foretak oppdatert hvis for eksempel postadresse endres på bedriften.

16.2.3 Brev og utskrifter fra SAKSYS

- Alle utskrifter som sendes fra Brønnøysundregistrene går til kunden som er registrert som innsender av meldingen, altså ikke nødvendigvis til enheten utskriften gjelder. UNNTAK: Hvis det registreres en enhet som innsender på sak, går utskriften til denne.
- Det går alltid utskrift av *hele* foretaket med *alle* bedriftene, en side for hver bedrift.

Undertrykk utskrift hvis:

- NUF og Sentralskattkontoret for utenlandssaker er innsender av meldingen.
- Ny bedrift i flerbedriftsforetak registreres (brev type 4 vil uansett bli sendt fra BoF)

Tabellen nedenfor viser hvilke brev/utskrifter som går ut fra Brønnøysundregistrene, og i hvilke tilfeller utskrift bør sendes.

Tabellen er kun rådgivende. En må selv vurdere om det er hensiktsmessig å sende utskrift, eller om enheten bør kontaktes på annen måte. Siden brevene er såpass generelle og det alltid går utskrift av *hele* foretaket, er det ofte vanskelig for enhetene å se hvilke endringer som faktisk er gjort selv om de får en utskrift.

Type sak:	Får fra ER:	Utskrift:
Nyregistrering av bedrift/AAFY i foretak uten underenhet (N/NY) - enbedriftsforetak (vanlige skyggesaker)	NYBEDR + Registerutskrift + VEDLBEDR (infoskriv)	JA
Nyregistrering av bedrift/AAFY i flerbedriftsforetak (N/NY) - <i>er</i> eller <i>blir</i> flerbedriftsforetak	NYBEDR + Registerutskrift + VEDLBEDR (infoskriv)	NEI Får automatisk brev fra BoF-basen.
Overtakelse av bedrift i foretak uten bedrift (E/EN) - enbedriftsforetak	NYBEDR + Registerutskrift + VEDLBEDR (infoskriv)	JA
Overtakelse av bedrift i flerbedriftsforetak (E/EN) - <i>er</i> eller <i>blir</i> flerbedriftsforetak	NYBEDR + Registerutskrift + VEDLBEDR (infoskriv)	NEI Får automatisk brev fra BoF-basen.
Korreksjon av knytning på BEDR/AAFY (E/KORR)	RETTING + Registerutskrift	JA
Endring av navn, adresser, telefonnr. mv. på bedrift/AAFY (E/EN) - enbedriftsforetak	NYBEDR + Registerutskrift+ VEDLBEDR (infoskriv)	JA, hvis bedriftens navn, adresser mv. er forskjellig fra foretaket etter endringen
Korreksjon av navn, adresser, telefonnr. mv. på bedrift/AAFY (E/KORR) -enbedriftsforetak	RETTING + registerutskrift	JA, hvis bedriftens navn, adresser mv. er forskjellig fra foretaket etter endringen
Endring av næringskode (E/EN) - enbedriftsforetak	NYBEDR + Registerutskrift+ VEDLBEDR (infoskriv)	JA
Korreksjon av næringskode (E/KORR) - enbedriftsforetak	RETTING + registerutskrift	JA
Endring eller korreksjon av navn, adresse, telefonnr., næringskode mv. på bedrift/AAFY (E/EN) - flerbedriftsforetak	NYBEDR + Registerutskrift+ VEDLBEDR (infoskriv)	JA
Sletting av bedrift/AAFY pga. nedleggelse (S/BEDR) - enbedriftsforetak	ENGOD + Registerutskrift	JA
Sletting av bedrift/AAFY pga. nedleggelse (S/BEDR) - flerbedriftsforetak	ENGOD + Registerutskrift	JA
Sletting av bedrift/AAFY pga. nedleggelse (S/BEDR) - <i>blir</i> enbedriftsforetak	ENGOD + Registerutskrift	JA
Sletting av bedrift/AAFY for sammenslåing (S/SMSL) - flerbedriftsforetak	ENGOD + Registerutskrift+ VEDLENGD (infoskriv)	JA Unntak: Hvis foretaket har mange bedrifter må en vurdere å ringe/skrive brev og opplyse om den/de slettede bedriftene istedenfor å sende utskrift av hele foretaket
Sletting av bedrift/AAFY for sammenslåing (S/SMSL) - <i>blir</i> enbedriftsforetak	ENGOD + Registerutskrift+ VEDLENGD (infoskriv)	JA
Sletting av bedrift/AAFY som dublett (S/DUBL) - enbedriftsforetak (dublett med bedrift i annet enbedriftsforetak)	SLDUBL + Registerutskrift	NEI
Sletting av bedrift/AAFY som dublett (S/DUBL) - flerbedriftsforetak	SLDUBL + Registerutskrift	JA Unntak: Hvis foretaket har mange bedrifter må en vurdere å ringe/skrive brev og opplyse om den/de nye bedriftene istedenfor å sende utskrift av hele foretaket
Sletting av bedrift/AAFY som dublett (S/DUBL) - <i>blir</i> enbedriftsforetak	SLDUBL + Registerutskrift	JA
Endring av sektorkode, næringskode eller PADR på juridisk enhet i privat sektor (E/EN)	ENGOD + Registerutskrift + VEDLENGD (infoskriv)	JA

Korreksjon av sektorkode eller næringskode på juridisk enhet i privat sektor (E/KORR)	RETTING + Registerutskrift	JA
Vekke til live bedrift/AAFY (L/LIV) - enbedriftsforetak	NYBEDR + Registerutskrift + VEDLBEDR (infoskriv)	JA
Vekke til live bedrift/AAFY (L/LIV) - flerbedriftsforetak	NYBEDR + Registerutskrift + VEDLBEDR (infoskriv)	NEI Brev blir sendt fra BoF-basen
Reg. av nytt ORGL eller KIRK (N/NY)	NYGOD + Registerutskrift	JA Unntak: Hvis det nye ORGL er knyttet til enhet som gjør at reg.utskriften blir svært stor, må en vurdere å ringe/skrive brev og opplyse om det nye org.leddet istedenfor å sende utskrift
Endring av navn, adresser, næring mv. på ORGL og KIRK (E/EN)	ENGOD + Registerutskrift	JA Unntak: Hvis det nye ORGL er knyttet til enhet som gjør at reg.utskriften blir svært stor, må en vurdere å ringe/skrive brev og opplyse om endringene istedenfor å sende utskrift
Sletting av ORGL/KIRK (S/SL)	SLBKORD	JA Unntak: Hvis ORGL som slettes er knyttet til enhet som gjør at reg.utskriften blir svært stor, må en vurdere å ringe/skrive brev og opplyse om slettingen istedenfor å sende utskrift
Sletting av ORGL/KIRK som dublett (SL/DUBL)	SLDUBL + Registerutskrift	JA Unntak: Hvis ORGL som slettes er knyttet til enhet som gjør at reg.utskriften blir svært stor, må vi vurdere å ringe/skrive brev og opplyse om slettingen istedenfor å sende utskrift
Endring av navn, adresse, næring mv. på ORGL/KIRK (E/EN)	ENGOD + Registerutskrift	JA Unntak: Hvis ORGL er knyttet til enhet som gjør at reg.utskriften blir svært stor, må en vurdere å ringe/skrive brev og opplyse om endringene istedenfor å sende utskrift
Endring av org.form på ORGL/KIRK (E/ETYP)	RETTING + Registerutskrift	JA Unntak: Hvis ORGL er knyttet til enhet som gjør at reg.utskriften blir svært stor, må en vurdere å ringe/skrive brev og opplyse om endringen istedenfor å sende utskrift

16.3 Online i BoF

Følgende opplysninger må alltid registreres direkte i BoF:

- Alle opplysninger på spesialenheter
- Kvalitetsmerking
- Målform på bedrift i flerbedriftsforetak hvis bedriften skal ha en annen målform enn den som er registrert på foretaket.
- Foretaks knytninger for sammensatte foretak
- Konsern knytninger og konsern opplysninger

Følgende opplysninger registreres direkte i BoF i enkelte tilfeller:

- Moms knytninger/felles registreringer
- Konsernnummer (8-sifret foretaksnummer) på enheter i offentlig sektor

Gyldighetsdatoer knyttet til ovennevnte opplysninger registreres også direkte i BoF.

16.4 Dokumentasjon

BoF er et tilknyttet register i forhold til ER, og har et administrativt ansvar i tillegg til det rent statistiske. Dette, i tillegg til at dokumentasjon er viktig for å sikre kvaliteten i BoF, medfører at det som registreres i BoF/ER må kunne dokumenteres.

Det skal være mulig å finne tilbake til grunnlaget (skjema, brev, E-post eller annet dokument) for alle endringer/registreringer i BoF/ER.

Hovedregelen er at alle meldinger fra enhetene skal være skriftlige og arkiveres elektronisk eller i papirarkiv.

Alt som registreres av ER dokumenteres i form av skannede/elektroniske dokumenter i SAKSYS.

I dag dokumenteres endringer som utføres av SSB på mange forskjellige måter:

- Skannede og elektroniske meldinger i SAKSYS
- Papirarkiv hos seksjon for statistiske populasjoner.
- Som filer på Q/DOK/BoF/Store foretak/konsern/Dokumentasjon.../K000000.... Her lagres dokumentasjon for enheter som inngår i konsern. Dokument gjenfinnes ved hjelp av konsernnummer som registreres i fritekst i Meldingsbasen, fritekst i SAKSYS eller i feltet Tekst under arkfana Foretaksknytninger i BoF.
- Fritekst på sak i SAKSYS
- Fritekst på sak i Meldingsdatabasen
- Skannede skjema hos SSBs fagseksjoner
- Skannede skjema legges på egne filer som blir behandlet i eget skjermbilde i Meldingsdatabasen (Elektronisk arkiv - endringsmeldinger). Skjemaene er lagret i samme skjermbilde etter at de er ferdig behandlet ved Seksjon for statistiske populasjoner. Slike meldinger får produktnummer som kilde, og spesiell arkivreferanse i Meldingsdatabasen, for eksempel AR-0000123. Gjelder endring av forretningsadresse, navn, eier meldt på papir til strukturundersøkelsene.
- Endring av postadresse meldt på IDUN behandles av Seksjon for datafangsttjenester og får f.eks. "Struktur2004 S460_6104_web" i fritekstfeltet i Meldingsdatabasen.
- Opplysninger som registreres direkte i BoF skal i tillegg registreres som "ikke-sak" i Meldingsdatabasen hvis dette er eneste mulighet for å ivareta dokumentasjon, dvs. angi arkivreferanse/kilde.

Papirmeldinger Seksjon for statistiske populasjoner mottar fra andre kilder enn ER, f.eks. fagseksjonsmeldinger, påføres arkivreferanse og arkiveres som papirskjema ved Seksjon for statistiske populasjoner.

I SAKSYS registreres arkivreferansen på meldingsinnsendelsen. I Meldingsdatabasen registreres arkivreferanse i feltet for arkivreferanse. I tillegg registreres kildekode.

Unntaksvis kan meldinger behandles på grunnlag av telefonhenvendelser. Når opplysninger er mottatt pr. telefon, må opplysningene som gis enten noteres i dokument som arkiveres, eller i fritekstfeltet i Meldingsdatabasen/SAKSYS.

Det må også noteres hvem som har gitt opplysningene og dato.

Meldinger Seksjon for statistiske populasjoner mottar via Enhetsregisteret, og som er påført ERs arkivreferanse, er det ikke nødvendig å arkivere. Disse meldingene er skannet og lagret elektronisk i SAKSYS, og dermed tilgjengelige for alle SAKSYS-brukere. Når disse meldingene behandles i SAKSYS åpnes sak fra meldingsinnsendelsen ER har registrert, og saken får automatisk korrekt arkivreferanse.

Når meldingene behandles i Meldingsdatabasen brukes ingen arkivreferanse, men ERs innsendelsesnummer noteres i fritekstfeltet. Som kildekode brukes ER. Meldinger/dokumenter som er skannet ved Brønnøysundregistrene kan gjenfinnes i SAKSYS ved hjelp av innsendelsesnummeret.

17 Administrativ (ekstern) bruk av opplysninger i registeret

17.1 Administrativ bruk av næringskoder

Næringskodene har vist seg å være nyttige som virkemiddel for inndeling av foretak eller bedrifter etter type aktivitet, og myndighetene har derfor tatt disse opplysningene i bruk i forbindelse med ulike administrative ordninger, som avgrensning for støtte- eller avgiftsordninger. Siden næringskodene er fastsatt ut fra statistiske formål, har SSB i en rekke sammenhenger understreket at næringskoden alene ikke kan være avgjørende for om en virksomhet faller innenfor eller utenfor en slik ordning.

Finansdepartementet (FIN) og Sivilombudsmannen har slått fast at det ikke er å betrakte som enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand å fastsette/endre næringskode med fastsetting av virkningstidspunkt for endringen. SSBs avgjørelser kan derfor ikke påklages, og FIN kan ikke overprøve SSBs avgjørelser med henvisning til statistikkloven om SSBs faglige uavhengighet. At andre bruker næringskodene under andre regelsett, er en avgjørelse basert på en egen praktisk vurdering av den administrative myndighet. Når avgiftsmyndighetene tar utgangspunkt i den tildelte næringskoden, er det avgiftsmyndighetenes vedtak som ev. må påklages.

Sivilombudsmannen mener Stortinget er kjent med ordningen og konsekvensene ved at noen vil falle innenfor ordningen, mens andre faller utenfor. Ordningen forutsetter at det er selve næringskoden som er avgjørende og ikke den faktiske driften.

SSB mener at de fastsatte næringskodene kan være et nyttig sorteringskriterium og bakgrunnsinformasjon i arbeidet med å administrere slike ordninger. Vi mener at næringskodene alene ikke er egnet som grunnlag for administrative beslutninger, men FINs syn er at dette er en vurdering som gjøres av den enkelte administrative myndighet.

SSBs forbehold om bruken av næringskoden gjelder i enda større grad mht. sekundære næringskoder. Bruken av slike tilleggskoder er styrt ut fra statistiske behov alene. Dette betyr at foretak som selv mener at de har sekundæraktiviteter i næringer som er omfattet av støtte- eller avgiftsordninger, må ta dette opp med rette administrative myndighet, ikke med SSB eller Brønnøysundregistrene.

17.1.1 Fritak for el-avgift

Forskrift om særavgifter vedrørende forbruksavgift på elektrisk kraft (el-avgiften) gir følgende næringer fritak for el-avgift:

05 – 09, Bergverksdrift og utvinning

10 – 33, Industri

35.300, Fjernvarmeprodusenter som bruker avfall, bioenergi, spillvarme og/eller varmepumper som energikilde.

91.02, Verneverdige fartøy og museumsjernbaner. Det vil si at kun noen få i næring 91.02 er fritatt.

88.993 og 88.994, Arbeidsmarkedsbedrifter, hvis sekundærkoden er innenfor næringene 10-33.

Enkelte virksomheter som ifølge SN2002 var klassifisert som industri er gått ut av industrinæringene i SN2007. Veksthus med elektrisk varmeanlegg er også fritatt for el-avgift, men i SN2007 er ikke veksthus skilt ut med egne koder.

I en overgangsperiode vil enheter som hadde fritak etter SN2002-koder fortsatt ha fritak.

17.1.2 Pålegg om verne- og helsepersonale (bedriftshelsetjeneste)

Etter Arbeidsmiljølovens § 30 skal det være verne- og helsepersonale ved virksomheten når det er nødvendig å gjennomføre særlig overvåking av arbeidsmiljøet eller helsekontroll av arbeidstakerne. Denne forskriften omfatter de fleste industrinæringene, bygge- og anleggsvirksomhet, rengjøringsvirksomhet, hotell- og restaurantvirksomhet, brannvesen, politi, fengselsvesenet m.fl.

17.2 Administrativ bruk av organisasjonsnummer

I forekommer at myndigheter og andre knytter rettigheter/fordeler til underenheter på en slik måte at det er fordelaktig for enhetene å være registrert med flere underenheter enn det reglene for inndeling i flere bedrifter tilsier. Det er SSBs definisjon av bedrift og regler for inndeling i flere bedrifter som er avgjørende for om bedrift skal registreres eller ikke. Reglene er primært utarbeidet for statistiske formål og det skal ikke registreres bedrift hvis bedriftsdefinisjon ikke er oppfylt. Det skal heller ikke registreres flere AAFY knyttet til samme foretak. Det å registrere underenhet eller ikke er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven og kan følgelig ikke påklages.

17.2.1 Differensiert arbeidsgiveravgift

Fra 1. januar 2007 ble det innført nye regler for differensiert arbeidsgiveravgift (Vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007). Mens det tidligere var arbeidstakers bosted som var avgjørende for hvilken sats som skulle anvendes, er satsene nå differensiert etter geografisk tilhørighet der kommune er minste region. Beregningen knyttes til der virksomheten er registrert/foregår. I forskriften er det fastsatt at virksomheten er identifisert med organisasjonsnummer og det er vist til ER og de enhetstyper som er der, bl.a. organisasjonsledd og bedrift. I vedtakets §1, bokstav i, sies det at hver underenhet anses som egen beregningsenhet. Videre sier vedtaket at dersom arbeidstakeren utfører hoveddelen av sitt arbeid i en annen sone enn i den sonen virksomheten er registrert, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens art ikke påbyr at underenhet registreres i sonen hvor arbeidet utføres, skal satsen i den sonen hvor arbeidet utføres benyttes på de av arbeidstakerens lønnskostnader som knytter seg til dette arbeidet.

Flerbedriftsforetak kan følgelig få forskjellige satser på sine bedrifter, avhengig av beliggenhet. Enkelte næringer/sektorer, bl.a. innenfor verftssektoren, er unntatt fra den generelle differensieringen og kan følgelig ikke benytte seg av reduserte satser.

17.2.2 Skatteregler for fleridrettslag

SKD har regler som muliggjør fritak for arbeidsgiveravgift ved å fordele lønnsutgiftene for hver gruppe under fleridrettslaget. Flere idrettslag har derfor søkt om å få registrert en underenhet for hver gruppe innen idrettslaget. Undergrupper av idrettslag faller utenfor reglene for registrering av flere bedrifter under et foretak og det registreres følgelig verken flere bedrifter eller flere AAFY til dette formålet. SSB har bedt SKD om å se på saken for å komme frem til andre kriterier for å beregne avgiftsgrunnlaget.

17.2.3 Bingotillatelser

Lotteri- og stiftelsestilsynet har ansvar for forvaltningen av bingo. Bingoforskriften sier at en forening kun kan få en bingotillatelse per år. En rekke foreninger, i hovedsak idrettslag, har derfor søkt om å få registrert grupper under foreningen slik at de kan søke om bingotillatelse for hvert organisasjonsnummer for underenhet. Undergrupper faller vanligvis utenfor reglene for registrering av flere bedrifter under et foretak og det registreres følgelig verken flere bedrifter eller flere AAFY til dette formålet. SSB har fått bekreftet av lotteritilsynet at ”en bingotillatelse per forening” menes forening på juridisk nivå.

17.2.4 Enhetenes egen bruk av organisasjonsnummer

Foretak med én bedrift skal bruke foretakets organisasjonsnummer i alle sammenhenger. Unntak: Foretak som rapporterer ansatte elektronisk til Aa-registeret må rapportere på bedriftens organisasjonsnummer selv om det er enbedriftsforetak.

Flerbedriftsforetak skal bruke bedriftenes organisasjonsnummer ved meldinger om arbeidstakere til trygdekontoret. I tillegg skal bedriftenes organisasjonsnummer brukes når de melder om endringer på bedriftene (flytting, nedleggelse, eierskifter mv.).

Opgjør av skattetrekk og arbeidsgiveravgift, og innsending av lønns- og trekkoppgaver, skal skje på det organisasjonsnummeret som er knyttet til den enhet som faktisk utfører disse arbeidsgiverfunksjonene. Vanligvis er dette foretakets organisasjonsnummer.

18 Begrepsbruk og forkortelser

18.1 Begrepsbruk

I dag brukes en rekke forskjellige begreper i blanketter, systemer og i daglig tale. Det arbeides for en mer samordnet og entydig begrepsbruk innenfor registersamarbeidet. Nedenfor følger en oversikt og kort forklaring på de viktigste begrepene som er i bruk i dag. Mer presise definisjoner mv. er beskrevet andre steder i dette notatet.

Enhet:	Samlebegrep for personer, selskap, foreninger, bedrifter o.a som registreres i ER med organisasjonsnummer.
Registreringsenhet:	Begrepet brukes om juridiske enheter som registreres i ER.
Juridisk enhet:	Juridisk person som for eksempel aksjeselskap, forening, ansvarlig selskap, fylkeskommune.
Underenhet:	Samlebegrep for BEDR og AAFY.
Foretak:	Kan i enkelte tilfeller være en kombinasjon av juridiske enheter, men begrepet brukes ofte likestilt med juridisk enhet.
Bedrift:	Den aktivitet en juridisk enhet (foretak) driver. En juridisk enhet kan drive en eller flere bedrifter/virksomheter.
Virksomhet:	Det samme som bedrift. Ordet virksomhet brukes ofte istedenfor bedrift fordi bedrift ofte forveksles med foretak/juridisk enhet i kommunikasjon med enhetene selv.
Avdeling:	Det samme som bedrift/virksomhet. Begrepet brukes for å forklare at et foretak kan ha flere bedrifter.
Næringskode:	Femsifret kode som beskriver enhetens aktivitet. Bygger på NACE-koden. Næringskode er det korrekte begrepet for den femsifrede koden vi bruker i BoF/ER.
NACE-kode:	NACE er EUs standard for næringsgruppering på firesiffernivå. Ofte brukes begrepet NACE-kode når man egentlig mener femsifret næringskode.
SN2002-kode:	SN2002 er betegnelsen på standard for næringsgruppering som var gjeldende til 31.12.2007.
SN2007-kode:	SN2007 er betegnelsen på standard for næringsgruppering som gjelder fra 01.01.2008.
Hjelpeenhetskode:	Kode som påføres hjelpeenheter i tillegg til ordinær næringskode for å vise hvilken faktisk aktivitet hjelpeenheten utfører. Må ikke forveksles med sekundærkode. I SASKYS vises hjelpeenhetskode som næringskode og selve næringskoden vises som ”Yter tjenester til eget foretak/konsern plassert i næring.....”

Typekode:	Kode som kun finnes i BoF, ikke i ER. Koden benyttes for å skille mellom bedrifter i enbedriftsforetak og bedrifter i flerbedriftsforetak. I tillegg er det egne koder for investeringsbedrifter, spesialenheter, hjelpeavdeling, AAFY, og bortsatt produksjon. På foretak benyttes typekode for å forklare de ulike foretakstypene som finnes i BoF. Koden benyttes for å skille mellom enbedrifts- og flerbedriftsforetak. Typekoden skiller også mellom ulike kategorier av foretak uten bedrift, hjelpeforetak, virksomhet i utlandet og bortsatt produksjon.
Matrikkelen:	Nytt navn på GAB fra våren 2009.
SAKSYS:	Brønnøysundregistrene sitt saksbehandlingsverktøy
Meldingsdatabasen:	SSB sitt saksbehandlingsverktøy
Konsernspiss:	Den juridiske enhet som er på toppen av et konsern. Dvs. konsernspissen har datterselskap men ikke noe morselskap.
Konsern:	Juridiske enheter som er knyttet sammen på bakgrunn av eierskap. Eksempel: Hvis et aksjeselskap eier to andre aksjeselskap med mer enn 50 utgjør de tre selskapene til sammen et konsern.
Morselskap:	Juridisk enhet som eier mer enn 50 prosent av en eller flere andre juridiske enheter (vanligvis aksjeselskaper).
Datterselskap:	Juridisk enhet som en annen juridisk enhet eier mer enn 50 prosent av.

18.2 Forkortelser

ER	Enhetsregisteret
FR	Foretaksregisteret
SKD	Skattedirektoratet
NAV	Arbeids- og velferdsetaten
SSB	Statistisk sentralbyrå
GAB	Norges offisielle register over Grunneiendommer, Adresser og Bygninger.
SSB-GAB	SSBs statistiske versjon av GAB-registeret.
PADR	Postadresse
FADR	Forretningsadresse (beliggenhetsadresse på bedrifter)

19 Dokumentasjon ellers

- Standard for næringsgruppering
- Samordnet registermelding: Del 1, hovedblankett med veiledning og Del 1B, tillegg for enheter med virksomhet på flere adresser
- Temahefte 10/1999: Prinsipper og definisjoner i kredittmarkedsstatistikken
- Situasjonstuttak fra Bedrifts- og foretaksregisteret (Camilla Torp, Notat 99/46)
- Enhetsregisterloven
- Enhetsregisterets brukermanual (ligger på Q:\DOK\Bof\Kjerne\Info\brukermanual\er_manual\Enhetsregisterets_Elektroniske_manual/forsiden_til_manualen.htm)
- Veiledning i bruk av SAKSYS (Ann-Kristin H. Grorud, Notat 2003/2)
- Merverdiavgiftsdata i Bedrifts- og foretaksregisteret (BoF) (Liv-Reidun Sletmoen, Notat 2001/71)
- Overvåkingssystemet for bedrifter i BoF (Paul Gunnar Larsen, Notat 2000/63)
- Offentlig sektor og BoF (Anders Haglund, Andreas Hedum, Thea Schjerven og Knut Ø. Sørensen, Notat 2005/42)
- Bedriftsregisterets sider på Byrånett (Faglig – Register – Populasjonsforvaltning – Bedrifts- og foretaksregister)
- Brukermanual i BoF-basen

- Arbeidsdeling mellom Brønnøysundregistrene, NAV Aa-registeret og Statistisk sentralbyrå (Jan Furseth og Anders Haglund, Notat 2008/18)
- Aktuelle lover og forskrifter:
 - Statistikkloven og forskrift om Statistisk sentralbyrås innhenting av opplysninger for å holde et sentralt bedrifts- og foretaksregister
 - Lov om Enhetsregisteret og forskrift
 - Lov om merverdiavgift
 - Forskrift om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret

20 Vedlegg

Endringsmelding til BoF
Brev, type 4 med utskrift

20.1 Endringsmelding til BoF

<u>Oppl. gitt av:</u>	
Navn på person -----	Tel.nr.:-----
Navn på juridisk enhet:-----	Org.nr:-----
<u>Oppl. mottatt av:</u>	
Navn:-----	Seksjon----- dato:-----

Meldingen gjelder:

1.	Opphør av bedrift	☐
2.	Salg (overdragelse) av bedrift	☐
3.	Kjøp (overtakelsen) av bedrift	☐
4.	Navneendring på bedrift	☐
5.	Adresseendring på bedrift	☐
6.	Næringsendring	☐
7.	Ny bedrift	☐
8.	Dublett, feillink	☐
9.	Annet, beskriv.....	☐

Melding - fritekst:

Enhet meldingen gjelder: OPPGI:

org.nr. navn

20.2 Brev type 4

OLA NORMANN AS

Postboks 123
7801 NAMSOS

Kongsvinger, 27.05.2008

Deres ref.: , Vår ref.:

Org.nr 123 456 789

Saksbehandler: Kari Normann

Seksjon for bedriftsregister

Bekreftelse på oppstart/kjøp av virksomhet(er)

Statistisk sentralbyrå (SSB) har blitt gjort oppmerksom på at De har startet en eller flere nye virksomheter ved nyetablering eller kjøp/overtakelse fra annen enhet.

Vedlagt følger en registerutskrift som viser hvilke virksomheter som er startet/overtatt og opplysninger som er registrert om enheten og tidligere registrerte virksomheter. Vennligst kontroller at de registrerte opplysningene er korrekte.

Begrepene enhet og virksomhet (bedrift)

I Enhetsregisteret i Brønnøysund, Statistisk sentralbyrås bedrifts- og foretaksregister og i NAV's Arbeidsgiver- og arbeidstakerregister registreres opplysninger om *enheter* og den *virksomhet* enhetene driver.

Enhet: Samlebegrep for personer, selskaper, foreninger o.a. som har plikt eller rett til å registrere seg i Enhetsregisteret. Registreres med juridisk organisasjonsnummer.

Virksomhet/bedrift: Den *aktivitet* enheten driver. En enhet kan drive en eller flere virksomheter. Hver virksomhet er registrert med eget organisasjonsnummer.

Reglene for inndeling av juridiske enheter i flere virksomheter er slik:

Hvis en enhet driver virksomhet (med ansatte) på flere lokalt atskilte steder (adresser), skal hver virksomhet være registrert med eget organisasjonsnummer. Tilsvarende skal det være registrert flere virksomheter hvis en enhet driver virksomhet av et visst omfang i ulike bransjer på samme sted. Hver bransje må i slike tilfeller sysselsette minst 5 personer.

Forhold til andre registre

Statistisk sentralbyrås Bedrifts- og foretaksregister er tilknyttet Enhetsregisteret (ER) i Brønnøysund. Andre registre som er tilknyttet ER er NAV's Arbeidsgiver- og arbeidstakerregister, Skattedirektoratets merverdiavgiftsmanntall, Foretaksregisteret, fylkesmennenes registre over stiftelser og skattemanntallet for etterskuddspliktige.

Innenfor ER har SSB medkontrollansvar for enhetenes adresser, næringskode og opplysninger om enhetens virksomhet. Vi gjør oppmerksom på at de rettinger som er foretatt er videreformidlet til ER, slik at ER og andre tilknyttede registre automatisk er oppdatert med de samme opplysninger dersom enheten er registrert i disse registrene. Opplysningene blir stående i ER og de tilknyttede registre til De sender melding om endring eller sletting. Endring eller sletting skal normalt meldes til Enhetsregisteret.

Siden de er registrert med flere virksomheter skal *virksomhetenes* organisasjonsnummer brukes ved inn- eller utmelding av arbeidstakere til NAV Aa-registeret og når de melder om endringer på virksomhetene.

Hvis De har startet ny virksomhet må De ta kontakt med NAV Aa-registeret for innmelding av arbeidstakere på denne virksomheten dersom dette ikke allerede er gjort.

Hvis de har kjøpt/over tatt virksomhet og det var innmeldt arbeidstakere på virksomheten før overtakelsen ble registrert blir disse automatisk overført til Deres enhet hvis ikke annen beskjed er gitt til trygdeetaten. Refusjon fra trygdekontoret vil etter overtakelsen automatisk bli sendt til det gironummer og den adressen som er registrert på organisasjonsnummer for juridisk enhet. Dersom giroadressen ønskes annerledes, eller de ønsker opplysninger om hvilket gironummer som er registrert, må de ta kontakt med NAV Aa-registeret.

Vi gjør oppmerksom på at antall ansatte (Ans) på registerutskriften viser det antall ansatte som var innmeldt på virksomheten for 1 - 2 måneder siden. Årsaken til at tallet ikke er ferskere er at SSBs Bedrifts- og foretaksregister blir oppdatert med antall ansatte fra NAV en gang pr. måned.

Eventuelle spørsmål kan rettes til saksbehandler på telefonnummer 62 88 55 88.

Med hilsen
Statistisk sentralbyrå - seksjon for populasjonsforvaltning

Kari Normann
saksbehandler

Vedlegg: registerutskrift

21 Stikkordregister

A A F Y	8; 16; 25	Delregister	67; 69
A a-registeret	59; 74	Dokumentasjon	83
Administrasjon	8	Dublett, Eierskifte	55
ADOS Administrativ enhet, off. sektor	13	Dublettkontroll	14
ADOS Administrativ enhet off. sektor	22	Dødsbo	23
Adresser	50	Eierseksjonssameie	23
melding til BoF	69; 71	Eierskifte	53
meldt via IDUN	70	jordbruk	54
Aksjesalg	53	El-avgift	85
Aksjeselskap	16	Enhet	87
Aksjonærregisteret	59	Enhetsregisteret	73
Ambulerende anlegg	6	ENK Enkeltpersonforetak	16
ANNA Annen juridisk person	17	Enkeltmannsforetak	16
Annen juridisk person	17	E-postadresse	52
Annet foretak iflg særskilt lov	20	ESEK Eierseksjonssameie	23
ANS Ansvarlig selskap	16	Etterskuddsregisteret	77
Ansatterapportering	75	Europeisk selskap SE	46
Arbeids- og velferdsetaten	74	EØFG Europeisk øk. Foretaksgruppe	20
Arbeidsdeling	60	Fagseksjoner	68
Arbeidsgiveravgift	86	Felles ajourhold	81
AS/ASA Aksjeselskap	16	Filialer i utlandet	10
Automater	8	Finansforvaltning	10
Avdeling	87	Finansielle holdingselskaper	32
Avdelingsbetegnelse	49	Finansielle næringer	32 ; 37
BA Selskap med begrenset ansvar	17	Fisjon	53
Bakeriutsalg	9	FKF Fylkeskommunalt foretak	22
Batch-ajourhold	59	Flerbedriftsforetak	6
BBL Boligbyggelag	19	FLI Forening/Lag/innretning	18
Bearbeidingsverdi	26	Fond/legater	33; 35
Bedrift		Fondsforvaltning	35
definisjon	6	Forening	18; 25
nyregistrering	16; 25	Foretak	5
skal ikke registreres	25	store	62
Bedriftshelsetjeneste	86	Foretaks-knytninger	11
Begrepsbruk	87	Foretaksregisteret	76
Beliggenhetsadresse	51	Forretningsadresse	51
Bingotillatelse	86	meldt på strukturundersøkelse	69
BO Andre bo	23	Frivillig registrert utleiebygg	24
BoF, formål	4	Fusjon	53
Boligbyggelag	19	FYLK Fylkeskommune	21
Borettslag	19	Fylkeskommunalt foretak	13; 22
Bortsatt produksjon	11	GAB	51; 88
Bransjeenhet	5	Gebyr - Foretaksregisteret	76
Brev fra Meldingsdatabasen	79	GFS Gjensidig forsikringsselskap	20
BRL Borettslag	19	Giroadresse	75
Coop OBS	7; 8	Gironummer	75
DA Selskap med delt ansvar	18	Gyldighetsdato	58
Datering	58	Helseforetak	13; 20
eierskifte	54	Hjelpeaktivitet	9
Datterselskap	5; 9	Hjelpeenhet	9

Hjelpeenhetskode	9; 87	Målform	52; 83
Hjelpevirksomhet	9	NAV	74
for forsikring/pensjonskasser	35	Navn	48
Hjemmekontor	6	Bedrift	49
Holdingselskap	10; 32; 33	Foretak	49
Hovedkontor	8	Norskregistrert utenlandsk foretak	19
Idrettslag	86	NUF	25
IDUN	70	Sektorkode	44
IKJP Andre ikke-juridiske personer	21	NUF Norskregistrert utenlandsk foretak	19
Ikke-sak	78	Nye enheter	14
dokumentasjon	84	Næringskoder	
IKS Interkommunalt selskap	22	administrativ bruk	85
Innehaver død (ENK)	74	Næringskoding	26; 36
Institusjonell sektorkode	37	fagseksjonene	68
Interkommunalt selskap	13; 22	Finansielle næringer	32
Internettadresse	52	Flerbedriftsforetak	31
Investeringselskaper	34	Foretak	27
Juridisk enhet	5; 87	konsern	32
Karakteristikk	49	Organisasjonsledd	31
KBO Konkursbo	23	Offentlig sektor	13
KF Kommunalt foretak	22	Offentlige eierandeler	37
KIRK Kirkelig fellesråd	22	Offisielt navn	48
Kirkelig fellesråd	13; 22	Oljekonsesjoner	6; 8
KOMM Kommune	21	OPMV Særskilt oppdelt moms-enhet	24
Kommandittselskap	9; 11; 19	Oppstartsdato	58
Kommunalt foretak	13; 22	Organisasjonsform	16
Komplementar	9	Organisasjonsledd	13; 22
Konkursbo	23	Organisasjonsummer	
Konsern	5; 9	Administrativ bruk	86
Konsernspiss	10	ORGL Organisasjonsledd	22
Konsesjonsbelagte næringer	32	Overdragelse	53
Konsesjonspliktige felt	7	Overgangsregel E	25; 33
Kontorfellesskap	21	Overtakelse	53
Kontrollansvar	60	Overvåkingssystemet for bedrifter	60
KS Kommandittselskap	19	Partsrederi	19
KTRF Kontorfellesskap	21	Pensjonskasse	24
Kvalitetskontroller	62	PERS Enkeltperson reg. i tilknyttet reg.	23
Kvalitetsmerking	63	PK Pensjonskasse	24
Legat	35	Postadresse	51
Lokal bransjeenhet	5	PRE Partsrederi	19
Lokal enhet	5	Prioritering	66
Lottaker	23	Reaktivisering	57; 58
Maskinelle kvalitetskontroller	62	Redigert navn	48
Matrikkel	88	Registreringsdato	58
Meldinger til BoF		Regnskap	11; 59
maskinelt/elektronisk	69	Returpost	62; 70
Meldinger til BoF fra SSB		Roller	52
på papir til S410	70	SA Samvirkeforetak	17
Meldingsdatabasen	77; 88	SAKSYS	81; 88
brev, utskrifter	78	SAM	
Menighet	13	Sektorkode	45
Mobiltelefonnummer	52	SAM Tingsrettslig sameie	23
Momsregisteret	59; 76	Sameie	23
Morselskap	5; 9	Sammensatte foretak	11

Samvirkeforetak	17	SÆR Annet foretak ifølge særskilt lov	20
Samvirkelag.....	17	Særskilt oppdelt enhet MVAL	24
SE Europeisk selskap	46	Telefaksnummer	52
Sektorkoding	37; 38	Telefonhenvendelser.....	84
Sekundærkoder.....	27	Tilknyttede registre	73
Selskap med begrenset ansvar (BA).....	17	Top-down metoden.....	31
Selskap med delt ansvar (DA).....	18	Turisthytter	8
Selvangivelsesregisteret.....	60	TVAM Tvangsregistrert for MVA	24
SF Statsforetak	20	Tvangsregistrert for MVA	24
Skattemanntallet for etterskuddspliktige	77	Typekode	88
Skyggesak.....	14; 16	Underenhet.....	6; 16; 87
Sletting	55	Uoppgitt næring.....	36
Sletting av bedrift		UTBG Frivillig reg. utleiebygg	24
for sammenslåing	56	Utenlandsk eide foretak	47
som dublett	56	Utenlandsk enhet	19
ved opphør av virksomhet	55	Utenlandske eierandeler.....	37
SN2007.....	26	UTLA Utenlandsk enhet.....	19
Sokn.....	13	Utlandet, filialer	10
SPA Sparebank.....	20	Utsatt sletting.....	55
Spesialadresser	50	Varehus	7; 8
Spesialenhet.....	6; 8	Verdipapirfond.....	24
Stabilitetsregler.....	26	Verdipapirforvaltning	34
STAT	21	VIFE Virksomhet drevet i fellesskap.....	24
Statistisk populasjon.....	16	Virksomhet	87
Statistiske enheter.....	5	Virksomhet drevet i fellesskap	24
Statsforetak	13; 20	VPFO Verdipapirfond	24
STI Stiftelse.....	18	Årskontrollen	75
Stiftelse.....	18	Årskontrollen (NAV).....	75
Stiftelsesregisteret	77	Årsregnskap	11
Store foretak	62		